Зала
Шкафъ 35
полка 7 № 46
Татар.
3-8832

مختصر تواریخ انبیا

علیهم السلام

خلفاء اربعه وعشره مبشره وائمه اثنا عشر واصحاب شوری

رضی الله عنهم‌ننك احوالی *

تواریخ فننندن غایت کیراکلی‌سی واهل اسلام‌دان هر کمکا بلماکلکی

لازم بولغان تواریخ اجمالی‌در *

ابتدا تواریخ فننندن بالالارغه اوقتور اوچون مرأت الکائنات وتاریخ

طبری ومحمدیه کبك معتبر تواریخ کتابلارندان تصنیف قیلدی

عبد القیوم عبد الناصر اوغلی ۱۸۸۴ نچی یلده *

بو کتاب‌ننك باصمه‌سینه رخصت بیرلدی سانکت پیطربورغده ل ۲ نچی

ایيون‌ده ۱۸۹۸ نچی یلده •

بو کتاب قزان اونیویرسیتی‌ننك طبع خانه‌سنده باصمه اولنمشدر

۱۸۹۹ نچی یلده •

Дозволено цензурою. С.-Петербургъ, 25 іюня 1898 г.

КАЗАНЬ.
Типо-литографія Императорскаго Университета.
1899.

Из фондов Российской национальной библиотеки
15742/99

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله وصحبه اجمعين *
وبعد معلوم اولا كه علم تواريخ ديكانمز اوتكان زماندا غى خلقلارننك حال لرندن
وعادتلرندن وصفتلارندان ودیانتلرندن وقاى وقت توغانلارندان وقاى وقت اولگانلرندن
بحث قيلاتورغان بر علمدر - وموضوعى پيغمبرلر واوليالار وعالم لر وحكيم لر وشاعرلر
ودخى پادشاهلار ووزيرلر وبارچه مشهور آدم لرننك حال لريدر - وعلم تاريخدن
فايده وعرض اوتكان زمانلارننك حالينه مطلع بولمقدر واول اوتكان خلق ننك احوالندن
عبرت آلوب نصيحتلانمكدر باقچى زمانه ننك حالى شولاى متغير واوزكاروچان
نرسه ايكان ديب ملكهٔ تجربه حاصل ايتمكدر وتواريخلرندن فهملانكان ضررلاردان
صاقلانوب روايت قيلونغان فايده كبك فايدانى جلب ايتمكدر - اوشبو كيفيتچه
تواريخنى مطالعه قيلونسه ايكنچى بر عمردر ومطالعه قيلغان كشى كا اوزى اوز شهرنده
ايكان سياحت قيلغان آدملر تحصيل ايتكان فايدانى ايونده ياتوب تحصيل ايتار -
غرر المحاضره ديكان كتابده مذكوردر عالملر ديمشلردركه تاريخ علمى بر معاد
معنويدر زيرا اول اوتكان زمانلارنى گويا كه كيرو قايتارور واول عصرلرننك
اهاليسنى اولگان بواسطه لارده گويا كه تريك ايتوب كورساتور وآننك بلان عقل
تجربه لرى حاصل بولوب آدم عليه السلام وغيرى پيغمبرلر وآدم عليه السلام ننك
اولادى كه بارچه سى وفات بولمشلاردر علم تواريخ مطالعه قيلغان كشيلر قاشنده
آلار تريك منزلنده كورنور - اكر علم تواريخ بولماسه نسل ونسبلر اونوتولوب آدم ننك
توفراقدان ياراتولغانلغى بلنماس ايدى ودخى بر زمان ننك خلقى ودولتى منقرض

بولغاندان صونك صونكغيلار اوّلكيلرننك حال‌لرندن غافل قالوب بر نرسه‌ده بلماسلر ایدی - الله تعالی طرفندان کوکدن اینکان کتابلارننك هیچ برسی موندان خالی توکلدر بعضسنده اجمالا و بعضسنده تفصیلا ذکر ایتولمشدر بیك قدیم زمانه‌لارده عرب طائفه‌سی ننك اوقومقده ویازمقده جهالتلری بولسه‌ده علم تاریخده مهارتلری شول قدر ایدی‌که علم تاریخنی تماما کونکلدن بلورلر ایدی قوهٔ حافظه‌لاری اوزلرین یازودان مستغنی قیلمش ایدی - آدم بولوب‌ده دنیاده آثاری قالور - غرر المحاضره سوزی تمام بولدی *

دنیاننك ابتدا یاراتولوی بیاننده

دنیاننك ابتداسی و یاراتولوی خصوصنده ایکی مذهب باردر بر مذهب ملحدلر مذهبی‌درکه دنیاننك ابتداسی بارلغینه انکار قیلوب عالم قدیم دیب حکم ایتارلر بزننك آلار مذهبنده سوزمز یوقدر * بر مذهب دخی موحدلر مذهبیدرکه دنیاننك ابتداسی بار دنیا صونکندان یاراتولمش دیب حکم ایتارلر بس دنیاننك یوقدان بار بولووی بلان حکم ایتکوچی موحدلر نی کیفیتده دنیا ظهور ایتمش ونی کیفیتده یاراتولمش ایکانی حقنده اختلاف ایتمشلردر لکن حق وتوغریسی شولدرکه الله تعالی‌دن اینکان کتابلارده آیتولکان سوزلردر وپیغمبرلر خبر بیرکان سوزلردر چونکه هیچ براو دنیاننك نی کیفیتده یاراتولغانین کوروب خبر بیرکان کشی یوقدر ودخی عقل بلان هم بلنماس * ایمدی اهل کتاب کتابلارنده حکایت ایتکان نرسه‌لرنی بزننك قرآنمزغه یاکه پیغمبر علیه الصلوة والسلام‌ننك خبر بیرماکینه مخالف بولماسه یالغانغه صایولماس چونکه تاریخ فننده موندان اختلافلی نرسه یوقدر قرآنده دنیاننك یاراتولوی حقنده (خلق السموات والارض) دیکان کبك آیتلر بیك کوبدر کوکنی اوّل یاراتقانی ذکر قیلونور واهل کتاب‌ننك کذلك قول‌لارنده بولغوچی تورات کتابی‌ننك اوّلنده مذکوردرکه تحقیق الله تعالی‌ننك اوّل یاراتقان نرسه‌سی کوکدر ویردر بس بو سوز قرآن سوزینه موافق بولدی قبول ایتامز موندان آرتوغین اوزون تواریخ کتابلارندان قارارسن *

آدم علیه السلام‌ننك توفراقدان یاراتولوی بیاننده

وهب بن منبه‌دن منقولدرکه حضرت آدمدن مقدم یر یوزی‌ننك اهالیسی جن طائفه‌سی ایدی اول جن طائفه‌سی الله تعالی‌گا عصیان قیلغاندان صونك الله تعالی کوك اهالیسندن بر بولوك فرشته عسکر ایندروب جن قومین یریوزندن سوردیلر وابلیس اول عسکرننك سرداری ایدی نتاکه قرآنده (والجان خلقناه من قبل من نار

السموم) بیورلمشدر من قبل دن مراد آدم علیه السلام دان ایلگاری دیمك بولور اول وقتده ابلیس ننك اسمی عزازیل ایدی الله تعالی آدم علیه السلام نی توفراقدان یاراتدی جمعه کون ایدی وحوّا علیها السلامنی آدم ننك قابورغاسندان یاراتدی جنتده ایدیلر آدم ننك وحوّاننك جنتده اوّل آشاغان نرسه سی یوزوم ایدی الله تعالی آلارنی بوغدای آغاچندان یمش آشامانکز دیب منع قیلمش ایدی والله تعالی آدمگا جنتده یلاننی خدمتچی ایتمش ایدی اول وقتده یلان غایت گوزال صورتده ایدی وآیاقلاری بار ایدی بس ابلیس آدم ننك اوجماحه بولمقینه کونچیلك قیلوب آدمنی آزدرمق اوچون اوجماحقه کراسی کیلوب منی اوجماحقه آلوب کرنکز دیب هر بر حیوان یانینه باردی بر یسیده قبول ایتمادیلر آخر یلان قبول ایتوب ابلیس نی آوزینه آلوب اوجماحقه کرتدی وابلیس لعین قیلاسی اشین قیلدی *

آدم وحوّا علیهما السلام ننك یر یوزینه اینمکی بیاننده

بس آدم وحوّا علیهما السلام یاراتولوب اوجماحده الله تعالی تلاکان قدر توروب ابلیس وسوسه سی بلان گناه قیلمقلاری سببلی الله تعالی آدمنی وحوّانی ویلاننی وابلیسنی اوجماحدان سوروب چیقارغاچ آدم علیه السلام گناه قیلغانینه اوکونوب کوب یغلاغاندان صونك الله تعالی توبه سین قبول ایتوب بیوردی که آدم علیه السلام مکه گا بارسون بس آدم علیه السلامغه یریوزی تورولوب مکه گا باروب یتکونچه آدم ننك مبارك آیاقلاری تیکان یرلر همه سی معمور بولدی قاچانکه آدم علیه السلام اوجماحدان سورولوب یر یوزینه اینماگا مأمور بولدی هند مملکتی ننك قویاش چغوشی طرفنده سرندیب طاوینه ایندی وحوّا علیها السلام مکه طرفنده جده گا ایندی * آدم علیه السلام صقالسز ایدی دیب روایت قیلنور آندان صونك اولادینه صقال چیقدی قوبی صاچلی غایت گوزال ایدی یر یوزینه اینکاچ ایگون ایگه باشلادی وحوّا دخی حیوان یونوندان جب ارلب اوز قولی بلان توقوب کیوم ایتوب کیار ایدیلر *

آدم علیه السلام ننك اولادی بیاننده

آدم علیه السلام ننك یر یوزینه اینکاندن صونك اولادی خصوصنده کوب اختلافلی روایتلر باردر لکن وهب بن منبه ننك روایتینه کوره آدم علیه السلام ننك خاتونی حوّا حضرتلری یکرمی قورصاقده قرق بالا کیتورمشدر هر بر حملده ایکیشار بالا کیتوردی بری قز بری اوغل ایدی آدم شریعتنچه بر قورصاقده توغان قزنی ایکنچی قورصاقده توغان ایر بالاغه نکاحلانمك جائز ایدی آدم علیه السلام یر یوزینه اینکاندن صونك اینك اوّل قابل اسملی اوغلی توغدی آننك بلان بر

Из фондов Российской национальной библиотеки

قورصاقده توغان قز اقليما اسملى ايدى آندان صونك هابل اسملى اوغلى توغدى آدم
عليه السلام اوز شريعتنچه قابل بلان بر توغان اقليما اسملى قزينى هابلكا بيرمك
بولغاچ قابل هابلنى اولتروب اوزى بلان بر توغان اقليمانى آلوب عربستانغه يمن
ولايتينه قاچدى وآننك مجوسيلكنى پيدا قيلدى بو واقعه آدم عليه السلامننك هبوطندان
يوزده اون يل اوتكاچ واقع بولمشدر * بو قابل هابلنى اولتركان زمانده دنيانى زلزله
توتوب بوتون دنيانى قارانكغولق قابلادى قابلننك بو اشى آدم عليه السلامغه
معلوم بولوب هابلننك ميّتين ازلب تابدى آغوب قانى يركا سنكمش ايدى حضرت
آدم يركا لعنت ايتدى بو لعنت اوچون حالا آدم قانى يركا سنكماس ايمش *

آدم عليه السلامننك وفاتى بيانندە

آدم عليه السلامغه الله تعالى دن يكرمى بر كاغذده كتاب ايندى بو كتابده قانننك
حراملغى اولاكسه وخنزير ايتىننك حراملغى مذكور ايدى الله تعالى آدم عليه
السلامغه ير يوزنده بولاچق هر بر تلنى بلدرمش ايدى وهر تلننك حروف
هجاسى اول كتابده مذكور ايدى وآدم عليه السلامغه كونده ايللى ركعت نماز
فرض بولدى * دنياده اوّل مرتبه قلم بلان يازغان آدم ايدى آندان صونك ادريس
عليه السلامغه قدر هيچ كم يازو يازمادى * آدم عليه السلامننك قابورغاسندان حضرت
حوّا اننك يارانولماقى آدمننك معجزاسيدر فرشتەلرننك آنكا سجده قيلماقلارى وآدم
عليه السلامننك الله تعالى بلان سويلاشمكى معجزاسيدر * قاچانكه آدم عليه السلامننك
عمرى آخر بولوب محتضر حالنده جنت يمشلرندن بر يمش تناول قيلمق استادى
اوغللارى جنت يمشين ازلاماكا كيتديلر آلار بر گروه فرشتەلركا اوچراب
فرشتەلر اى آدم اوغلانلارى قايده بارورسز ديديلر آلار ايتديلر آتامز جنت يمشى
استادى آنى ازلاماكا بارورمز ديديلر فرشتەلر ايتدى ايمدى اول يمش آدمكا
تابشرلدى بار قايتنكز ديديلر آندان صونك فرشتەلر كيلوب آدم عليه السلامننك
مبارك جانين آلديلار وبدن شريفلرين يووب خوش ايسلى نرسەلر سورتوب كفنكا
صاردىلار جبرائيل عليه السلام امام بولوب آننك آرتنده فرشتەلر وفرشتەلر آرتنده
آدمننك اوغلانلارى توروب نمازين قيلديلار * ابن جوزى روايت قيلمشدر كه
حضرت آدمننك وفاتى زماننده اولادى ونسللرى قرق منك قدر آدم بولمشلار
ايدى * آدمنى دفن قيلغاندان صونك فرشتەلر اى آدم اوغلانلارى ايمدى سز
هم ميتلرنكزنى بيله قيلنكز ديب اوگراتديلر * وهب بن منبه روايتنچه آدم عليه
السلام اولگان وقتده هبوطندان منك يل كيچمش ايدى * آدم عليه السلامننك
دنياده عمرى منك يل بولدى ديمكدر *

یر یوزینه کیلوب کیتمش پیغمبرلرننك حسابی بیاننده

اما پیغمبرلرننك حسابی ابن عباسدان روایت قیلنماقی اوزه پیغمبرلرننك اوّلکیسی آدم علیه السلام وآخرغیسی محمد علیه السلام در مجموعسی دنیاغه یوز یکرمی دورت مینك پیغمبر کیلمشدر * بو جمله دن بیشی عبرانی درکه آدم شیث ادریس نوح وابراهیم علیهم السلام درلر * وبیشی عربیدرکه هود صالح شعیب اسماعیل ومحمد علیهم السلام درلر *حضرت موسی دان حضرت عیسی غه قدر بنی اسرائیلدن منك پیغمبر کیلمشدر * اما پیغمبرلرننك حسابین تعیین ایتماسلك آرتوقدر دیدیلر مگر آدم علیه السلام دان پیغمبرمز محمد علیه السلام کیلکونچه نی قدر پیغمبر دنیاغه کیلوب کیتمشلردر بارچه سینه ایمان کیتوردم دیمك آرتوقدر * دخی اوشبو جمله دن دورت اولوغ پیغمبرگا الله تعالی دورت کتاب ایندردی موسی علیه السلام غه تورات وداود علیه السلام غه زبور وعیسی علیه السلام غه انجیل ومحمد علیه السلام غه قرآن ایندرمشدر ودخی غیر پیغمبرلرگا صحیفه صحیفه کتاب ایندرمشدر *

شیث بن آدم علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده

شیث علیه السلام آدم علیه السلام ننك عمرندن ایکی یوز اوتوز یل اوتکاچ دنیاغه کیلمش ایدی * شیث علیه السلام آدمیلرننك گوزللراکی ایدی وافضلراغی ایدی آدم علیه السلام غه غایت اوخشاغان ایدی وآدم علیه السلام ننك ولی عهدی ایدی آدم دن صونك الله تعالی یر یوزنده آدم اولادینه آنی پیغمبر مبعوث قیلدی وآدم ننك خلیفه سی بولدی همه خلق آندان توغوب هر آدم ننك نسبی آنگا ایرشور - کعبهٔ مکرمه نی تاشدان وچامور آغاچندان حضرت شیث بنا قیلدی آنگارچه کعبه اورننده بر خیمه بار ایدی که الله تعالی آنی اوجماحدان چیقاروب آدم علیه السلام اوچون اول اورونغه قویمش ایدی * الله تعالی شیث علیه السلام غه ایللی کاغذ کتاب ایندردی شیث ننك عمری ایکی یوزده بش یل اوتکاچ اوغلی انوش دنیاغه کیلدی انوش دخی ایکی یوز توقصان یاشینه کرکاچ قینان اسمنده بر اوغلی دنیاغه کیلدی اول وقت آدم علیه السلام آلتی یوز یکرمی یاشنده ایدی یعنی هبوطندان بو قدر یل کیچمش ایدی شیث علیه السلام ننك بر اوغلی دخی بولدی صابی اسملی ایدی صابییٔ قومی آنگا نسبت قیلنورلار * وقینان دخی یوز یتمش یاشینه یتکاننده مهلائل اسملی بر اوغلی بولدی آدم ننك عمری یدی یوز توقسان بش کا یتمش ایدی * مهلائل ننك یاشی یوز اوتوز بش کا یتکان زمانده آدم علیه السلام وفات بولدی - مهلائل دخی یوز

آلتمش بش یاشینه کرکانده اوغلی یرد دنیاغه کیلدی ویرد یوز آلتمش ایکی یاشنده
ایدی اوغلی اخنوخ دنیاغه قدم باصدی که *

ادریس علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده

اخنوخ (ادریس علیه السلام) بن یرد بن مهلائل بن قینان بن انوش بن شیث بن
آدم علیه السلام در کتاب الله دان علم ودرس بلان کوب مشغول بولغان اوچون ادریس
تسمیه قیلنمشدر ادریس علیه السلام ننك آناسی برکیا بنت مسیل بن محویل بن اخنوخ
بن قین بن آدم علیه السلام در * وهب بن منبه دن منقولدر که ادریس علیه السلام
اوزون بویلی قالون وکینك کوکرا کلی وقوبی صاچلی بر قولاغی اولوغراق نچکه
آوازلی نچکه سوزلی بولوب یورکانده آیاقلارین تیز آطلار ایدی * الله تعالی ادریس
علیه السلام غه اوتوزکا عز کتاب ایندردی وآنکا نجوم علمین وطب علمین وعموما علوم
ریاضیه نی الله تعالی ادریس علیه السلام غه وحی بلان بلدردی وادریس علیه
السلام ده اسرار سماویه منکشف بولمش ایدی یونان خلقی قاشنده اسمی هرمزدر -
حضرت ادریس آدم علیه السلام دان صونك قلم بلان یازغان لارننك اوّلکیسیدر
کیومنی تکوب کیکان اوّل اول ایدی آنکارچه حیوان تیرسی کیارلر ایدی - آننك
دعوتینی منك کشی قبول ایتمش ایدی حضرت ادریس کوك کا رفع قیلونغاچ اختلاف
اینوب حضرت نوح وقتینه چه کوب مجوسیلك لر احداث ایتدیلر * ادریس علیه السلام
اوچ یوز آلتمش بش یاشنده ایدی کوك کا رفع قیلندی * ادریس علیه السلام یکرمی
یاشنده وقتده شیث علیه السلام توقز یوز اون ایکی یاشنده وفات بولدی وهبوط
آدم دن منك ده یوز قرق ایکی یل کیچمش ایدی وحضرت ادریس یوز آلتمش
بش یاشینه یتکان ایدی اوغلی متوشالح دنیاغه کیلدی * متوشالح ایللی اوچ یاشنده ایدی
انوش بن شیث علیه السلام وفات ایتدی انوش ننك عمری توقز یوز ایکی یل
ایدی متوشالح دخی یوز ده یدی یاشنده ایدی اوغلی لمك دنیاغه کیلدی لمك ننك
عمری آلتمش بر یاشینه یتکاچ قینان بن انوش دنیادان کیتدی توقز یوز ده اون
یاشنده ایدی ودخی لمك یوز سکسان سکز یاشینه کرکانده نوح علیه السلام دنیاغه کیلدی
هبوط آدم دن منك آلتی یوز قرق ایکی یل کیچمش ایدی *

نوح علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده

نوح علیه السلام دنیاغه کیلکانده هبوط آدم دن منك آلتی یوز قرق ایکی یل اوتمش
ایدی - بو یر یوزنده کی جمیع امت نوح علیه السلام ننك اوچ اوغلندان منتشر
بولغان اوچون نوح علیه السلام نی ایکنچی آدم دیب تسمیه قیلونور اسمی اسکندر اوزی

ИЗ ФОНДОВ РОССИЙСКОЙ НАЦИОНАЛЬНОЙ БИБЛИОТЕКИ

اوچون وقومی اوچون کوب نوحه قیلوب یغلاغان اوچون نوح تسمیه قیلونمشدر ـ
نوح علیه السلام بن لمك بن متوشلح بن ادریس بن یرد بن مهلایل بن قینان بن
انوش بن شیث بن آدم در ـ آناسی قینوس بنت براکیل بن محویل بن قین بن
آدم در ـ حضرت نوح علیه السلام اوتوز دورت یاشنده وقتده مهلائل سکز یوز توقصان
بش یاشنده وفات ایتدی ـ نوح علیه السلام ننك عمری ایکی یوز آلتمش آلتی یل
ایدی یرد وفات بولدی توقز یوز آلتمش ایکی یاشنده ایدی ـ ادریس علیه
السلام ننك کوككا رفع قیلنوووی نوح ننك ولادتندن یوز یتمش یل مقدم در اول
وقتده لمك اون اوچ یاشنده ایدی ـ نوح علیه السلام ننك عمری آلتی یوز یل ایدی
متوشلح وفات بولدی وهم او شبو یلده طوفان ظهور ایتمشدر هبوط آدم دن ایکی منك
ایکی یوز قرق ایکی یل ایدی ـ سام حام یافث توغان زمانلارده نوح علیه السلام
بش یوز یاشنده ایدی یکه طوفاندان یوز یل مقدم توغمشلاردر ـ ادریس علیه السلام دان
صونك الله تعالی نوح علیه السلام نی پیغمبر مبعوث قیلدی نوح علیه السلام ایللی
یاشنده ایدی بالطه اوستاسی ایدی اوزون بویلی جوان وضور کوزلی واوزون
صقاللی آدم ایدی آچیغ وقتنده بیك فاطی قرقو آدم ایدی توقز یوز ایللی یل
اوزی ننك قومی ایچنده تور وب اوچ قرن اوتکونچه قومین دین کا دعوت قیلوب آز
کمسنه ایمان غه کیلمش لردر هر بر کیلکان قرن اوّلکیسندن اشد کافر وخبیث آدم لر
ظهور ایتار ایدی نوح علیه السلام نی بعض وقتده شول قدر قینارلار ایدی حتی
اولدی دیب تاشلاب کیتارلر ایدی نوح علیه السلام آینوغاچ ینا یارب قومه انصاف
بیر گناه لارین یارلقا زیرا آلار احوالنی بلماسلر دیب آلارغه خیر دعا قیلور ایدی
ینه یانلارینه باروب دین کا دعوت قیلور ایدی واوگوت نصیحت بیرور ایدی آخر
اول ظالم وفاسق قوم ننك ایمانغه کیلما کلرندن امیدسز بولوب هلاك بولمقلاری
اوچون یارب یر یوزنده بر کافرنی ده قالدرما دیب بد دعا قیلدی * بس الله تعالی
کمه یاصاماغه امر قیلدی نوح علیه السلام ساج آغاچندان بر کمه یاصادی ـ کمه
یاصاغانده کافرلر همان پیغمبرلکدن صونك بالطه اوستاسی بولدنك می دیب مسخره
واستهزا قیلورلار ایدی ـ نوح کمه سی ننك اوزونلغی اوچ یوز ذراع کینك لکی
ایللی ذراع بیوکلکی اوتوز ذراع ایدی * بس نوح علیه السلام کمه نی یاصاب الله تعالی ننك
امری بلان حیوانات ننك هر بر جنسندن آتالی آنالی ایکیشار حیوان نی کمه کا کرتدی
خاتونی واوغلانلاری واوزی ودخی ایمان کیتورکان کمسنه لردن مجموعسی سکسان
کشی بولوب کمه کا کردی لر طوفان ظهور ایته باشلادی اول وقت نوح علیه السلام آلتی
یوز یاشنده ایدی رجب آیی ننك باشنده کمه صو اوستینه چقدی یوز ایللی کون صو

Из фондов Российской Национальной библиотеки

اوستنده یوروی آنداندن صونك جزیره ولایتنده جودی طاوینه کیلدی نوح علیه
السلام وخاتونی اوچ اوغلی مجموعسی سکسان آدم ایدیلر وهر جنس حیوانات دخی محرم
آیی ننك اونتچی کوننده جودی طاونده قوروغه چیقدیلر یریوزی آلتی آی واون
کون طوفان آستنده قالدی - کمه دن چقغاچ بر قریه بنا قیلدیلار سکسانینه سکسان خانه
ایدی اول قریه حالا سوق ثمانین تسمیه قیلنور نوح علیه السلام کمه دن چقغاچ قربان
قیلوب رمضان آیین روزه توتدی - آدم ننك وفاتندان طوفان ظهوری ننك آراسی
منك اوچ یوز اون ایکی یلدر نوح علیه السلام منك یل عمر سوردی * اما طوفاننی اقرار
قیلماغان بعض طائفه لر باردر لکن حق بودر که طوفان تماما بوتون یریوزینه عام
بولمشدر * طوفاندان صونك مذکور سکسان آدمدن غیری یریوزنده آدمیزاد
قالمادی کمه دن چقغاچ نوح اولادندن غیرلری ده اولوب بتدیلر باری نوح اولادی غنه
قالدی (وجعلنا ذریتهم الباقین) قرآنده کیلمشدر * چونکه عمر رضی الله عنه دن صورادیلار
آدم نسلی آدم علیه السلام ننك ایکی اوغلی ننك قایوسندان قابلدنمی هابلدنمی
منتشر بولدی دیدیلر ایکیسندن ده منتشر بولمادی چونکه مقتول بولغانی هابل
اویلانماس بورون اولدی قابل ننك دخی طوفانده نسلی منقرض بولدی دیب جواب
بیردی * بس بو بارچه آدملر نوح ننك اوچ اوغلندان منتشر بولدیلار ایمدی هیچ
کم ننك نسلی نوح علیه السلام غه باروب ترالماینچه لابد در نوح علیه السلام گویا که آدم علیه
السلام یاغنه چغاتورغان تارغنه یولدر * نوح علیه السلام کوفه ده کمه کا اوتوردی دیمشلردر *

نوح علیه السلام ننك اولادی بیاننده

حام بن نوح بن لمك بن متوشلح بن ادریس بن یرد بن مهلائل بن قینان بن انوش
بن شیث بن آدم علیه السلام در * ابن اسحاق روایت قیلمشدر که حام بن نوح ننك
خاتونی تحلب اسملی بنت تارب بن درمسیل بن محویل بن خنوخ بن قین بن آدم ایدی
حام ننك اوچ اوغلی بولدی کوش قوط کنعان ایدیلر * قوط اسملی اوغلی
هندستان وسندستان طرفلارینه باروب مقام توتدی ایمدی هندستان ننك
اصل خلقی حام اوغلی قوط ننك نسلندندر * دخی سودان ننك یعنی آفریقاده قارا
عربلرننك جنسلری نوب زنج فزان زغاوه حبشه قبط بربر بارچه لاری کوش
بلان کنعان اولادندندر *

یافث بن نوح بن لمك بن متوشلح بن ادریس بن یرد بن مهلائل بن قینان بن انوش بن شیث
بن آدم علیه السلام در * یافث ننك خاتونی ارتسمیه بنت مرازیل بن درمسیل بن محویل
بن خنوخ بن قین بن آدم علیه السلام در * یافث ننك دخی سکز اوغلی وبر قزی بار
ایدی سکبه اسملی ایدی اوغللاری ترك خزر سقلاب روس منیك چین کیمار

تاروخ ایدیلر * اما اسم لرنك غیر روایتلر هم باردر * سقالیه و برجان دیکان خلق لار یافث
اولادندن بولوب روم دان مقدم روم مملکتینه مالك ایدیلر * و ترك خوزخز ر یأجوج
مأجوج و تاتار و هم مغول ترك بن یافث اولادندندر *
سام بن نوح بن لمك بن متوشالح بن ادریس بن یرد بن مهلائل بن قینان بن انوش
بن شیث بن آدم علیه السلام در * سام بن نوح ننك خاتونی صلیب اسملی ایدی بنت
سواسل بن محویل بن خنوح بن قین بن آدم علیه السلام در * سام بن نوح ننك بش نفر
اولادی بولوب ارفحشد اشود ارم عویلم لاوز اسملی ایدیلر و آلار بوتون عرب
جزیره سینه مالك ایدیلر * بس عرب قبیله لرندن قحطان قبیله سی قحطان بن عابر
بن شالح بن ارفحشد بن سام بن نوح ننك اولادیدر قحطان ننك یعرب اسملی اوغلی
بولوب ابتدا عرب تلی بلان اول سویلامشدر یمن ده ایدی یمن اهالیسی ننك
باباسی یعرب بن قحطاندر * ودخی ارفحشد اولادندن یقطن بن عابر بن شالح
بن ارفحشد بن سام بن نوح عرب دن جرهم قبیله سی ننك باباسیدر جرهم یعرب ننك
آتاسی بلان بر توغمه ننك اوغلیدر * جرهم اوّل باشده یمنده توروب صونکنده ان
مکه طرفینه کوچدی عرب تلی بلان سویلار ایدی * اسماعیل علیه السلام مکه ده تورا
باشلاغاچ جرهم قبیله سندن قطورا ننك قزین نکاحلاندی * عاد بن عوص قبیله سی که
عاد بن عوص بن ارم بن سام بن نوح در عربستانده قوملق و توبه یرلرده ترکلك
قیلور ایدیلر الله تعالی آلارغه هود علیه السلام نی پیغمبر ایتوب کوندردی هود علیه
السلام آلارننك قرنداشیدر * طسم و جدیس قبیله لری ارم بن سام اولادندندر
یمامه ده توررولار ایدی و آلارننك قرنداشی عملیق بن لاوز بن ارم بن سام ننك
بعضلری مکه ده و بعضلری شامده ایدیلر * مصر فرعونلری فارس پادشاهلاری و اهل
خراسان بارچه سی عملیق اولادندن ایدیلر و عملیق ننك قرنداشی امیم بن لاوز
بن ارم بن سام فارس یرینه باروب ترکلك قیلدی قزلباش نسلی عملیق اولادندن
چقمشلاردر * (تبلبل السنه ظهوری) ودخی سام بن نوح اولادندن ماش بن ارم بن
سام بابل ولایتنده توروب ماش ننك اوغلی نمرود بابل یرنده بر سرای بنا قیلوب
بش یوز یل پادشاه بولدی نمرود زماننده تبلبل السنه یعنی کوب تورلو تللر ظهور
ایتدی * کوب تورلو تللرننك پیدا بولووی اوشبودر که طوفاندان صونك منتشر
بولمش نوح اولادی ینه بر طوفان بولاچقدر دیب قورقوب اوزلرینه طوفاندان
صاقلانمق اوچون بر سرای یاساماغه اتفاق قیلدیلار * آلار یتمش ایکی فرقه بولوب
هر بر فرقه گا بر باش تعیین قیلدیلار حق تعالی آلارغه غضب ایتوب انتقام اوچون
بر صیحه بلان بنالری خراب بولوب تللرین فرقه فرقه قیلدی هر قایسی باشقه

بر تورلو تل بلان سویلاشوب بر بری ننك تل لرین فهم ایتمادیلر لکن عابر بو خصوصده آلارغه اتفاق قه کرمایئچه دایم الله تعالی ننك طاعتنده بولمق جهتندن الله تعالی آنی اصل تلی اوزه یعنی عرب تلی اوزه قالدروب تلی بوزولمادی شول کیفیتده نوح ننك اولادی اطراف عالمکا متفرق بولدی لار تل لری تورلو تورلو بولغان وقتده آلار یتمش ایکی فرقه ایدیلر صونکندان بی حساب فرقه لر ظهور ایتمشدر * شویله روایت قیلورلار که الله تعالی سام بالالارنده اون توقز تورلو تل وحام اولادنده اون یدی تورلو تل و یافث اوغلان لارنده اوتوز آلتی تورلو تل ایجاد قیلمشدر * دنیاغه نی قدر پیغمبر کیلکان بولسه لار بارچه سی سام اولادندندر * عرب قبیله سی همان نوح علیه السلام غه ایرشکونچه نسبلرین حفظ قیلورلار چونکه نسبین صاقلامق آلار قاشنده اولوغ وواجب علمدر *

طوفاندان صونکغی پیغمبرلر بیاننده

بس طوفان ننك ایکنچی یلنده سام بن نوح یوزده ایکی یاشنده ایدی اوغلی ارفخشد توغدی * ارفخشد بن سام یوز اوتوز بش یاشینه یتکان زمانده طوفاندان یوز اوتوز یدی یل اوتمش ایدی ارفخشد ننك اوغلی قینان دنیاغه کیلدی قینان دخی یوز اوتوز توقز یاشینه کروب طوفاندان ایکی یوز یتمش آلتی یل اوتکانده قینان اوغلی شالح توغدی وشالح یتمش دورت یاشنده ایکان طوفاندان اوچ یوز ایللی یل اوتمش ایدی * شالح یوز اوتوز دورت یاشینه کروب طوفاندان دورت یوز اون یل اوتکاچ شالح اوغلی عابر وجودکا کیلوب اول دخی یوز اوتوز دورت یاشنده ایدی که طوفاندان بس یوز قرق یل صونکدر عابر اوغلی فالغ توغمشدر * فالغ یوز اوتوز یاشنده ایدی طوفاندان آلتی یوز یتمش ایکی یل اوتکاچ فالغ اوغلی رعو دنیاغه کیلدی بو زمانده تبلبل السنه ظهور ایتمشدر * طوفاندان صونك سکز یوز ایکی یل بولغاچ رعو یوز اوتوز ایکی یاشنده ایدی اوغلی شاروع توغدی ینه طوفاندان صونك توقز یوز اوتوز ایکی یل اوتکانده شاروع یوز اوتوز یاشنده ایدی اوغلی ناخور دنیاغه کیلدی ناخورننك عمری یتمش توقزغه یتکاچ طوفاندان صونك منکده اون برنچی یلده تارخ دنیاغه کیلوب تارخ ننك عمری یتمش یل ایدی طوفاندان صونك منك ده سکسان یل بولغانده حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام دنیاغه قدم باصدی * سام بن نوح آلتی یوز یل عمر سوروب حضرت نوح دان یوز ایللی یل صونك وفات ایتدی * ارفخشد دخی یوز آلتمش بش یاشنده * وقینان دورت یوز اوتوز یاشنده * وشالح دورت

يوز آلتمش ياشنده * وعابر دورت يوز آلتمش بش ياشنده * وفالغ دخی اوچ يوز
اوتوز ياشنده * رعو اوچ يوز اوتوز توقز ياشنده * وشاروع اوچ يوز اوتوز ياشنده *
تارح ايكی يوز ايللی ياشنده وفات بولمشلاردر *

هود عليه السلام ننك پيغمبرلكی بياننده

حضرت هود عليه السلام بن عوص بن ارم بن سام بن نوح عليه السلام در *
روايت قيلنمشدركه هود عليه السلام دخی آدم عليه السلام غه بيك مشابه ايدی
كوزال يوزلو تاجر كمسنه ايدی الله تعالی آنی عاد قومينه پيغمبر مبعوث قيلدی
بو عاد قومی باريسی اون اوچ قبيله ايدی يرلری حضرموت عمان ارض حجر وقرحه
بولوب غايت منبت وفراوان يرلر ايدی وقبيله لری جمله عرب قبيله لرندن
اولوغراق ايدی هود عليه السلام غه ايمان كيتورماديلر الله تعالی آلارغه غضب ايتوب
يرلرين ويران وطاولی چوقورلی اش كا صلاحيت سز يرلر قيلدی يرلرندن بركاتنی
كوتاردی اوزلرين هلاك قيلدی * اول قوم هلاك بولغان وقتده هود عليه السلام
اوزينه ايمان كيتوركان كمسنه لر بلان مكهٔ مكرمه كا باروب وفاتينه قدر آنده توردی
قبر شريفی مكه ده در * بو واقعه هبوط آدم دن اوچ منك بر يوز اون اوچده وطوفاندان
سكز يوز يتمش برده ظهور ايتمشدر * هود قومی ننك هلاكی متصل يدی كيچه
وسكز كون ايسكان صرصر جيلی بلان هلاك بولمشلاردر * اول هود عليه السلام ننك
قومی اوچ بتقه تابونورلار ايدی اسملری اوشبولاردر صمو صدا هنا ديكان
بتلر ايدی *

صالح عليه السلام ننك پيغمبرلكی بياننده

حضرت صالح عليه السلام بن عبيد بن اسف بن ناسح بن عبيد بن جادر بن ثمود
بن عابر بن ارم بن سام بن نوح عليه السلام در الله تعالی آنی ثمود قومينه پيغمبر
ايتوب كوندرمش ايدی * روايت قيلنمشدركه الله تعالی آنی مراهق حالنده پيغمبر
ايتمشدر آق يوزلو كمسنه ايدی آياقينه باشماق كيماس ايدی يالان آياق يورور
ايدی يورطی وتورا تورغان يری يوق ايدی قومی ننك مقاملری يمامه طرفنده
اون سكز ميل قدر ير بولوب ام القرا تسميه قيلنمش ايدی الله تعالی ننك امری
بلان قومين اللهنی بر ديب آيتنكز پيغمبرنكزنی حق ديب آيتنكز ديب حقّه دعوت
قيلدی ايمان كيتورماديلر مكر ضعيف ضعفادان بر نيچه كشی كنه ايمان كيتورمشلر
ايدی * بر كون ثمود كافرلری بيراملری كوننده بيرام ايتمك اوچون چقديلار صالح
عليه السلام دخی آلار بلان چقدی وآلارنی ايمانغه دعوت قيلدی بس اول

قومننك

قوم‌ننك اولوغسی جندع بن عمرو دیکان کمسنه ایدی صالح علیه السلام‌غه ایتدی اکر سن بزکا شول تاشدان بر حامله توه چیغاروب حاضر چیقغاچ بالاسه سنکا ایمان کیتورورمز دیدی بس قاراب کوردیلر اول تاش خاتونلار بالاغه قصنالغان کیفیتده حرکتلنه باشلادی درحال تاش یارولوب ایچندن آیتکانلر نچه ظهور ایتدی آندان صونك جندع بن عمرو وآننك بلان برنیچه کشی مسلمان بولدیلار ایمان کیتورماکانلرین الله تعالی بر صیحه وزلزله بلان هلاك قیلدی تمام منخسف بولوب کیتدیلر صالح علیه السلام یاننده ایمان کیتورکانلری ایتدیلر ای قوم بو بر یرده که الله تعالی مونده قهرین ایندردی موندان کوچوب کعبة الله‌غه کیتونکز دیدیلر اول قوم درحال حج کا عزیمت ایتوب احرام کیوب مال ملکتلرین قزل توه‌لرکا تویاب تا مکه کا باروب یتکونچه تلبیه ایته ایته باردیلار ووفاتلارینه قدر مکه ده قالدیلار حضرت صالح علیه السلام بر تاجر آدم ایدی ایللی یل عمر سورمشدر وفاتی هبوط آدمدن اوچ منك بر یوز یکرمی برنچی یلده ایدی *

ابراهیم خلیل الله علیه السلام‌ننك پیغمبرلکی بیاننده

حضرت ابراهیم علیه السلام بن تارخ (آزر دیب معروفدر) بن ناخور بن شاروع بن ارعو بن فالغ بن عابر بن شالح بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلامدر اما قینان بن ارفخشد ساحر بولغان اوچون نسب ابراهیم‌ده ذکر قیلونمادی یوقسه شالح بن قینان بن ارفخشددر * حضرت ابراهیم علیه السلام اهوازده دنیاغه کیلمشدر هبوط آدمدن اوچ منك اوچ یوز یکرمی اوچونچی یلده اول وقت طوفاندان صونك منك ده سکسان بر یل اوتمش ایدی * تارخ ابراهیمنی واوغلی ننك اوغلی لوطنی آلوب حران یرینه باردی ابراهیم علیه السلام‌ننك آتاسی تارخ آنده وفات بولدی حران‌نی ابراهیم‌ننك قرنداشلری بنا قیلمشدر قرنداشلری بری هاران بری ناهر ایدیلر * ناهر اسحاق علیه السلام‌ننك زوجه‌سی رفقاننك آتاسیدر * ابراهیم علیه السلام‌ننك زماننده نمرود بن کوش عراق نواحیسنده ضحاك طرفندان عامل ایدی الله تعالی ابراهیم علیه السلام‌نی آلارغه پیغمبر ایتوب کوندردی آلار بت‌قه تابونورلار ایدی ابراهیم علیه السلام آلارننك کلیسه‌سنده‌کی بت‌لرنی واتوب بتوردی مکر بر اولوغ بت‌لرین قالدردی آندان صونك نمرود ابراهیم علیه السلام‌نی اوتقه آتمق بولوب اولوغ اوت یاقدردی ابراهیم علیه السلام‌نی منجنیق‌قه قویوب اوتقه آتدیلار ابراهیم علیه السلام‌غه اوت گل باقچه‌سی بولوب اوت‌ننك اسّی الك اثری قالمادی * نمرود اشد کافر ایدی جابر وظالم پادشاه ایدی قباحت عادتلر

چقاردی ابتدا باشینه تاج کیکان اولدر نجوم علمی بلان عمل ایتکان اولدر * نمرودننک جبری وقهری حددین آشقاندان صونك الله تعالی آنکا بر سوری چبن نی کوندردی بورنینه کروب قرق یل بوعذاب بلان مبتلا بولوب هلاك بولدی * روایت قیلمشلاردرکه بوتون یر یوزینه ایکی مؤمن پادشاه ایکی کافر پادشاه مالك بولدی مؤمن پادشاهلاردان برسی سلیمان علیه السلام و برسی اسکندر ذوالقرنین ایدی * وکافر پادشاهلاردان برسی نمرود و برسی بخت نصر ایدیلر وتیز زمانده بو امت‌دن دخی بشنچی‌سی مالك بولور دیمشلر * حضرت ابراهیم نمروداوتندان نجات تابقاچ بابلدن چیغوب ارض مقدسه‌کا کیتدی ابراهیم علیه السلام ننك زوجه‌سی ساره وقرنداشی لوط ودخی ابراهیم علیه السلام غه ایمان کیتورکان آدملر برکا ایدیلر حران غه کیلوب اقامت ایتدیلر حضرت ابراهیم سریانی تلی اوزره ایدی فرات دریاسین کیچکانده نمرود لعین ابراهیم ننك آرتندان آدم کوندروب سریانی تلی بلان سویلاشکان کشی نی تابسانکز توتوب منکا کیتورنکز دیب تنبیه قیلدی اول یبارلمش آدملر دخی یولده ابراهیم علیه السلام غه اوچراب ابراهیم بلان سویلاشدیلر ابراهیم علیه السلام عبرانی تلی بلان سویلاشدی آلار بو کشی ابراهیم ایکانین بلمادیلر بس ابراهیم علیه السلام قومی بلان برزمان حرانده توروب آندان مصرغه باردی اول زمان مصرده بر فرعون بار ایدی اسمینه سنان بن علوان دیرلر ایدی حضرت ساره‌کا طمع قیلوب قول اوزاتماغه قصد قیلغاچ قولی قورودی ابراهیم علیه السلام معجزاسندان ینه سلامت بولوب مذکور فرعون حضرت ساره‌کا بر جاریه هبه قیلدی اسمی هاجر اسملی ایدی حضرت ساره دخی هاجرنی ابراهیم غه هبه قیلدی ابراهیم علیه السلام ننك اوغلی اسماعیل هاجردن توغمشدر (هبوط آدم‌دن اوچ منك بش یوز ایللی سکز یل وطوفاندان منك‌ده اوچ یوز یل کیچمش ایدی) وهبوط آدم‌دن اوچ منك آلتی یوز قرق یدی‌ده وطوفان‌دان صونك منك دورت یوز بشنچی یلده ابراهیم علیه السلام وفات بولمشدر حبرونده مدفوندر حالا خلیل الرحمن دیرلر قدس شریف جوارنده‌در * روایت قیلنورکه حضرت ابراهیم مسافرلرکا ضیافت قیلغوچیلارننك اوّلکسی ایدی مسافردن وقوناقدان باشقه طعام آشاماس ایدی ابتدا میوق قرقفان استره استعمال قیلغان وسنت قیلغان وترناق کیسکان ومسواك استعمال قیلغان تون کیکان وصاچین تاراغان آوزغه بورون‌غه صو آلوب چایقاغان وصو بلان استنجا قیلغان ابراهیم علیه السلام در ودخی صاچ وصقال آغارمق ابتدا ابراهیم علیه السلام ده ظهور ایتمشدر * حضرت ابراهیم غه یکرمی کاغز کتاب اینمش ایدی اما ابراهیم علیه السلام غه اینکان کتابده نی یازلغانینه اختلاف بولوب

ابو ذر رضی الله عنه‌ننك روایتینه كوره امثال ونصایح اوزره بولمقدر ابراهیم علیه السلام‌غه اینمش كتاب‌ننك آیتلرندن بعض تواریخلرده مذكوردر * ابراهیم علیه السلام بیوراسب شاه زمانننك كیلمشدر بیوراسب ضحاك اسمی بلان مشهوردر اما حضرت ابراهیم‌ننك موسی علیه السلام زمانینه قدر كیلكان اولادی وآرالارننك اوتكان مدتلر اوشبو وجه اوزره‌دركه حضرت ابراهیم یوز یاشنك ایكان اسحاق علیه السلام وجودكا كیلوب اسحاق علیه السلام آلتمش یاشینه یتكاننك یعقوب علیه السلام دنیاغه كیلدی ویعقوب علیه السلام دخی سكسان آلتی یل عمر سوركاچ لاوی توغدی ودخی لاوی قرق آلتی یاشنك ایكان فاهت وجودكا كیلوب آلتمش یاشنك وقتنك اوغلی عمران توغمشدر *عمران دخی یتمش یاشنك ایدی آندان موسی علیه السلام توغدی *بس موسی علیه السلام‌ننك ولادتی ابراهیم علیه السلام‌ننك ولادتندن دورت یوز یكرمی بش یل اوتكانك موسی دنیاغه كیلوب یوز یكرمی یل عمر ایتدی آندان صونك وفات بولدیكه ابراهیم علیه السلام‌ننك ولادتی بلان موسی علیه السلام‌ننك وفاتی آراسی بش یوز قرق بش یلدر * بس ابراهیم علیه السلام یوز یتمش بش یاشنده اسحاق علیه السلام یوز سكسان یاشنده یعقوب علیه السلام یوز قرق بش یاشنك لاوی یوز اوتوز یاشنده فاهت یوز یكرمی بدی یاشنده عمران یوز اوتوز آلتی یاشنك ایدیلر * ابراهیم علیه السلام وفات بولغاننك اسحاق علیه السلام یتمش بش یاشنك ایدی واسحاق وفات بولغاننك یعقوب علیه السلام یوز یكرمی یاشنك ایدی ویعقوب علیه السلام‌ننك وفاتی وقتنك لاوی آلتمش یاشنك ایدی لاوی اولگاننك فاهت سكسان برده وآننك اولگان وقتنك عمران آلتمش دورت یاشنده وعمران وفات بولغان زمانننك موسی علیه السلام آلتمش آلتی یاشنده ایدی *

لوط علیه السلام‌ننك پیغمبرلكی بیاننده

لوط علیه السلام بن هاران بن تارخ‌كه ابراهیم علیه السلام‌ننك برادر زاده‌سیدر ابراهیم علیه السلام‌غه ایمان كیتوروب بركا هجرت قیلمش ایدی آندان صونك الله تعالی لوط علیه السلام‌نی سدوم خلقینه پیغمبر ایتوب كوندردی سدوم شهرلری فلسطین‌دن بر كیچه كوندوزلك یرده بش شهر ایدی سدوم اهالیسی كفر وفاحشه عمللر بلان مرتكب ایدیلر بس لوط علیه السلام باروب آلارنی ایمان‌غه دعوت قیلوب فواحش‌دن نهی قیلدی لكن اول شوم قوم لوط علیه السلام‌ننك دعوتینه اطاعت ایتمایینچه تورغان صایون كفر وفاحش عمللرین آرتدردیلار آندان صونك الله تعالی آلارغه انتقام اوچون جبرائیل علیه السلام‌غه امر ایتوب جبرائیل علیه السلام

اول بش شهرنی قاناطی بلان کوتاروب یرکا اوردی زیر زبر قیلدی قرآنده
مذکور مؤتفکات اوشبولاردر قدس شریف جوارنده بر کول باردر لوط کولی دیرلر
اول بش شهرننك اورنونده کول ظهور ایتمشدر ✻

✻ اسماعیل علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده ✻

حضرت اسماعیل علیه السلام بن ابراهیم بن تارخ بن ناخور بن شاروح بن ارعو بن فالغ بن عابر بن شالح بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام در هبوط آدم دن اوچ منك بش یوز ایللی سکزنچی یلده دنیاغه کیلمش ایدی * روایت قیلونمشدر که حضرت ساره پیغمبر خاتونی بولسه ده خاتوندر که هاجر واسماعیل حقنده خاتونلار طائفه سینه مخصوص غیرت مستولی بولوب ابراهیم غه ایتدی جاریه اوغلی منم اوغلم بلان برکا سنکا وارث بولماس همان آلارنی بر یرکا ایلتوب قوی دیدی بس ابراهیم غه الله تعالی طرفندان امر بولدی هاجرنی واسماعیل نی حالا کعبهٔ مکرمه بولغان یرکا ایلت دیدی والله تعالی خبر بیردی که بیت الحرام آلارغه مسکن بولوب آنده کعبه نی بنا قیلاچقلاردر حضرت ابراهیم هاجر بلان اسماعیل نی آنده ایلتوب قویدی * آندان صونك جرهم قبیله سندن بر نیچه خلق کیلوب مکه اطرافینه توشدیلر اسماعیل علیه السلام آلارننك بالالاری بلان برکا اوسوب آلاردان اوق آتارغه اوکراندی آلارننك تلی بلان عرب چه سویلاشماکا اوکراندی آندان صونك اول قبیله آدملری اوز قبیله لری ننك ایچندن اسماعیل علیه السلام غه بر قز بیردیلر اول خاتوندن حضرت اسماعیل دن اون ایکی اولاد توغدردی اسماعیل علیه السلام ننك اولادندن بری قیدار بری نبت اسملیلری بار ایدی بو نبت اسماعیل ننك اوّلکی اوغلی بولوب اوزندن صونك ولی بیت بولمشدر * حضرت اسماعیل ننك اولادی کوبایوب مکه اطرافینه منتشر بولدیلار قایسی بلادقه کرسه لرده الله تعالی آلارنی اول بلاد خلقینه غالب ایتار ایدی آخر عمالقه قومین اول بلاددن سوردیلر الله تعالی اسماعیل علیه السلام نی یمن قبیله لرینه عمالقه قومینه پیغمبر ایتوب کوندردی آندان صونك الله تعالی امر قیلدی حضرت ابراهیم علیه السلام اوغلی اسماعیل بلان کعبه نی بنا ایتوب کعبهٔ مکرمه تا پیغمبر زمانینه چه ابراهیم علیه السلام بنا قیلغان اوزره قالمش ایدی کعبه نی بنا قیلغان وقتده ابراهیم علیه السلام یوز یاشلردن اوتمش ایدی بس کعبه ننك بنا قیلونوندان تا هجرت زمانینه چه تقریبا ایکی منك یدی یوز توقصان اوچ یلدر * اسماعیل علیه السلام یوز اوتوز یل عمر سوروب ابراهیم علیه السلام دان قرق سکز یل صونك وفات بولدی مقبره سی حجرده در آناسی هاجر دخی

Из фондов Российской национальной библиотеки

آنده مدفوندر * زمزم قیوسی حققنده اوزون حکایت وکوب روایت باردر مطول تواریخلرکا مراجعت قیل *

اسحاق علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده

حضرت اسحاق علیه السلام بن ابراهیم بن تارخ در ابراهیم ننك ایکنچی اوغلیدر حضرت ساره دان توغمش ایدی بعینه آناسی ابراهیم قیافتنده ایدی حضرت ساره اسحاق علیه السلام نی تابقاچ کنعانیلر ایتدی عجب توکلمیدر که بو قارت وبو قارچق خاتون صحراده بر بالا تابوب آلدیلارده اوغلمز دیب آیتدیلر دیدیلر بس حق سبحانه وتعالی آلارنی تکذیب اوچون حضرت اسحاقنی بعینه آتاسی قیافتنده خلق ایتدی آرالارنده اصلا تفرقه یوق ایدی آندان صونك تفرقه اوچون حضرت ابراهیم یوز ایللی یاشنده ایدی صقالنده ایکی آق توك پیدا بولدی اسحاق علیه السلام رفقا بنت تاهر بن تارخ نی تزوج ایتدی که اسحاق ننك عمی قزیدر یعنی آتاسی بلان بر توغمه ننك قزیدر اسحاق علیه السلام ننك ایکی اوغلی عیص وهم یعقوب رفقادان ایگز توغمشلار ایدی اوّل عیص آندان صونك یعقوب توغدی عیص ننك عقبنده توغان اوچون یعقوب آتالمشدر * اسحاق علیه السلام نی الله تعالی شام ولایتینه پیغمبر ایتوب کوندرمش ایدی * اسحاق علیه السلام یوز سکسان یل عمر ایتوب وفات بولغاندان صونك اوغللاری عیص ویعقوب آنی جیرونیه ده ابراهیم علیه السلام یانینه دفن قیلدیلار * عیص بن اسحاق قزل یوزلو تننده توکی کوب صیّادلق بلان کسب قیلور ایدی عمی قزی تسیمه بنت اسماعیل بن ابراهیم نی تزوج ایتمش ایدی * روم بن عیص ودخی بش نفر اوغل تسیمه دن توغمشلاردر بس روم یرنده کملر بولسه ده روم بن عیص نسلندندر * روم بن عیص صاری کشی ایدی صاریلغی زیاده بولغانغه کوره اصفر دیرلر ایدی شوننك اوچون روم اولادینی بنی اصفر تسمیه قیلنور * عیص بن اسحاق یوز قرق یل ویعقوب دخی یوز قرق یل عمر ایتمشلردر مقبره لری جیرونیه ده حضرت ابراهیم یاننده مدفونلردر *

یعقوب علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده

حضرت یعقوب علیه السلام بن اسحاق بن ابراهیم علیه السلام در طوفاندان ١٣٨٦ وهبوط آدمدن ٨٢٦٣ نچی سنه ده دنیاغه کیلدی * بولار اسرائیل تسمیه قیلنوب بنی اسرائیل سبطلاری همه سی آننك اولادندندر * یعقوب علیه السلام تننده توکی آز ونحیف صوقور کمسنه ایدی اسحاق علیه السلام آنکا کنعانیلردن قز آلماغانك لایان بن تاهر بن تارخ قزلارندان آل دیب امر ایتمش ایدی * یعقوب علیه السلام ننك

Из фондов Российской Национальной библиотеки

مقامی عدانده بولمق جهتندن یعقوب اول طرفقه توجه ایتوب یولده کیچ کاقالدی
بس بر تاش‌قه تایانوب یوقوغه باردی توشنده کوردی که باش اوچونده بر باصقچ
وباصقچ ننک باشی کوک‌قه قپولارندان بر قپوغه‌تر الکان فرشته‌لر اول باصقچدان اینوب
توشارلر والله تعالی آنکا وحی ایتدی که من الله‌من تنکریلک منکاغنه منحصر
بولوب‌من دن غیری تنکری یوقدر سننک وآتالارنکننک وبالالارنکننک تنکریسی‌من
من‌سنکا وسننک ذریتنکا ارض‌مقدسه‌نی میراث‌قیلدم سن وسندن‌صونک ذریتنک
آنده عبادت قیلورسز دیب وحی‌قیلدی آندان اویغانوب یعقوب علیه السلام
خالی‌یانینه باردی اول دخی یعقوب علیه السلامغه راحیل اسملی قزین بیردی اول
خالی‌ننک ایکی قزی بار ایدی اولوغسی رایان کیچیسی راحیل ایدی یعقوب‌ننک
قاین آتاسی آیتدی سننک بر آز مالنک بارمی‌در قزیمه مهر اوچون دیدی یعقوب
آیتدی مالم یوق‌در لکن سنکا خدمت ایتایم خدمتم‌ننک اجره‌سی قزنکا مهر بولسون
دیدی بس‌قاین آتاسی راضی بولوب یدی یل خدمت ایتمک شرطی بلان بر قزمنی
سنکا بیرورمن دیب قایسی قزی ایکانین تعیین ایتمادی اما یعقوب‌ننک مرادی
کیچی قزی ایدی کیچ زفاف ایتدی ایرته گوسین کوردی اول استاکان قز توکلدر
آتاسینه آیتدی من سنکا یدی یل خدمت ایتدم آخر منکا بر حیله ایتوب من استاکان
قزنکنی بیرمادنک دیدی بس آنکا لایان جواب بیردی ای قرندشم خلق آراسنده
منکا عارلک کیتورورسن خلق منکا طعنه قیلور اولوغ قزین قالدروب کیچی قزین بیردی
دیب آیتورلر کمنی کوردنک اولوغ قزین قالدروب کیچی قزین بیرکانی‌نی ینه یدی
یل خدمت ایتسانک کیچی قزمنی دخی بیرورمن دیدی چونکه آلار شریعتنده
تا موسی‌غه تورات اینکونچه جمع بین الاختین جائز ایدی بس یعقوب علیه السلام
راضی بولوب یدی یل ینه چوپانلق قیلوب راحیل‌نی تزوج ایتدی بو رایان یعقوب
علیه السلامدان دورت اوغل توغدردی که روبیل یهودا شمعان لاوی اسملیلردر
راحیل‌دن یوسف بلان بن یامن توغمشلاردر لایان یعقوب علیه السلامغه هر بر
قزی بلان بر جاریه بیرمش ایدی آلار دخی اول جاریه‌لرنی یعقوب علیه السلامغه
هبه قیلدیلار هر قایوسندان اوچار اوچار بالا دنیاغه کیلوب مجموعسی اون ایکی سبط
بولدیلار * یعقوب علیه السلام کنعان خلقینه پیغمبر بولوب کوندرلمش ایدی یعقوب
علیه السلام یوز قرق یل عمر سوروب وفات بولدی وفاتی وقتنده هبوط آدمدن
اوچ منک یدی یوز آلتمش سکز یل وطوفاندان منک دورت یوز قرق آلتی یل
کیچمش ایدی * اول اون ایکی سبط ننک اسملری اوشبودر روبیل شمعان یهودا
لاوی یشاخر زبولون یوسف بنیامن ثان ثفتالی کاز اشار ایدیلر *

Из фондов Российской национальной библиотеки

یوسف علیه السلام ننک پیغمبرلکی بیاننده

حضرت یوسف علیه السلام بن یعقوب بن اسحاق بن ابراهیم در یعقوب علیه السلام نوقصان بر یاشنده ایکان وجودکا کیلوب کورکان توشی سببلی آتاسینه غایت محبوب بولغانلقدان قرنداشلری حسد قیلوب یوسف علیه السلام اون سکز یاشنده ایدی قیوغه صالدیلار آندان صونک مصر سوداگارلرینه صاتدیلار هبوط آدمدن اوچ منک یدی یوز قرق یل ایدی یکرمی بر یل غربتدن صونک وحضرت زلیخه ننک افتراسی بلان زندانغه صالنوب آندان صونک مصر عزیزی بولدی بوغربتلرنی کیچوب آتاسین وقرنداشلرین کنعاندن مصرغه کیتورتوب اون یدی یل ینه برکا تورغاندان صونک یعقوب علیه السلام وفات بولدی یوسف علیه السلام ایللی بش یاشنده ایدی * آندان صونک یوسف علیه السلام یوز یکرمی بش یاش کا یتوب وفات بولمشدر * یعقوب علیه السلام بلان مصرغه چقغانده یتمش نفر آدم ایدیلر موسی علیه السلام زمانینه قدر بو بنی اسرائیل آلتی یوز منک قدر خلق بولمشلاردر ایکی آراسی یوز سکسان یللدر * یوسف علیه السلام ننک ولادتی ابراهیم علیه السلام ننک وفاتندان ایکی یوز ایللی بش یل اوتکاچ ووفاتی اوچ یوز آلتمش بر یل اوتکاچ واقع بولمشدر ودخی یوسف علیه السلام ننک وفاتی موسی علیه السلام ننک وفاتندان آلتمش دورت یل مقدم ایدی * اما یوسف علیه السلام ننک غربتی وغربت صونکنده دولتی حقنده علی ما نطق به القران مستغنی علی البیان بولغان اوچون آرتوق تفصیل قیلنمادی که مشهور قصه در * یوسف علیه السلام ننک ایکی اوغلی بار ایدی بری یوشع علیه السلام ننک باباسی افرائیم در وبری دخی مشیادر بومشیاننک موسی اسملی بر اوغلی بار ایدی موسی بن عمراندان مقدم پیغمبر ایدی بس حضرت خضر علیه السلام غه یولداش بولغان موسی بو ایمسدر نتاکه اهل تورات زعم ایتمشلردر * یوسف علیه السلام مصرده دفن قیلنوب آندان صونک موسی بن عمران مصردان چیققانده یوسف علیه السلام ننک تابوتین اوزی بلان برکا تیه صحراسینه کیتوردی موسی علیه السلام وفات بولغاچ یوشع علیه السلام بنی اسرائیل بلان شامغه کیلوب اول تابوتنی ابراهیم خلیل الله یاننده دفن قیلدی *

ایوب علیه السلام ننک پیغمبرلکی بیاننده

حضرت ایوب علیه السلام بن اموص بن رياح بن عیص بن اسحاق بن ابراهیم علیه السلام در رمله وثنیه ولایتلرینه پیغمبر کوندرلمش ایدی وابراهیم علیه السلام نی نمرود اوتقه آتقان وقتده ابراهیم غه ایمان کیتورمش ایدی دخی یعقوب علیه السلام

بلان بر عصرده پیغمبر ایدیلر وهم یعقوب علیه السلام ننک کیاوی ایدی که لیلا بنت یعقوب ایوب علیه السلام ننک خاتونیدر یدی یل تنین قورت آشاب مبتلا بولغان وقتده یمین ایتوب سلامتلانکاچ ضغث بلان اورغانی اوشبو لیلادر ایوب علیه السلام ننک آناسی لوط علیه السلام ننک قزی ایدی * ایوب علیه السلام غایت دولت ایاسی بای کمسنه ایدی حوران بنشنه اسملرنده ایکی شهری بار ایدی واون اوغلی بار ایدی منك لب قل لاری وایگونلك لری بار ایدی الله تعالی مالین ملکین واولادین وتنین یعنی صحتلکین آلوب ابتلا قیلدی اما ایوب علیه السلام دایم صبر وشکر اوزه ثابت قدم بولهقندان بدنینه صحت بیروب مال واولادی ننک ایکی اولوشین آرتدروب یانکادان اعطا قیلدی (ووهبنا له اهله ومثلهم معهم رحمة منا) روایت قیلنمشدر که حضرت ایوب خسته وقتده آشامق ایچما کین خاتونی کسب ایتوب کیتورور ایدی بر کون ایوب علیه السلام غه رزقلق کیتورورکا نرسه سی بولماغاچ اوزی ننک بر صاچ طلومین کیسوب صاتدی آنکا ایوب علیه السلام اوچون رزق آلوب کیتوردی کیلکاچ ایوب علیه السلام آننک صاچی کیسولکانین کوروب تهمت قیلدی صحت تابسام سنی چبق بلان یوز مرتبه صوغارمن دیب یمین ایتدی بس سلامتلانکاچ خاتونی اول تهمتدن بریه ایکانی معلوم بولوب حنث لکدن قوتولور اوچون الله تعالی یوز چبق نی بیلاب بر مرتبه صوق دیب الهام قیلغاندان صونك ایوب علیه السلام بیله ایتوب حنث لکدن خلاص بولدی آندان صونك الله تعالی ایوب علیه السلام نی عیص اولادندن بولغان روم اهلینه پیغمبر ایتوب کوندردی ایوب علیه السلام ایکی یوزده اون یل عمر سوروب هبوط آدمدن اوچ منك یدی یوز سکسان یدی یل وطوفاندان منك ده بش یوز قرق بشنچی یل ده وفات بولوب حوراننده دفن قیلنمشدر *

شعیب علیه السلام ننک پیغمبرلکی بیاننده

حضرت شعیب علیه السلام بن میکائیل بن لاوی بن یعقوب بن اسحاق بن ابراهیم علیه السلام در حضرت شعیب ابراهیم علیه السلام نمرود اوتینه آتولوب خلاص بولغاندان صونك معجزاسین کوروب ایمان کیتورکان قبیله اولادندندر بلعم باعور دخی اول قبیله دن ایمش * شعیب علیه السلام ننک آبیسی لوط علیه السلام قزیدر * اما مدین حضرت شعیب ننک قبیله سی توکل ایدی بلکه مدین خلقی اوزی بر امت ایدی شعیب آلارغه واصحاب الایکه کا پیغمبر مبعوث بولمش ایدی آندان صونك مدین قومی شعیب علیه السلام غه ایمان کیتورمادی لر بس الله تعالی اوستلرینه یوم الظله ده

Из фондов Российской национальной библиотеки

هوادان اوت بولوطی یاودروب اصحاب الایکه دخی قاتی زلزله بلان هلاك بولدیلار
قرآنده مذکور اصحاب الایکه اوشبولاردر آندان صونك شعیب علیه السلام ایمان
کیتورکانلر بلان مکه گا باروب وفاتلارینه قدر آنده قالدیلار هبوط آدمدن اوچ
منك توقز یوز اوتوز توقز یل وطوفاندان منك آلتی یوز توقصان یدی یل کیچمش
ایدی * روایت قیلنمشدر که شعیب علیه السلام اعرج واعمی ایدی آننك اوچون
قومی آنگا (انا لنریك فینا ضعیفا) دیدیلر * حضرت شعیب گا خطیب الانبیا اطلاق
قیلنور که خلق بلان حسن محاوره وحسن مخاطبه قیلور ایدی * روایت قیلنور که
ابجد هوز خطی مدین پادشاهلاری ننك اسملریدر که آلار حقنده بر شاعر دیمشدر *
ملوك بنی خطی وسعفص ذی الندی * وهوز سادات الثنیة والحجر

خضر علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیانده

حضرت خضر علیه السلام ننك اسمی بلیا بن ملکان بن فالغ بن عامر بن شالح بن
ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام در آتاسی پادشاه ایدی بخت نصر بیت المقدس نی
خراب ایتماسدن مقدم ناشیه ملکدن ایدی حضرت موسی غه مصاحب بولغان خضر
اوشبودر * خضر یاشل معناسنده بولوب خضر دیب آتالووی ننك سببی بودر که خضر
علیه السلام آب الحیات نی ایچکاندن صونك آنگا بر خاصیت پیدا بولدی که نی یرگا
باصسه ده آننك آیاقی باصقان یری یاشل چمن بولور ایدی قیامت گا قدر حیاتده
بولوب قوروده مضطر بولغانلارغه یاردم وشفاعت ایتار والیاس علیه السلام
دینگزده کی لرگا موکل بولوب یاردم وشفاعت قیلور یلده بر مرتبه اوچراشورلار *
نبوتی ننك مدتی معلوم بولماغان اوچون بعض مورخلر خضر علیه السلام نی
حضرت موسی دان صونك یازمشلاردر *

موسی علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیانده

حضرت موسی علیه السلام بن عمران بن فاهث بن لاوی بن یعقوب بن اسحاق
بن ابراهیم علیه السلام در قوی صاچلی اوزون بویلی آدم ایدی بورننده وتلنده
مینك بار ایدی الله تعالی ذکر قیلغان عقده اوشبودر شول سببلی تلی سلپی
ایدی آچق سویلاشه آلماس ایدی شول جهتدندر قرنداشم هارون نی منگا وزیر
ایت دیب الله تعالی دن صورادی * هارون علیه السلام حضرت موسی دان اوچ
یاش اولوغ ایدی وایکسندن هم اولوغ مریم اسمنده بر همشیره لری بار ایدی کالب
بن یوقنا بن قارص بن یهودا بن یعقوب ننك زوجه سی ایدی * مذکوره مریم
بنت عمران بن فاهث حضرت عیسی ننك آناسی بولغوچی مریم بنت عمران بن

Из фондов Российской Национальной библиотеки

ماثان غه باشقه در چونکه اول آراده منك یاریم یل لار کیچمشدر * موسی علیه السلام ننك
والده سی حابث یعقوب علیه السلام ننك اوغلی لاوی قزی در * روایت قیلنمشدر که
موسی علیه السلام زماننداغی فرعونی یوسف فرعونی ایکسی بر کشیدرکه دورت
یوز یل یاشامشدر اسمی ولید بن مصعب وکنیه سی ابو مره در عمالقه طائفه سندن
ایدی فرعون ننك خاتونی آسیه بنت مزاحم مؤمنه خاتون ایدی فرعون ننك وزیری
هامان اسملی بر منجم ایدی سنکا بر دوشمان دنیاغه کیلاچکدر دیکاچ فرعون هر بر
یانکا توغان بالانی اوترتدی وقورصاقلی خاتونلارنی حبس قیلوب آصرادی موسی
علیه السلام توغاچ الله تعالی آننك آناسینه موسی نی صاندوقه صالوب صوغه یبار
دیب وحی قیلدی بس آسیه بنت مزاحم موسی علیه السلام نی آلوب اوغللقه
آصرادی موسی علیه السلام یکت بولوب ینکاچ بر قبطی نی اوتروب مدین شهرینه
یونالدی آنده شعیب علیه السلام قزی صافورانی تزوج قیلدی مهر برابرینه شعیب
علیه السلام غه باریسی اون یل خدمت ایتوب شعیب علیه السلام دان چقدی آندان
صونك الله تعالی دن امر بولوب مدین دن چققاچ مصرغه کیلوب مشهور فرعونی
وهامان نی حق دین کا دعوت قیلدی الله تعالی ننك امری بوینچه یومشاقلق
وملایمت بلان باردی فرعون قبول ایتماکا میل قیلغان بولسه ده هامان قبول ایتمادی
موسی علیه السلام کوب معجزالار اظهار قیلدی همان ضلال قدیملرنده قالدی لار
بو واقعه هبوط آدمدن اوچ منك توقز یوز قرق توقز یل وطوفاندان منك ده یدی
یوز یل لارده در * موندان صونك فرعون همان بنی اسرائیل کا جفا صالمقده مصر
بولدی آخر موسی علیه السلام بنی اسرائیلنی وقوم قبیله سین جیوب مصردان چقدی
وفرعون موسی ننك مصردان چقوب کیتکانندن خبر آلوب درحال ایکی یوز منك
عسکر وایللی منك آطلی عسکر وآلتی منك آربا بلان موسی علیه السلام نی قوا
چقوب آرتلارندان نیل دریاسی ننك یاقاسینه باروب اول آراده موسی علیه السلام
نیل کا تایاقی بلان صوغوب اون ایکی یول حاصل بولدی نیل دریاسین کیچوب
کیتدیلر فرعون دخی جمیع عسکری بلان موسی علیه السلام آرتندان کروب غرق
بولدی لار ینه آندان صونك بنی اسرائیل تماما طور طاوی ایتاکنده کمال ادب بلان
کوتوب تورغان حالده حضرت موسی طور طاوینه چقوب هوا غایت قورقنچلی
طاوش بلان کوکراب موسی علیه السلام غه تورات ایندی وموسی علیه السلام
الله تعالی ننك امرین قومینه تبلیغ قیلدی * آندان صونك موسی علیه السلام قارون
بن صافن بن فاهث بن لاوی بن یعقوب علیه السلام در موسی علیه السلام ننك
آتاسی بلان بر توغمه قرنداشی ننك اوغلی ایدی آنی دعوت قیلدی قبول ایتماکاچ

قارونني

Из фондов Российской Государственной Библиотеки

قارونني يريوتدي سامري دخي موسى عليه السلام ننك آنا ياغندان قرنداشي در * آندان صونك موسى عليه السلام حضرت يوشع نى اوزى ننك اورنينه خليفه نصب ايتوب وفات بولدي هارون عليه السلام دان اوچ يل صونك وفات بولمشدر موسى عليه السلام ننك آغاسي هم وزيري ايدي يوز اون يدي ياشنده ايدي حضرت موسى ننك وفاتى تيه صحراسنده آذر آيى ننك يدنچى كوننده ايدي اول وقت موسى عليه السلام ننك عمري يوز يكرمى يل بولمش ايدي *

يوشع عليه السلام ننك پيغمبرلكى بياننده

حضرت يوشع بن نون بن افرائيم بن يوسف بن يعقوب عليه السلام در موسى عليه السلام ننك وفاتندان صونك پيغمبرلك يوشع عليه السلام غه تابشرولوب بنى اسرائيل تيه صحراسنده اوچ كون توردى لار آندان صونك اردن جلغه سى كنارينه كيلدى لر اردن جلغه سين كيچما كا يول تابمادى لار بس يوشع عليه السلام امر ايتدى صاندوق شهادتنى كه آننك ايچنده تورات صاقلانور ايدي جلغه ننك اورتاسينه قويدى لار الله تعالى ننك امرى بلان اول جلغه آغودان توقتاب اورتا يرى آچولدى بنى اسرائيل آندان كيچوب كيتديلر جلغه ينه اوّلكيچه آقدى آندان يوشع عليه السلام بنى اسرائيل بلان كيلوب ريحان شهرين محاصره قيلدى يدى كون كا قدر هر كون ريحان ننك اطرافين آيلانوب قرون بلان چاغرشدى لار بس قلعه ننك تمام ديوارى يقلوب قلعه ايچينه كرديلر وريحان اهاليسنى تمام قلچدان اوتكارديلر وشهرنى ضبط قيلدى لار آندان صونك يوشع يوسف عليه السلام ننك سوياكين اوزى بلان يورتور ايدي بو دفعه ده نابلس ده دفن قيلدى اوّلده اوشبو يرده قيودان چقاروب صاتولمش ايدي * يوشع عليه السلام شام مملكتينه مالك بولوب اطرافقه عامل لر كوندردى يكرمى بش يل قدر بنى اسرائيل مصلحتنى بلان مشغول بولدى ويكرمى بش يل حكومت سوروب اطرافك بولغان اوتوز بر مملكت نى حربا آلوب اون ايكى سبط بنى اسرائيل آراسنده تقسيم قيلوب وفات بولدى هبوط آدمدن دورت منك اون دورت يل وطوفاندان منك يدى يوز يتمش ايكى يل اوتمش ايدي * آندان صونك يوشع عليه السلام اوزى ننك اورنينه بر خليفه تعيين قيلماغانلق سببلى بر مدبر بولمايينچه مملكت قرق يل قدر جمهور قولنده قالمشدر * اما آندان صونك بنى اسرائيل كا حكومت ايتكانلر حقنده تواريخ ننك باشقه فصلينه متعلق بولمق جهتندن بو رساله كا كرتمك موافق كورولمادى * كالوب بن يوقنا يوشع عليه السلام ننك خليفه سى وپيغمبر ايدى ديب بعض روايتلر بولسه ده تفصيل قيلنمادى * موسى عليه السلام ننك همشيره سى مريم بنت عمران آننك تحت نكاحنده ايدي ديمشلردر *

خرقیل علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیانندە

حضرت خرقیل علیه السلام بن یودی و آناسی یحنه اسملی ایدی بو خرقیل علیه السلام شول پیغمبردرکه قومینه طاعون ایرشوب اوتوز قرق منك آدم ایدیلر طاعوندان قاچوب بارغانده الله تعالی آلارنی تمام اوتروب ینه ترگزدی نناکه قرآنده (الم تر الی الذین خرجوا من دیارهم وهم الوف حذر الموت فقال لهم الله موتوا ثم احیاهم) *

اشمویل علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیانندە

حضرت اشمویل علیه السلام بن بال بن علقمه بن حام بن مهرصوف بن علقمه بن ماحب بن عموصا بن عزرر بنی اسرائیل دن ایدی و بنی اسرائیل کا حاکم و رئیس بولوب انتخاب قیلندی هبوط آدمدن دورت منك بش یوز ایکی وطوفاندان ایکی منك ایکی یوز آلتمش یل کیچمش ایدی * والله تعالی ننك (اذقالوا لنبی لهم ابعث لنا ملکا نقاتل فی سبیل الله) دیکان آیتنده مراد اوشبو اشمویل علیه السلام در پیغمبر ایدی بنی اسرائیل ننك بر تابوتلری بار ایدی آنی پیغمبردن پیغمبرکا توارث ایتارلر ایدی برزمان عمالیقه طائفه سی اول تابوتنی آلاردان آلوب قوتلری و برکاتلری کیتمش ایدی بس آلار اشمویل پیغمبردن تلادیلرکه بزکا بر پادشاه نصب ایت تاکه بز اول پادشاه بلان دین یولنده صوغوش قیلور ایدك دیدیلر بس الله تعالی ننك امری بلان بنیامین بن یوسف سبطندان آلارغه طالوت اسملی بر پادشاه کیلدی بنی اسرائیل آنکا اطاعت قیلمادیلار اشمویل کا آیتدیلر بو بر پادشاهدر که آننك قبیله سندن بو زمانغه چه نی پیغمبر نی پادشاه کیلکانی باردر دیدیلر اشمویل ایتدی بوخصوصده سزمی یخشی بلورسز الله تعالی می یخشی بلور سز بلا سزکه الله تعالی آنی پادشاه قیلغانده آننك قبیله سین بله در ایدی دیدی هنوز اطاعت قیلمادیلار اول پادشاه ننك الله تعالی طرفندان ایکانینه بر علامت استادیلر اشمویل آیتدی آننك علامتی بودرکه تیز تابوتنکز کیلور دیدی تابوتنی فرشته لر کیتوردیلر آندان صونك بارچه سی قبول ایتوب طالوت کا انقیاد قیلدیلار عمالیقه طائفه سی ننك رئیسی جالوت دیکان آدم ایدی طالوت ننك آننك بلان دوشمانلغی بار ایدی باروب جالوت بلان صوغوشدیلار داود علیه السلام جالوتنی اوتردی وعسکرین بتروب مال لارین آلدی * اشمویل علیه السلام عمالیقه صوغوشنده شهید بولمشدر * اشمویل علیه السلام اوزی ننك حیاتنده قدس شریفده یهوده سبطی ننك انتخاب لاری بلان داود علیه السلامنی پادشاه ایتوب تعیین قیلدی هبوط آدمدن دورت منك بش یوز ایللی دورت یل وطوفاندان ایکی منك اوچ یوز اون ایکی یل کیچمش ایدی *

داود علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده

حضرت داود بن ایشا بن عوید بن سلمون بن باعر بن یحشون بن عمیار بن
رام بن حضروم بن فارس بن یهودا بن یعقوب بن اسحاق بن ابراهیم علیه السلام در
الله تعالی آنی اشمویل علیه السلام دان صونك پیغمبر ایتوب طالوتدن صونك دخی
پادشاه لق قیلدی داود علیه السلام هم پیغمبر هم پادشاه ایدی طالوت ننك قزین
تزوج ایتوب آندان ایشالوم اسملی اوغلی توغدی آندان صونك اوریا اسملی
کشی ننك خاتونین تزوج ایتدی که اسمی سابعه بنت سابعدر آندان سلیمان علیه السلام
توغمشدر * داود علیه السلام ننك مقامی جیرونده یعنی حالا خلیل الرحمن ده ایدی
اوتوز سکز یاشینه قدر آنده اقامت قیلدی بارچه بنی اسرائیلکا پادشاه بولغاندان
صونك قدس شریفکا کوچدی کوب یرلرنی آلدی فلسطین عمان مآب حلب
نصیبین ارمن وغیری یرلرنی ضبط قیلدی * وحضرت داود ایللی سکز یاشنده
ایدی اوریا خاتونی ننك قصه سی واقع بولدی اول وقت داود علیه السلام یکرمی
ایکی یل پادشاه لق قیلمش ایدی مجموعسی قرق یل پادشاه لق قیلمشدر * یاشی
ینمش کا یتوب وفات بولدی هبوط آدمدن دورت منك بش یوز توقصان اوچ یل طوفاندان
ایکی منك اوچ یوز ایللی بر یل کیچمش ایدی موسی علیه السلام ننك وفاتندان
داود علیه السلام ننك وفاتینه قدر آلتی یوزده دورت یل کیچمشدر قرق سکز
یل کمال عدل وداد بلان حکومت قیلوب سلطنتنی اوزی ننك وفاتندان مقدم
اوغلی سلیمان غه تابشروب وبیت المقدس نی تمام قیلماغه وصیت ایتوب کوب نرسه
تعیین قیلوب قالدردی بیت المقدس نی بنا قیلا باشلاب سلیمان تمام قیلمشدر *
الله تعالی داود علیه السلام غه زبورنی انزال قیلدی عبرانی تلی اوزرینه ایدی که
یوز ایللی سوره اوزرینه بر کتابدر بو کتاب ننك ثلثی قدریسی موعظه وحکمت
ایدی احکام یوق ایدی امادا ود علیه السلام تورات حکمی بلان حکم ایتار ایدی
الله تعالی آنکا غایت کورکام تاوش احسان قیلمش ایدی زبورنی اوقوغانده
انواع وحوش وطیور جیولوب فریاد قیلورلار ایدی الله تعالی آنکا طاولارنی
وتاشلارنی مسخر قیلدی وتیمورنی آنکا بالاوز کبك یومشاق قیلدی تیموردن
تلاسه نی یاصار ایدی * داود علیه السلام وفات وقتنده سلیمان علیه السلام
اون ایکی یاشنده ایدی پادشاه وپیغمبر بولوب قرآنده مذکور وجه اوزره
الله تعالی آنکا بیرکان سلطنتنی هیچ کم کا بیرمامشدر *

Из фондов Российской национальной библиотеки

سليمان عليه السلام ننك پيغمبرلكى بيانندە

حضرت سليمان عليه السلام بن داود عليه السلام آتاسى ننك وفاتى صونكندە پيغمبر وخليفه بولوب پادشاه‌لغى ننك دورتنچى يلنده آتاسى ننك وصيتى بو ينچه بيت المقدس نى بنا قيلا باشلادى بيت المقدس ننك بيوكلكى اوتوز ذراع اوزونلغى آلتمش ذراع كينكلكى يكرمى ذراع بولوب آيلانه سينه بويى آرقلى سى بشاريوز ذراع سور چيكدردى وآندان باشقه شام يرنده پالمير وبالوس شهرلرين بنا قيلدى وحوران شهرين تعمير قيلدى مملكت نى مصردان فرات درياسينه قدر توسيع قيلدى بحر احمرده بولغان عسكر كمه‌لرين هند وسوماطرا وجاوه طرفلارينه كوندروب اول طرفلارنى تحت حمايه سينه آلدى قولينه كوب غنيمت حاصل ايتدى * پادشاه‌لغى ننك يكرمى دورتنچى يلى ايدى ملوك تبابعه‌دن يمن ملكه‌سى بلقيس اوزى ننك تخت‌گاه بولغوچى سبا شهرندن بارچه قوم قبيله‌سى بلان قدس شريفكا كيلدى وقيمتلى كوب نفيس هديه‌لر كيتوروب سليمان عليه السلام بلان كورشدى وسليمان عليه السلام ننك تحت حمايه سينه كردى وير يوزى ننك پادشاه‌لارى اطاعت وانقياد قيلوب نفيس مال‌لارندان سليمان عليه السلام غه تحفه‌لر كيتورديلر وبيت مقدس ننك بناسى حضرت سليمان ننك همتى بلان كامل تمام بولدى بو وقت هبوط آدمدن دورت منك آلتى يوز اوچ يل وطوفاندان ايكى منك اوچ يوز آلتمش بر يل اوتمش ايدى بو حال اوزره سليمان عليه السلام ننك پادشاه‌لغى وپيغمبرلكى مستمر بولوب ايللى ايكى ياشنده وفات بولدى قرق يل پادشاه وپيغمبر بولوب وفاتى حضرت موسى ننك وفاتندان آلتى يوز قرق دورتنچى سنه‌ده واقع بولمشدر * سليمان عليه السلام ننك معجزاسند اندر هر بر اولن‌لر وآغاچ‌لار وحيوان‌لار حال تلى بلان من فلان آوروغه شفا ديب بيان قيلورلار ايدى * وفاتندان صونك اورنينه اوغلى رحبعام جلوس ايتدى *

الياس عليه السلام ننك پيغمبرلكى بيانندە

حضرت الياس بن ياسين بن فنحاص بن عيزار بن هارون بولوب مذكور حضرت يوشع ننك نسلندن ايدى الله تعالى خرقيل پيغمبردن صونك بعلبك پادشاهينه پيغمبر ايتوب كوندرمش ايدى اول پادشاه قومى بلان پت قه تابونورلار ايدى بعل اسمنده بر پت‌لارى بار ايدى بس حضرت الياس نى تكذيب قيلديلار آندان صونك آلاردان الله تعالى يغمورنى منع قيلدى نيچه يل‌لار قحط لق بولدى عاجز بولدى‌لار آخر حضرت الياس نى جان وكونكلدن طلب ايتوب ايمان كيتورديلر الله تعالى اول

Из фондов Российской национальной библиотеки

قحط لق بلاسين آلاردان كوتاردى آندان صونك ينه كفرلرينه قايتدى‌لار بس الياس عليه السلام دعا قيلوب الله تعالى آنى قومى ايچندن غايب قيلدى حالا حياتده‌در الله تعالى آندان آشامق ايچمك اشتهاسين آلدى ارضى سماوى انسانى ملكى قيلدى خضر عليه السلام بياننده ذكر ايتولمش وجه اوزره درياده عاجز قالغانلارغه ياردمچى وشفاعتچى در *

ذوالكفيل عليه السلامننك پيغمبرلكى بياننده

اسمى اليسع بن احطوب‌در حضرت الياس‌ننك شاكردى ايدى الله تعالى آنى الياس‌دان صونك پيغمبر قيلدى قرآنده مذكور ذوالكفيل عليه السلام اوشبو اليسع بن احطوب عليه السلام‌در بنى اسرائيل‌دن‌در حق تعالى آنى بنى اسرائيل ايچنده كنعان اسملى پادشاه‌غه پيغمبر ايتوب كوندردى اول پادشاه‌نى ايمان‌غه دعوت قيلدى ايمان كيتورسانك اوجماحقه كرورسن ديدى پادشاه ايتدى اكر ايمان كيتورسام اوجماحقه كرماكيمه كفيل بولاموسن ديدى بس ذوالكفيل عليه السلام اكر ايمان كيتورسانك سننك اوجماحقه كرماككا من كفيل‌من ديدى شول جهتدن ذوالكفيل ديب تسميه قيلنمشدر * موننك ولادتى ووفاتى هيچ بر تواريخ كتابنده كورنمادى *

يونس عليه السلامننك پيغمبرلكى بياننده

حضرت يونس بن متى بنت بنيامن بن يوسف بن يعقوب عليه السلام‌در مذكور متى يونس عليه السلامننك آناسيننك اسمى‌در * پيغمبرلر جمله‌سندن يونس وعيسى عليهما السلام‌دان غيريسى هيچ بر پيغمبر آناسى اسمى بلان آتالغانى تواريخلرده كورولمادى * الله تعالى يونس عليه السلام‌نى نينوه خلقينه پيغمبر ايتوب كوندردى نينوى شهرى موصل قارشوسنده‌در آرالارنده دجله جلغه‌سى‌در اول نينوى خلقى صنم‌غه تابونورلار ايدى بس حضرت يونس تبليغ رسالت‌كا مباشرت قيلدى آلارنى بت‌قه تابنودان نهى ايتوب بر معلوم كونده واقع بولاچق عذاب بلان قورقتدى اگر گناه وكفرنكزدن توبه ايتماسه‌نكز فلان كون سزكا عذاب اينار ديب آلارننك آراسندان چيقدى اول موعود كون يتكاچ اول قوم اوزلرينه عذاب كيلاچاكين تحقيق بلدى‌لر توبه‌توبه‌سى ديكان بر توبه‌كا چقوب جان وكونكلندن ايمان‌غه كيلديلر توبه واستغفار ايتديلر حق تعالى توبه‌لرين قبول ايتوب اول عذابنى آلاردان كوتاردى يونس عليه السلام اول كون كيلوب كوردى كه عذاب اينكان علامتى يوقدر وقومى‌ننك توبه ايتكانلرين دخى بلمادى آچيغلانوب كيتدى باروب دجله‌ده بر كمه‌كا كردى لكن

کمه‌یوروماذی کمه‌چی آیتدی سزننک آرانکزده بر گناهلی کشی باردر آننک اوچون کمه حرکت ایتماس بر کشینی صوغه آتمانیچه بولماس دیب قرغه صالدی‌لار قرغه یونس علیه السلام‌غه‌چقدی توتوب صوغه آتدی‌لار بس یونس علیه السلام‌نی بالق یوتوب ایکه قربینه ایلتوب تاشلادی آندان صونک بالق قورصاغندان نجات بولغاچ کیلوب ینه قومین حق دین‌گا دعوت قیلوب دین وشریعت وضع قیلدی اول وقت هبوط آدمدن دورت‌منک سکز یوز یکرمی اوچ یل وطوفاندان ایکی‌منک بش یوزسکسان بریل کیچمش ایدی * بعض تواریخلرده بالق واقعه‌سی آق دینکزده یافه ساحلنده ایدی دیب مذکوردر *

اشعیا علیه السلام‌ننک پیغمبرلکی بیاننده

حضرت اشعیا بن امیصا بن راموص بن اسرائیل‌ده پیغمبر مبعوث بولدی هبوط آدمدن دورت‌منک سکزیوزسکسان سکزیل کیچمش ایدی اسرائیل قومی یونس علیه السلام‌دان صونک بر آز هدایت اوزره بولوب صونکندان آلار ایچنده بدعت وضلالت کوبایدی بس الله تعالی آلارغه بابل پادشاهی سناخریب‌نی مسلط قیلدی کیلوب آلار اوستینه غلبه قیلاچق بولغاچ آلار درحال الله تعالی‌گا توبه واستغفار ایتدیلر توبه‌لری مقبول بولوب الله تعالی دوشمانلارینه بر طاعون ایندردی بارچه‌سی قرلدی‌لار اول وقتده سناخریب قدس‌شریفنی محاصره قیلمش ایدی اشعیا علیه السلام دعا قیلوب آننک دعاسی برکاتنده بر قوتلی جیل چغوب جمله‌سی هلاک بولدی سناخریب قالغان عسکری بلان قاچوب کیتدیلر * اسرائیل قومی آلاردان کوب غنیمت حاصل ایتدیلر * بو واقعه‌ده سناخریب بلان باری بش کشی قاچوب خلاص بولدی دیمشلردر * آندان صونک اول قوم ینه عنادلارین آرتدروب آزماغه باشلادی‌لار الله تعالی‌ننک امرین تاشلاب توغری یولدان چقدی‌لار الله تعالی اشعیا پیغمبرگا امر ایتدی اول دخی آلارغه وعظ ونصیحت قیلدی قبول ایتمادیلر توتوب اشعیا علیه السلام‌نی اوتردیلر هبوط آدمدن دورت‌منک توقز یوز وطوفاندان ایکی منک آلتی یوز ایللی سکزیل کیچمش ایدی * آندان صونک الله تعالی ینه آلارغه بر قوتلی پادشاهنی مسلط قیلوب آلارنی پراکنده قیلدی وآلاردان پیغمبرلکنی وپادشاهلقنی نزع قیلوب آلارنی خور حقیر قیلدی قیامت‌گاچه نیندایِن قوم ایچنده بولسه‌لارده خور حقیر وذلیل قالمش‌لار * بو اشعیا علیه السلام اوزی‌ننک قومینه عیسی ومحمد علیهما السلام‌ننک بعثت لرندن خبر بیرمش ایدی *

ارمیا علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده

حضرت ارمیا علیه السلام بن حلقیا هارون علیه السلام بن عمران نسلندندر بو دخی بنی اسرائیل قومینه پیغمبر ایتوب کوندرلمش ایدی اشعیا علیه السلام دان یتمش سکسان یل صونکدر * ارمیا علیه السلام اول قومنی الله تعالی ننك امرین توتونکز توبه قیلونکز اگر توبه قیلماسانکز الله تعالی ننك امرین توتماسانکز سزکا بخت نصر دیکان بر ظالم پادشاه کیلور دیب قورقتدی اصلا التفات قیلمادیلار بس ارمیا علیه السلام کوردی بولار اصلا گناه دان توبه ایتوب هدایت کا کیلماسلر آلاردان کیتوب بر یرکا یاشرندی آندان صونك بخت نصر کیلوب بنی اسرائیل نی قهر قیلدی وقدس شریف نی خراب ایتدی بس الله تعالی ارمیا علیه السلام غه ایتدی ایمدی من ینه بیت المقدس نی تعمیر قیلاچاق من آنده باروب تور دیب وحی قیلدی ارمیا علیه السلام یاشرنکان یرندن چیقوب قدس شریف کا کیلدی کوروب حیران بولدی که قدس شریف تمام خراب بولمش *اوزینه اوزی ایتدی سبحان الله الله تعالی منکا بیت المقدس کا بار دیب امر ایتدی من مونده قایده تورورمن وقدس نی تعمیر ایتسام کیراك دیدی قای زمانده الله تعالی مونی تعمیر قیلور و بو اولگان وتارقالغان سویاکلر تریلور دیب کونکلینه کیلوب ایشاکندن توشدی بر یرکا اوتلارغه یباردی بر نیچه تورلو طعامی بار ایدی یانینه قویوب بر آز یال ایتکاچ آشارمن دیب یاتدی یوقوغه کیتوب یوز یل یوقلادی یوقودان تورسه کوردی ایشاکی اولوب سویاکلری تارقالمش بیت المقدس ایلکارکیچه توزوك * الله تعالی آننك قصه سین قرآن ده (اوکالذی مر علی قریة) آیتنده ذکر قیلمشدر * ارمیا علیه السلام ننك بعثتی هبوط آدمدن بش منك یکرمی برنچی یلده وطوفان دان ایکی منك یدی یوز یتمش توقزنچی یلنده ایدی * دانیال علیه السلام بن خرقیل دخی آننك عصرنده پیغمبر ایدی وهم حکیم ایدی کوب حکمتلر آندان قالمشدر * بخت نصر قدس شریفدن آلغان اسیرلر ایچنده دانیال علیه السلام وهم عزیر علیه السلام برکا ایدیلر دانیال علیه السلام بخت نصرننك توشین تعبیر قیلوب آننك قاشنده قدری ومرتبه سی آرتوق ایدی *

عزیر علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده

حضرت عزیر علیه السلام بن شروحا هارون علیه السلام نسلندندر بخت نصر قولنده آسیر ایدی آندان خلاص بولوب بیت المقدس کا کیلکاچ بر آغاچ آستونده اولتوروب تورانتی کونکلندن یازدی بخت نصرننك مهلکه سندن یوز یلغه قریب کیچمش

Из фондов Российской Национальной библиотеки

ایدی بنی اسرائیل اول وقت تورانتی اونوتمش‌لار ایدی هیچ براوننك قولنده توراتنسخه‌سی قالمامش ایدی * آننك اوچون بخت‌نصرننك غلبه‌سی وقتنده عزیر علیه‌السلام ننك آتاسی توراتنی بریرکا دفن قیلمش ایدی کومکان اورنون باری برقارچق‌دان غیر کمسنه بلماس ایدی * بس عزیر علیه‌السلام اول قارچقنی تابوب کومکان یربن صوراشوب توراتنی آلدی اوزی یازغان توراتبلان مقابله قیلوب قارادی کوردی که برحرف‌ده خطا قیلمامشدر اول وقتده یهودیلر حاشا عزیر الله‌ننك اوغلیدر دیب اعتقاد ایتدیلر * بس عزیر علیه‌السلام پیغمبر مبعوث بولوب بابل مملکتنده قالغان یهودیلرنی جیوب قدس شریفکا کینوردی * عزیر علیه‌السلام‌ننك بعثتی هبوط آدمدن بش‌منك یوز یکرمی توقوز یل وطوفان‌دان ایکی منك توقز یوز سکسان یدی یل ایدی *

لقمان حکیم علیه‌السلام‌ننك پیغمبرلکی بیاننده

روایت قیلنمشدرکه حضرت لقمان داود علیه‌السلام زماننده ایدی دنیاده منك یل عمرسورمشدر وپیغمبرلکنده اختلاف باردر قای زمانده توغانندان وقای زمانده اولکانندن تواریخ کتابلارنده ذکر قیلنمامشدر پیغمبر بولوب دعوت بلان مأمور بولدی‌مو بولمادی‌مو معلوم توکلدر شول سببلی پیغمبرلکنده اختلاف باردر * حضرت لقمان سودان مملکتندن حبشی برقارا قل ایدی الله‌تعالی آنکا ایکی فرشته‌یباردی حکیملکنی اختیار قیلامو پیغمبرلکنی اختیار قیلامو دیدی لقمان حکیم پیغمبرلك اشی آسان توکلدر دیب حکمتنی اختیار قیلدی الله‌تعالی آنکا شول‌قدر حکمت بیرمش ایدی که اوزی‌ننك بنده‌سندن هیچ کمکا اول‌قدر حکمت بیرمامشدر حضرت لقماندان روایت قیلنمش امثال وحکمت وعظ ونصیحت فنون ادبیه کتابلارنده طولودر *

زکریا علیه‌السلام‌ننك پیغمبرلکی بیاننده

حضرت زکریا علیه‌السلام بن برحیادر * زکریا علیه‌السلام تاجرلردن ایدی وتورات یازار ایدی وحضرت مریم‌ده حمل ظهورایتکاچ یهودیلر حاشا گمان قیلدی‌لارکه زکریا آنکا زنا ایتمشدر بس زکریا آلاردان قاچوب برآغاچ ایچینه کردی اول ملعونلر اول آغاچنی پچقی بلان کیسدیلر زکریا علیه‌السلام هم کیسولوب شهید بولدی اول وقت زکریا علیه‌السلام‌ننك عمری یوزکا یتمش ایدی عیسی علیه‌السلام‌ننك ولادتندن صونکدر * هبوط آدمدن بش‌منك بش‌یوز توقصان بش یل وطوفاندان اوچ منك اوچ یوز ایللی اوچ یل کیچمش ایدی *

يحيى عليه السلام بن زكريانىنك پيغمبرلكى بياننده

حضرت يحيى بن زكريا بن برحيا عليه السلام صبى بالا وقتده پيغمبر بولمش ايدى خلقنى عبادت حق‌قه دعوت قيلدى اوزى شول قدر عبادت قيلور ايدى كه تنينه عبادتدن ضعيفلك حاصل بولدى * اول وقتده عيسى عليه السلام قرنداش قزين نكاحلانمكنى حرام قيلمش ايدى اول زمانده بنى اسرائيل اوزرينه حاكم بولغوچى هيرودوس پادشاه‌ننك قز قرنداشى بار ايدى بس هيرودوس موسى عليه السلام شريعتى اوزه اول قرنداشى قزين نكاحلانمك تلادى آنى يحيى عليه السلام منع قيلدى اول قزننك آناسى سن يحيى‌نى اولترسانك قزمنى سنكا بيرورمن ديب هيرودوسدان تلادى بو مرتبه‌ده هيرودوس قبول ايتمادى ينه تكرار قزى وهم آناسى بركا باروب عذر ايتديلر بس هيرودوس حضرت يحيى‌نى آلارننك كوزى آلدنده ذبح قيلدى بو واقعه رفع عيسى‌دان بر يل مقدم ايدى وهبوط آدمدن بش منك آلتى يوز يكرمى آلتى يل وطوفاندان اوچ منك اوچ يوز سكسان دورت يل كيچمش ايدى *

عيسى عليه السلام‌ننك ولادتى وپيغمبرلكى بياننده

حضرت عيسى بن مريم بنت عمران بن ماتان عليه السلام قدس شريف حواليسنده بيت لحم ديكان بر قصبه‌ده دنياغه كيلدى هبوط آدمدن بش منك بش يوز توقصان دورت يل وطوفاندان اوچ منك اوچ يوز ايللى ايكى يل كيچمش ايدى حضرت مريم‌ننك آناسى حنه اسملى عمران بن ماتان‌ننك خاتونى ايدى حنه‌ننك اولادى يوق ايدى الله تعالى دن بالا صوراب نذر ايتدى كه اكر الله تعالى اوغل بيرسه بيت المقدس‌كا خدمتكا قويار ايدم ديدى بس حنه حامله بولوب زوجى عمران وفات بولدى حنه حامله قالدى آندان بر قز بالا توغدى اسمينى مريم قويدى ومريم‌نى آلوب مسجدكا كيلدى امام لار يانينه قويدى بو قز منذوره درمونى صاقلانكز سزده تورسون ديدى بس مريم حقنده منازعه ايتديلر زيرا كه زكريا عليه السلام حضرت مريم‌ننك آناسى بلان بر توغمه ايشاع اسملى خاتون‌نى تزوج ايتمش ايدى مريم‌نى تربيه قيلماغه من مستحق من ديب آلوب ايشاغه بيردى ايشا تربيه قيلدى مريم اوسكاچ آنكا زكريا عليه السلام بر حجره تعيين قيلوب حضرت مريم آنده عبادت بلان مشغول بولدى مريم‌ننك يانينه زكريادان غير كمسنه كرماس ايدى بس الله تعالى جبرائيل عليه السلام‌نى كوندروب جبرائيل عليه السلام مريم‌كا اوفوردى حضرت عيسى غه يوكلى بولدى آندان صونك بيت المقدس‌كا ياقن بيت لحم ديرلر بر آولدر آنده حضرت مريم

عیسی علیه السلام نی توغدردی * قاچان که حضرت مریم عیسی نی توغدروب قومینه
کیلدی قومی آنکا (یامریم لقدجئت شیئا فریا) دیب تاشلار آلوب رجم ایتماکا
تلادیلر بس حضرت عیسی بیشکده ایدی تل کا کیلوب (انی عبدالله آتانی الکتاب
وجعلنی نبیا وجعلنی مبارکا اینما کنت) دیدی اول قوم آنی ایشتوب بو اشلرندن
توقتادی لار * عیسی علیه السلام ولادتی اسکندر غلبه سندن اوچ یوز دورت یل
صونك واقع بولمشدر * آندان صونك حضرت مریم عیسی نی آلوب مصرغه کیتدی
اون ایکی یل مصرده تور روب ینه شامغه قایتدیلار ناصارا قریه سینه توشدیلر ناصارا ننك
وجه تسمیه سی اوشبوننك سببیدر * عیسی علیه السلام ناصارا قریه سنده اوتوز
یاشینه قدر ترکلك قیلدی آندان صونك الله تعالی آنکا وحی ایتوب پیغمبر مبعوث
قیلدی بس حضرت عیسی اظهار معجزا ایتوب عازر اسملی بر کمسنه اولگاندن اوچ
کون صونك ترگزدی وچامور دان بر قوش صورتی یاصاب احیا قیلدی آنادان
کوزسز توغان لارنی کوزلی ایتدی آورولارنی سلامتلاندردی صو اوزرنده یورور
ایدی والله تعالی آنکا انجیل نی ایندردی ومائده یباردی * عیسی علیه السلام عبا کیار
ایدی صحرا اولنلرین آشاب ترکلك قیلور ایدی وبعض وقتده آناسی ننك جب
ارلاکان آقچه سی بلان رزقلانور ایدیلر وعیسی علیه السلام غه ایمان کیتورکان اون
ایکی حواری ایدیلر حضرت عیسی دان مائده استادیلر بس عیسی علیه السلام الله
تعالی دن دعا قیلوب مائده ایندی یعنی الله تعالی ننك قدرتی بلان کوکدن بر قزل
آش یاولق ایندی اوستون دستمال بلان یابولمش ایچنده کباب بالق بالق ننك
باشی اوچونده توز قویروغنده سرکا واطرافنده تورلو سبزه بار ایدی دخی بش
کیچکنه ایکمك بار ایدی قایسی ننك اوستونده زیتون یمشی وقایسی ننك اوستونده
انار یمشی وقایسی ننك اوستونده خرما بار ایدی اون ایکی حواریون آشادی لار
اصلا کیمومادی مائده دن آشاغان کمسنه لر آورولارینه وسرخاولارینه شفا تابدی لار
اوشبو روشچه کون آرالاش کوکدن مائده قرق کون کاچاقلی ممتد بولدی قاچان که
الله تعالی عیسی غه بلدردیکه دنیادان کیتاچکدر بس عیسی علیه السلام بر مقدار طعام
حاضرلاب حواریلرنی دعوت قیلدی وآیتدیکه سزلر بو کیچه منکا کیله سز زیرا که
منم سزکا بر حاجتم باردر دیدی بس اول کیچه ده بارچه سی کیلدیلر عیسی علیه السلام
آلارغه طعام کیتوروب اوزی خدمت قیلدی طعام تمام بولغاچ آلارننك قوللارین
یودروب کیومی بلان سورته باشلادی حواریونلر عیسی ننك بو قدر اکرام قیلغانین
کوروب سن بیله بر اولوغ پیغمبر سن بزلر سننك قپونکده بنده لرنکمز سن بزکا
بیله خدمت ایتمك نی دیمکدر دیدیلر عیسی علیه السلام ایتدی بو وقت منم اشیمه

Из фондов Российской национальной библиотеки

قاتوشقان کشی بزلردن توکلدر دیدی آندان صونك بارچه‌سی سکوت قیلدی‌لار والحاصل طعام تمام بولوب خدمتدن بوشاغاچ عیسی علیه السلام آیتدی من سزنی اکرام قیلمقده اول قدر مبالغه ایتدم که سزلر دخی بر برنکزنی حرمت ایتکانده منم کمك ایتنکز ومنم بو سنتیمه ایارنکز منم ایمدی سزلردن حاجتم اولدرکه حق تعالی‌کا منم اوچون دعا قیلنکز الله تعالی منم اجلمنی کیچوکدرسه ایدی دیدی بس حواریون دعا ایتمك تلادیلر الله تعالی آلارغه بر یوقو بیردی اصلا اویغانمادی‌لار دعاغه طاقتلری بولمادی آندان صونك الله تعالی عیسی‌نی رفع قیلدی عیسی علیه السلام‌ننك کوككا رفع قیلنووی غلبهٔ اسکندردن اوچ یوز اوتوز آلتنچی یلده ایدی وهبوط آدمدن بش منك آلتی یوز یکرمی یدنچی یلده وطوفاندان صونك اوچ منك اوچ یوز قرق بشنچی یلده ایدی وپیغمبرمزننك ولادتندن بش یوز یتمش یل مقدم ایدی * عیسی علیه السلام کوككا آشقان وقتده اوتوز اوچ یاشده ایدی * آندان صونك حضرت عیسی امر ایتکان طرفلارغه حواریونلر تارقالدی‌لار حضرت عیسی‌ننك رسالتین تبلیغ قیلدی‌لار حواریلردن دورت کمسنه‌که متی لوقا مرقس یوحنادر هر بری بر انجیل جمع ایتدیلر * حضرت مریم ایللی اوچ یل عمر ایتمشدر * عیسی علیه السلام‌ننك کوككا آشقان وقتندان بعثت زمانینه قدر آلتی یوز یکرمی یل کیچمشدر بو زمان‌نی فترت زمانی دیرلر اصح روایتده بو فترت زمانده دنیاغه پیغمبر کیلمامشدر *

فترت زماننده کیلکان ایذگو کمسنه‌لر بیاننده

فترت زماننده کیلکان ایذگو آدملردن بری اصحاب کهف درکه آلار روم طائفه‌سندن بر جماعت ایدیلر دقیانوس پادشاه بولغاچ خلقنی مجوسی‌لك‌كا دعوت ایتوب اطاعت قیلماغان‌لارنی اوترور ایدی بس اصحاب کهف آندان قاچوب بر غارکا کردیلر دقیانوس آرتلارندان کیلوب غارننك آغزین تاش بلان بیکلاتدی آلار اول غارده اوچ یوز ده توقز یل قالدی‌لار الله تعالی آلارغه بر یوقو بیردی * بس دقیانوس مرده بولوب بو قدر یل‌لار اوتکاچ اول شهرکا بر مسلمان پادشاه کیلدی اول پادشاه‌ننك قومی حشر اجساد حقنده اختلاف ایلدی‌لر الله تعالی اصحاب کهف‌نی آلارغه بر علامت بولمق اوچون بعث قیلدی شهرلری آق دینکز قراینده افسوس دیکان شهر ایدی اصحاب کهف‌ننك اسم‌لرنده اختلاف باردر * بو واقعه میلاد عیسی‌دان ایکی یوز ایللی یل‌لاردان صونك واقع بولمشدر *

حضرت جیرجیس فلسطین خلقندان بر ایذگو کمسنه ایدی هم تاجرلر جمله‌سندن بولوب بای آدم ایدی پیغمبرلکنده اختلاف باردر عیسی علیه السلام‌ننك حواریلرندن

بعض لرین کورمش ایدی اول وقتده موصل شهرنده دادیانه دیکان پادشاه بار ایدی
جیرجیس نی اول قتل قیلدردی الله تعالی ینه ترکزدی آندان صونك پچقی بلان
کیسدی لرینه الله تعالی ترکزدی آندان صونك قازانغه صالوب قایناتدی لار ینه
الله تعالی ترکزدی بیله عذاب ایتدی لر *
خالد بن سنان العبسی حضرت لری عبس بن بغیض قبیله سندن ایدی ایذکو وصالح
کمسنه ایدی پیغمبرلکنده اختلاف باردر * روایت قیلنمشدر که مکه بلان مدینه
آراسنده پیغمبرمزننك ولادتندن بر نیچه مقدم بر اوت پیدا بولدی کوندوز غایب
بولوب کیچه کورنور ایدی خلق بیك قورقدی لار حیوان تربیه سی اوچون اصلا صحراغه
چقا آلمادی لار حتی عرب ننك بعض طائفه لری آنکا عبادت قیلا باشلادی لار اول اوت نی
بدا تسمیه ایتمشلر ایدی * آندان صونك منکور خالد بن سنان کیلوب ابدبدا
ابدبدا دیب تایاغی بلان صوقدی اوت آقرون آقرون سو روله باشلادی آندان
صونك اوزی ننك قوم قبیله سینه چقروب آیتدی یا اخوان من توقز کون کا قدر
اولسام کیراك ومنی دفن قیلغاچ اوچ کون کوزاتوب تورونکز منم قبر یمه بر قزل صحرا
ایشاکی کیلوب قبرمنی آیاغی بلان اورسه کیرا کدر اول وقت قبرمنی آچوب منی
کوروسز تا که سزکا قیامت کاچه بولاچق نرسه لرنی بارچه سین سویلارمن دیدی بس
دفن قیلغاچ صاغالاب توردی لار درواقع بر قزل ایشاك کیلوب قبرنی تیبدی
آندان صونك خلق جیولوب قبرنی آچماغه تلادی لر اما قرنداشلری منع ایتوب
آیتدی لر قورقامز که موندان صونك خلق آراسنده قبر آچمق عادت بولوب قالوردہ
نباشلق اسمز چغار دیدی لر راضی بولمادی لار * ضحاك ابن عباسدان روایت
قیلنمشدر که پیغمبر علیه السلام آیتدی (لونبشوه لاخبرهم بشأنی وشأن هذه الامة)
اکر اول قبرنی آچسه لار ایدی خالد آلارغه منم حالمدن و بو امت ننك حالندن خبر
بیرور ایدی دیدی * و پیغمبر علیه السلام مدینه کا هجرت قیلغاچ خالد بن سنان ننك
قزی پیغمبرنی کورورکا کیلدی ایشتدی که اول وقت پیغمبر علیه السلام قل هو الله
احد سوره سین اوقورقز آیتدی منم آتام حیاتده وقتده بو سورنی اوقی تورغان ایدی
دیدی بس پیغمبر قزننك آتاسیننك حالندن خبر بیروب آیتدی ذاك بنی وضاعه قومی
دیدی یعنی اول کمسنه پیغمبر ایدی قومی آنی ضایع قیلدی لار *
حنظله بن صفوان دخی یمن اهالیسندن بر ایذکو کمسنه ایدی فترت زماننده قحطان
اولادندن بر قبیله ننك ایچنده پیغمبر مبعوث بولمش ایدی عند البعض * اول
قبیله بر قیو یاننده ایدی که اول قیونی رس دیرلر ایدی اول طائفه حنظله نی قتل
ایتوب صونکندان اوزلری دخی مقتول بولمشلاردر *

﴿ عمود نسب نبوی اوزه بولغوچی عرب طائفه‌سی بیانینده ﴾

معلوم اولا که عرب طائفه‌سی اوچ قسمدر بائده عاربه مستعربه‌در لکن عرب بائده
قسمیننک تفصیلا احواللری بزگا واصل بولمامشدر زیرا آلار بیک قدیم زمانلارده
کیلوب عاد ثمود جرهم اولی کبک قبیله‌لردر وجرهم ثانیه قحطان بن عابر بن شالح
بن ارفحشد بن سام بن نوح اولادندن بولوب حضرت اسماعیل آلارغه متصلدر *
وعاربه عرب قسمی دخی قحطان اولادندن بولوب یمن ولایتنده بولغوچی عربلردر
ومقصود بالذات بولغان مستعربه عرب قسمی حضرت اسماعیل اولادندندر اوّلکی
ایکی قسمننک تفصیلی بو مرتبه‌ده ضرور کورولمادی لکن حضرت رسولننک نسب
شریفی اوچون عرب مستعربه قسمین بر آز تفصیلا یازمق موافق کورولدی * حضرت
اسماعیل مکه‌ده تورغان وقتدان ان حضرت رسولننک هجرتینه قدر ایکی منگ یدی یوز
توقصان اوچ یلدر واسماعیل علیه السلامننک جرهم قبیله‌سندن آلغان خاتونندان
اون ایکی ایر بالا دنیاغه کیلمشدر برسی عمود نسب نبوی اوزه‌درکه قیدار بن
اسماعیلدر قیدارننک اوغلی نبت * نبتننک اوغلی حمل * حملننک اوغلی همیسع *
همیسعننک اوغلی الیسع * الیسعننک اوغلی ادد * اددننک اوغلی اد * ادننک اوغلی
عدنان * عدناننک اوغلی معد * معدننک اوغلی نزار * نزارننک اوغلی مضر
ایدیلر بو مذکورلر همه‌سی عمود اوزره‌در * ینه نزارننک اوچ اوغلی بار ایدی
آلار عمودن خارجلردر * آیاد بن نزار مضردن اولوغ ایدی معد بالالارندان
نی قدر آیادی قبیله‌سی بولسه بارچه‌سی بو آیادقه منسوبلردر جوماردلق بلان
معروف کعب بن مامة الایادی ودخی فصحادان قیس بن ساعة الایادی آنگا منسوبلردر *
ربیعه بن نزار * ربیعه‌دن اسد ضبعه * اسددن جدیله عنزره * جدیله‌دن وائل *
وائلدن بکر تغلب * بکردن بنی شیبان بنی حنیفه * اهل خیبر بنی غنزره‌دن
منتشر بولمشلاردر * انمار بن نزارننک نسللری یمنده‌در * عرب مستعربه‌ننک
کوبراکی مضر اولادندندر * ینه عمودگا کیلدک که مضرننک اوغلی الیاس ایدی *
الیاسننک اوغلی مدرکه * مدرکه‌ننک اوغلی حذیمه * حذیمه‌ننک اوغلی کنانه
کنانه‌ننک اوغلی نضر * نضرننک اوغلی مالک * مالکننک اوغلی فهر * فهرننک اوغلی
غالب * غالبننک اوغلی لوی * لوی‌ننک اوغلی کعب * کعبننک اوغلی مره *
مره‌ننک اوغلی کلاب * کلابننک اوغلی قصی * قصی‌ننک اوغلی عبد مناف * عبد
منافننک اوغلی هاشم * هاشمننک اوغلی عبد المطلب * عبد المطلبننک اوغلی
عبد الله * عبد الله‌ننک اوغلی محمد ایدی که پیغمبرمز علیه الصلوة والسلام درمذکور
الیاسننک نسلی غایت کوبدر هوازن قبیله‌سی الیاسدندر بنی سعد قبیله‌سی

Из фондов Российской национальной библиотеки

هوازندن توغمشلاردر پیغمبر علیه السلام سوت ایمکان حلیمه اوشبو بنی سعد قبیله سندن ایدی * بنی عقیل قبیله سی * بنی عامر قبیله سی * بنی کلاب قبیله سی * بنی صعصعه قبیله سی * بنی خفاجه قبیله سی * بنی بکر قبیله سی * بنی هلال قبیله سی * بنی نمیر قبیله سی * بنی باهله قبیله سی * بنی مازن قبیله سی * بنی غطفان قبیله سی * بنی عبس قبیله سی * بنی سلیم قبیله سی * بنی عدوان قبیله سی * بن اشجع قبیله سی بارچه سی الیاسدان چقمشلاردر * یوقاریده مذکور خالد بن سنان علیه السلام بنی عبس بن بغیض بن ریث بن غطفان قبیله سندندر * الیاس ننك خاتونی لیلا بنت حلوان بن عوران بن حاف بن قضاعه ایدی الیاس ننك اولادی جمله سی لیلادن توغمشلاردر * الیاس ننك اوغلی مدرکه ایدی که عمود اوزه در * دخی طابخه الیاس اوغلیدر عموددن خارجدر * بنی تمیم قبیله سی بنی عمرو قبیله سی طابخه دان چقمشلاردر * مدرکه بن الیاس ننك عمود اوزه بولغوچی خدیمه اسملی اوغلندان باشقه هذیل اسملی اوغلی بار ایدی بنی هذیل قبیله سی آنکا منسوبلردر * خذیمه ننك دخی کنانه دن باشقه اسد وهون اسملی اوغلانلاری بار ایدی * کنانه ننك اوغلی نضر عمود اوزه در آندان باشقه دخی ملکان عبد مناف عمرو عامر مالك اسملی اوغلانلاری بار ایدی * اصحاب کرامدان ابوذر الغفاری رضی الله عنه بنی ملکان قبیله سندندر * دخی فهر ننك عمود اوزه بولغوچی غالب اسملی اوغلندان باشقه محارب وحارث اسملی اوغللاری بار ایدی * عشرهٔ مبشره دن ابو عبیده بن الجراح حضرتلری حارث اولادندندر * فهر اولادی همه سی قریش قبیله سی تسمیه قیلنور * آندان صونك کعب ننك عمود اوزه بولغوچی مره اسملی اوغلندان باشقه هصص وعدی اسملی اوغلانلاری باردر * عدی دن بنی عدی تناسل ایتوب عمر بن الخطاب وعشرهٔ مبشره دن سعید بن زید رضی الله عنهما عدی اولادندندر * هصص دن دخی بنی جمح و بنی سهم چقمشلاردر عثمان بن مظعون الجمحی مذکور بنی جمح نسلندندر ودخی عمرو بن العاص بنی سهم اولادندندر * مره ننك دخی کلابدن باشقه ایکی اوغلی بولمشدر بری تیم و بری لقیظه * بنی تیم قبیله سندن ابو بکر رضی الله عنه وعشرهٔ مبشره دن طلحه رضی الله عنه * لقیظه دن بنی مخزوم توغمشدر که خالد بن ولید ابو جهل وعمرو بن هشام بنی مخزوم قبیله سندن ایدیلر * کلابدن عمود اوزه قصی دان باشقه زهره اسملی اوغلی بار ایدی * زهره دن بنی زهره قبیله سی توغمشدر که حضرت رسول ننك آناسی آمینه دخی سعد بن ابی وقاص وعبد الرحمن بن عوف بنی زهره قبیله سندندرلر * مذکور قصی قریش قبیله سی ننك اولوغسی ایدی کعبهٔ مکرمه ننك آچقچلاری آننك قولنده ایدی قصی دان دخی عمود اوزه عبد مناف توغمشدر که اسمی مغیره در * آندان باشقه

عبد الدار عبد العزی قصی اوغلانلاری در * ودخی حضرت رسولننک زوجهٔ
مطهره‌سی خدیجهٔ کبری رضی الله عنها بنت خویلد ودخی ورقه بن نوفل بن اسد
عبد العزی اولادندندر * ودخی عبد منافننک عمود نسبدن خارج اوغلانلاری
عبد شمس مطلب نوفل اسملیلر بولوب عبد شمسدن امیه وهم ربیعه توغمشلاردر
بنی امیه قبیله‌سی امیه عبد شمسدن متفرع بولمشلاردرکه امیر المؤمنین عثمان بن
عفان بن ابی العاص بن امیه رضی الله عنه ودخی معاویه بن ابی سفیان بن حرب بن
امیه رضی الله عنه بنی امیه‌ننک مشهورلرندندر وکذلک معاویه‌ننک آناسی بنت
عقبه بن ربیعه بن عبد شمسدر * ودخی مطلب بن عبد منافدان بنی مطلب وجودکا
کیلمشدر امام شافع حضرتلری مطلبی لردندر * ینه هاشمدن عبد المطلب وجودکا
کیلمشدرکه عمود نسب اوزه‌در هاشمننک عبد المطلبدان باشقه ینه اسد اسملی
بر اوغلی بار ایدی حضرت علی ننک آناسی اسد بن هاشم قزی بولوب حضرت علی
ایکی یاقدان هاشمی بولور * عبد المطلبدان عمود نسب اوزه حضرت پیغمبرمزننک
پدری عبد الله وجودکا کیلمشدر پیغمبرمزننک علیه الصلوة والسلام آناسی بلان بر
نوغمه قرنداشلری حمزه عباس ابو طالب ابو لهب غیداق حارث زبیر عبد
الکعبه مقوم حجل ضرار قثم ابو طالب اسملی لردر * عبد المطلب بن هاشمننک
اسمی شیبة الحمد ایدی وجه تسمیه‌سی اوزون تواریخلرده مذکوردر *

عبد المطلب بن هاشمننک نذری بیانندە

عبد المطلبننک اوّلده بر اوغلندان باشقه اوغلی یوق ایدی قوم قبیله‌سی آراسنده
بایلغی وشهرتی اولوغ بولوب بالالاری یوقلق سببلی قوم قبیله‌سی سیننک بالالارننک
یوق دیب اعتراض قیلورلار ایدی وکیمستورلر ایدی بس عبد المطلبننک زمزم
قیوسین قازورغه نیتی بولوب بو خصوصده مرادیچه اشم تمام بولسه واون اوغلوم بولسه
بریسنی قربان قیلورایدم دیب نذر ایتدی بس نذری قبول بولوب الله تعالی
آنکا تمام اون اوغل بیردی برکون اوغلانلارین جیوب بنم بیله نذرم بار ایدی
برنکزنی قربان قیلسام کیراک دیب معلوم ایتدی بارچه‌سی امر سیننکدر دیب
اطاعت کورساتدیلر عبد المطلب امر ایتدی بالالاری اوز آرالارنده قرعه صالدیلار
قرعه عبد الله‌غه چقدی عبد الله اینک کچی اوغلی ایدی هم آنی بارچه‌سندان آرتوق
سور ایدی نذرنی ادا قیلمای حال یوق دیب عبد الله‌نی آلوب وپچاق آلوب
عبد الله‌نی قربان قیلماغه کیتدی درحال قریش قبیله‌سی مجلسلرندن توروب آیتدیلر
یا عبد المطلب البته سن مونی بوغازلاما اگر بوغازلاسانک قبیله‌لرمز آراسنده بو بر

Из фондов Российской Национальной библиотеки

قباحت عادت بولوب هر کم سنکا تقلید ا نذر ایتوب اوغلانلارین بوغازلاماغه
باشلارلار زنهار بو اشدن قایت لکن حجاز عرافه سینه باروب نذرنك ننك کفارتی
اوچون کینکاش ایت اول سنکا بر نرسه اوکراتور آنکا کوره اش قیلورسن دیدیلر *
بس عبد المطلب عراف کا باردی واش ننك کیفیتین سویلادی عرافه ایتدی بر طرفقه
اوغلنکنی قوی بر طرفقه اون توه قوی قرعه صال قرعه توه کا چقسه بیك خوب اکر
چقماسه ینه اون توه آرتدر هکذا اونار اونار آرتدروب تا که قرعه توه لرکا چققونچه
بیله قیل دیدی آندان صونك عبد المطلب قایتوب قرعه صالدی همان قرعه عبد الله غه
چقدی تمام یوز توه کا تولغاچ قرعه یوز توه کا چقدی آندان صونك عبد المطلب امر
قیلدی اول توه لرنی بطحاده ومکه اطرافنده وطاو باشلارنده قربانلار قیلدیلار
وحوش وطیور آندان حصه مند بولدیلار بس عبد المطلب سرورا عبد الله ننك
قولندان توتوب بنی زهیره ننك سیدی بولغوچی وهب قاتینه کیلدی که وهب بن
عبد مناف بن زهره بن کلاب بن مره بن کعب بن لوی در * وهب ننك قزی آمینه نی
عبد الله غه تزویج قیلدی آمینه ننك آناسی بره بنت عبد العزی بره بن قصی بن کلابدر
بس آمینه رجب آیی ننك اوّل جمعه کیچه سنده حضرت رسولکا حامله بولوب آندان
رحمة للعالمین وجودکا قدم باصدی * وعبد الله غایت کوزال وعفیف بولغان اوچون
عبد المطلب آنی کمال مرتبه سور ایدی وآنی بر خصوص اوچون مدینه طرفینه کوندردی
بس عبد الله مدینه کا باروب آنده اجل ایرشدی وفات بولدی اول وقتده عبد الله
هنوز یکرمی بش یاشنده یکت ایدی اوزندن صونك توه سی قالدی وبر جاریه سی
قالدی برکه اسملی ایدی کینیه سی ام ایمن ایدی بولار آمینه کا میراث قالدی پیغمبر
علیه السلام ننك والده سی وفات بولغاچ ام ایمن تربیه قیلدی آندان صونك
عبد المطلب یوز قرق یاشینه یتوب وفات بولدی مکه ده * حضرت اسماعیل ننك
ذبحی حقنده یوقاریده ذکر اینولمش ایدی مونده دخی عبد الله ننك ذبحی
حقنده بر آز یازلدی بس پیغمبر علیه السلام ننك (انا ابن الذبیحین) دیکان
حدیثی ننك معناسی ظاهر بولدی *

﴿ پیغمبر علیه السلام ننك جمیع مخلوقاتدان افضلیتی بیاننده ﴾

الله تعالی دن اینکان کتابلارننك هر قایوسنده وصحیح روایتلرده پیغمبر علیه الصلوة
والسلام ننك افضلیتینه واولوغلغینه والله تعالی قاشنده قدر وحرمتینه دلالت قیلاتورغان
نرسه لر بیك کوبدر اوّلا الله تعالی حضرتی قرآنده آل عمران سوره سنده (واذ
اخذ الله میثاق النبیین لما آتیتکم من کتاب وحکمة ثم جاءکم رسول مصدق لما معکم

لتؤمنن

Из фондов Российской Национальной библиотеки

لتؤمنن به ولتنصرنه قال ءاقررتم واخذتم على ذلكم اصری قالوا اقررنا قال فاشهدوا
وانا معكم من الشاهدين) بيورمشدر * بو آيت ننك تفسيرنده على رضى الله عنه دن
روايت قيلنمش روشچه الله تعالى آدم عليه السلام دان وآدم عليه السلام دان صونك
نى قدر پيغمبر كيلكان بولسه هر بريسندن محمد عليه السلام اوچون عهد وميثاق
آلدى كه اگر اول پيغمبر حياتنده ايكان محمد عليه السلام مبعوث بولسه حضرت محمدكا
ايمان كيتورورسن وآنكا ياردم ايتارسن ومونىنك اوزرينه دخى قومنكدن عهد وميثاق
آلورسن ديدى * شيخ تقى الدين سبكى ايتدى بو آيت كريمه دلالت قيلوركه محمد
عليه السلام ننك نبوّتى ورسالتى آدم عليه السلام دان قيامت كاچه جميع خلايق قه عام
بولوب بارچه پيغمبرلر وآلارننك امتلارى دخى محمد عليه السلام ننك امتندندر
بس (وانك بعثت الى الناس كافة) ديكان قول شريفى پيغمبر عليه السلام ننك اوز
زماننده ان قيامت كاچه بولغان خلايق قه غنه توكل بلكه اوزى ننك زماننده ان مقدمده كيلركاده
شامل بولوركه پيغمبر عليه الصلوة والسلام نبى الانبيادر دخى پيغمبر عليه السلام ننك
(كنت نبيا وآدم بين الروح والجسد) ديكان حديث شريفى الله تعالى ننك (وانك
بعثت الى الناس كافة) ديكان سوزين مثبين بولور بو عبارتلرننك اوّلكيسى جميع
آدميلركا سن پيغمبر اينوب كوندرلدنك وينه ايكنچيسى من پيغمبر بولغانده آدم ننك
جانى تنينه ده كرماكان ايدى ديمكدر بو سوزلرنى دخى قيامت كوننده بارچه پيغمبرلر
محمد عليه السلام ننك لواسى آستونده بولوب دنياده دخى معراج كيچه سنده پيغمبرلركا
امام بولغانى تأييد قيلوركه سبكى ننك مرادى اوشبودر * ودخى مونىنك كبك دليللر
توراتده وانجيلده وزبورده وشعيا كتابنده مذكور ديب اوزون تواريخ كتابلارنده
مسطوردر * حالا قولمده دورت لغت اوزه انجيل ترجمه سى باردر لكن بو رساله مزده
عرب لغتين صايلادق همه سى ننك مفادى بردر بس يوحنا انجيلنده اون دورتنچى
سوره ده اون بشنچى اون آلتنچى اون يدنچى يكرمى دورتنچى يكرمى بشنچى يكرمى
آلتنچى يكرمى يدنچى يكرمى سكزنچى توقزنچى اوتوزنچى وهم اوتوزبرنچى
آيتلرننك دلالتيچه ودخى مذكور يوحنا انجيلنده اون بشنچى سوره ده يكرمى آلتنچى
آيتننك دلالتيچه وينه دخى شول يوحنا انجيلنده اون آلتنچى سوره ده برنچى آيتدن
اون دورتنچى آيتكا قدر ذكر قيلنمش آيتلرننك دلالتيچه حضرت رسول ننك
مجيئينه اشارت باردركه اون آيتلرننك عبارتلرى اوشبودر (ان كنتم تحبوننى فاحفظوا
وصاياى * وانا اطلب من الاب فيعطيكم بار قليط آخر ليثبت معكم الى الابد * روح
الحق الذى لن يطيق العالم ان يقبله لانه ليس يراه ولا يعرفه وانتم تعرفونه لانه مقيم
عندكم وهو ثابت فيكم * ومن لا يحبنى ليس يحفظ كلامى * وكلمتى التى سمعتموها

Из фондов Российской Национальной библиотеки

ليست لى بل للاب الذى ارسلنى * كلمتكم بهذا مقيما عندكم * والفارقليط روح
القدس الذى يرسله الاب باسمى هو يعلمكم كل شئ وهو يذكركم كما قلته لكم *
السلام استودعكم سلامى اعطيكم لست اعطيكم كما امنح العالم لاتقلق قلوبكم ولاتجزع *
قد سمعتم انى قلت لكم اننى ماض وآت اليكم لو كنتم تحبوننى لكنتم تفرحون بمضى
الى الاب لان الاب اعظم منى * والان قد قلت لكم قبل ان يكون حتى اذا كان
تؤمنوا * ولكن ليعلم العالم اننى احب الاب وكما اوصانى الاب كذلك افعل * فاما
اذا جاء الفارقليط الذى ارسله اليكم من الاب روح الحق الذى من الاب ينبثق وهو
يشهد لاجلى وانتم تشهدون لانكم معى من الابتداء * كلمتكم بهذا لكيلا تشكوا *
فانهم سوف يخرجونكم من مجامعهم ولكن تأتى ساعة يظن فيها كل من يقتلكم انه
يتعبد عبادة لله * وانما يفعلون هذا بكم لانهم لم يعرفوا الا للاب ولا لى * لكن
كلمتكم بهذه حتى اذا جاءت ساعتها تذكروها انى قلت لكم * ولم اخبركم بهذه
من البدى لانى معكم والان فانى منطلق الى من ارسلنى وليس احد منكم يسألنى
الى اين تذهب * بل لانى قلت لكم هذه فالكابة ملأت قلوبكم * لكننى اقول لكم
الحق انه خير لكم ان انطلق لانى ان لم انطلق لم يأتكم الفارقليط فاما ان انطلقت
ارسلته اليكم * فاذا جاء ذاك فهو يوبخ العالم على خطية وعلى بر وعلى حكم * اما
على الخطية فلانهم لم يؤمنوا بى * فاما على البر فلانى منطلق الى الاب ولستم
تروننى بعد * واما على الحكم فان اركون هذا العالم قد دين * وان لى كلاما
كثيرا اقوله لكم ولكنكم لستم تطيقون حمله الان * واما اذا جاء روح الحق ذاك فهو
يعلمكم جميع الحق لانه ليس ينطق من عنده بل يتكلم بكلما يسمع ويخبركم بما سيأتى *
وهو يمجدنى لانه يأخذ مما هو لى ويخبركم * جميع ما هو للاب فهو لى من اجل
هذا قلت ان مما هو لى يأخذ ويخبركم * قليلا ولا تروننى وقليلا ايضا وتروننى
لاننى منطلق الى الاب) اوشبو مذكور آيتلرده فارقليط لفظى يونان سوزيدر
توركيچه ترجمه لرنده تسليچى يازالار بشير ومبشر ديكان سوزلرنينك مرادفى بولمق
كيرالك در * ايمدى عربچه وتوركيچه وهم روسچه عبارتلرندن فهملانكان نرسه اوشبودركه
عيسى بنى اسرائيلكا آيتدى يابنى اسرائيل اكر منكا محبت ايتسه نكز منم وصيتلرمنى
حفظنكزده توتونكز من هم آتامدان يعنى الله تعالى دن دعا قيلوب صورارمن سزكا
ايكنچى بر باشقه تسلى بيركوچينى ومبشرنى يبارور تا كه سزنينك بلان دايم بركا
بولسون * يعنى شوندايين حق روحنى يبارور كه جهان آنى قبول ايتمه آلماس
چونكه غايب در جهان آنى كورماس وبلماس اما سز بلورسز چونكه سزنينك آرانكزده
توراچقدر منم وصيتمنى توتماغان كشى منكا محبت ايتمامش بولورسز ايشنكان

سوزلرم اوز سوزم توکلدر بلکه منی سزکا رسول ایتوب یبارگوچی آتاننک یعنی
الله‌ننک سوزیدر سزننک بلان برکا ایکان وقتمده اوشبولارنی سویلادم تسلی
بیرگوچی روح القدس که الله آنی سزکا یباروراول مبشر سزکا هر برنرسه‌نی اوگراتور
ومن سزکا آیتکان نرسه‌لرنی همه‌سین ایسنکزکا توشورور من سزکا امانت سلام
قالدورامن من سزکا سلامنی بیرامن اما سزکا سلامم جهان سلامی کبلک توکلدر
کونکلنکز تارو قماسون وقورقماسون منم سویلاکان سوزلرمنی ایشتدنکز من کیتکوچی
من وسزکا ینه کیلگوچی من اگر منکا محبت ایتسه‌نکز منم الله تعالی طرفینه کیتما کیمه
سونور ایدنکز چونکه الله من دن اولوغدر من سزکا واقع بولماس بورون غیبدن
خبر بیروب سویلادم تا که واقع بولغان زمانده ایمان کیتورکای سز موندان صونك من
سزکا کوب سویلاشمامن چونکه بو عالم ننك سلطانی وپادشاه‌سی کیلور آننك نرسه‌سی
یعنی آنده بولغان نرسه‌من ده یوقدر لکن عالم بلسون که من الله‌نی سوه‌من واول امر
ایتکانچه وآننك نصیحتچه قیلامن * اما اول الله طرفندان ظهور ایتاچك تسلی
بیرگوچی مبشر روح حق کیلکان زمانده منکا شهادت بیرور سز دخی شهادت بیرورسز
چونکه سز اوّلدن منم بلان برکا ایدنکز * سز شك وشبهه‌کا توشماسون دیب من بو
سوزلرنی سزکا سویلادم * عبادت‌خانه‌لرندن سزنی سورورلر حتی شوند این وقت
کیلورکه سزنی اولترسه‌لر عبادتکا صایارلار * الله‌نی ومنی معرفت قیلماغان اوچون
وتانوماغان اوچون سزکا بیله قیلورلار * اما من بو نرسه‌لرنی سزکا شوننك اوچون
سویلادم تا که اول وقت کیلکان زمان من سویلاکان نرسه‌لر خاطرنکزده بولسون * سزکا
بو نرسه‌لرنی سزکا اوّلده سویلاماکان ایدم چونکه سزننك بلان برکا ایدم * اما
حاضرده منی سزکا رسول ایتوب یبارگوچی قاتینه کیتامن سزننك آرانکزدان برنکزده
قایده کیتاسن دیب صوراماسز * باری شوننك اوچون صوراماسزکه منم آیتکان
سوزلرمدن کونکلنکزکا قایغو تولمشدر * لکن من سزکا حقنی آیتامن منم کیتماکم
سزننك اوچون بخشیراقدر چونکه اگر من کیتماس ایسام سزکا تسلی بیرگوچی مبشر
کیلماس اگر من کیتسام ده سزکا بر تسلی بیرگوچی یبارورمن * وهم اول مبشر
کیلکاچ گناه وعدالت وحکم جهتندن عالم کا عتاب وشلته قیلور * گناه اوچون دیکانم
شولدر چونکه منکا ایمان کیتورماسلر * عدالت اوچون دیکانم شولدر چونکه من الله
جانبینه کیتامن ایمدی منی کورماس سز * اما حکم اوچون دیکانم شولدر چونکه بو
دنیاننك سلطانی کیلماکا حکم قیلندی * منم سزکا دخی آیتاسی سوزلرم کوبدر لکن
حاضرده اول سوزلرنی سز یوکلاماکا قادر توکل لرسز * اما قاچان که اول روح الحق
کیلسه سزنی هر بر حق لفقه هدایت قیلور وکیلاچك نرسه‌لردن سزکا خبر بیرور

چونکه اول اوز اوزندن هیچ بر کلمه سویلاماس بلکه هر بر ایشتکانین سویلار و واقع بولاچق اش‌لردن خبر بیرور * اول منی تعظیم قیلورو اولوغلار چونکه اول مندەکی نرسەلردن آلوب سزکا خبر بیرور اللهننك نی نرسه‌سی بار همه‌سی منمدر شول جهتدن من سزکا آیتدم مندەکی نرسەلردن آلوب سزکا بیرور دیدم * بس هر کم بو رسالەمزنی مطالعه قیلغاندان صونك کیراك عربچه کیراك تورکیچه کیراك روسچه انجیل‌لرنی آلوب مطالعه قیلوب قاراسه ینه آرتوقراق نرسه فهم ایتسه کیراك * ایمدی توراتده مذکور بولغان اشارت‌لردن بری ۳۳ نچی اصحاح ده ایکنچی آیت (جاء الله من سینا واشرق من ساعیر واستعلن من جبال فاران) یعنی الله سینادان کیلدی * ساعیردن اشراق قیلدی * فاران طاولارندان استعلان قیلدی * بس حق تعالی سینادان کیلدی دیب آیتکان سوزدن مراد طور سیناده حضرت موسی غه تورات ایندردی دیمکدر * ساعیردن اشراق قیلدی دیکاندن مراد عیسی غه انجیل ایندردی دیمکدر زیرا عیسی ساعیرده ناصره اسملی قریەده ایدی * فاران طاوندان استعلال قیلدی دیمکدن مراد پیغمبر علیه السلام غه قرآن ایندرماکیدر * چونکه جبال فاران مکه طاولارندان بر طاودر نتاکه توراتده (ان ابراهیم هاجر واسماعیل فاران) دیب مذکوردرکه اسماعیل علیه السلام ننك مکه‌کا هجرت قیلماقین بیاندر * ینه توراتده ایکنچی بر آیت ده (انی اقیم لبنی اسرائیل نبیا من اخوتهم مثلك اجعل کلامی علی فمه) دیب مذکوردر * بس بنی اسرائیل ننك قرنداشلری بنی اسماعیل در یعنی بنی اسرائیل یعقوب علیه السلام بالالارندندر و بنی اسماعیل اسماعیل علیه السلام بالالارندندر اسماعیل بلان یعقوب توغاندان توغان قرنداشلردر بس اسماعیل بالالارندان پیغمبر کوندرورمن دیمکدر * یعنی الله تعالی موسی علیه السلام غه آیتدی من بنی اسرائیل اوچون اوزلری ننك قرنداشلرندن بر پیغمبر کوندرورمن سنکا قیلغان شیکللی کلامنی آننك آوزنده قیلورمن حاصلی سننك بلان طور سیناده سویلاشکان شیکللی آننك بلان معراجده سویلاشورمن دیمکدر *

ارهاصات وخوارق بیاننده

یعنی پیغمبر علیه السلام ننك پیغمبر بولماسدان مقدم بولغان خوارق عادات که بعض‌لری ولادتندن مقدم و بعض‌لری ولادتندن صونك ظهور ایتمشدر بارچه‌سی پیغمبر علیه السلام ننك نبوّتین ورسالتین تأیید اوچون واقع بولمشدر جمله‌دن بری مثلا اصحاب فیل قصه‌سیدر * واهل کتاب وجن‌لر وکاهنلر حضرت رسول ننك

Из фондов Российской Национальной библиотеки

شأنندن اوزی توغماس بورون خبر بیردی لر * واسم شریفی کلمهء شهادت ایچنده
مندرج بولوب تاش‌لارغه و آغاچ‌لارغه قدرت قلمی بلان یازلمش ایدی و آننك نبوّت
نوری آنالار و آتالار مانکلاینده بولوب برندن برینه نقل ایتدی ودخی آناسی ننك
حمل مدتنده کورکان خوارق وتوغان وقتنده ظهور ایتکان واقعه‌لرکا آناسی ودخی
آنده حاضر بولغان‌لار نقل وحکایت ایتمشلردر * مثلا توغان وقتده مبارك باشین
کوتاروب مبارك کوزلرین کوك طرفینه قارادی واول توغان وقتده دنیا نوربلان تولدی
شویله که روم دیاری ننك کنکره‌لری کوردی ایوان کسری یقلدی وساوه دریاسی ننك
صوی توبکا کیتدی * آتش پرست‌لرننك منك یل یانغان اوت‌لاری سوندی
ودخی سوت آناسی حلیمه وزوجی کورکان حال‌لرکه حلیمه‌ننك سوتی کوبایمك
قوی‌لاری سیمرمك کبك حال‌لر ودخی پیغمبر علیه السلام ننك تیز اوسوب تیز
کمالت‌کا یتماکی که باشقه بالالار بر آی قدر اوسکانده پیغمبر علیه السلام بر یل‌لق
بالالار قدر اوسدی اوستونده هر زمان برآق بولوط کولاگه یورور ایدی ودخی پیغمبر
علیه السلام بالا وقتده عموسی ابوطالب بلان وآننك اهل وعیالی بلان بر یرده
طعام آشاسه‌لار بارچه‌سی تویار ایدی واول ذات شریف آلار بلان برکا آشاماغان
وقتده تویماس‌لار ایدی ابوطالب بالالاری یوقودان تورسه‌لار کوزلری قاماشوب
آچالاق جومالاق پریشان بولوب تورورلار ایدی اما پیغمبر علیه السلام ننك مبارك
جمالی کون کبك آچولوب نورلانوب یوقوسندان قوبار ایدی * پیغمبر علیه السلام
توغاچ شیطان‌لار کوككا چقودان منع قیلوندی‌لار * کچکنه چاغندن اوق پت‌لارغه
دوشمان ایدی هیچ بر وقت پت‌لارغه کوز صالمادی * جاهلیت اشلرندن همه‌سندن
غفلت اوزره بولوب حق تعالی آنی حمایت قیلدی و پیغمبر بولماسدان مقدم سفر
وقتنده برقورو آغاچ آستینه نزول قیلسه آغاچ واطرافلاری یافراقلانوب یاشارور
ایدی ویمش بیرور ایدی وکشی ننك قویاش وقتنده وآی یاقتیسنده کولاگه‌سی
بولور اما پیغمبر علیه السلام ننك کولاگه‌سی یرکا توشماس ایدی چونکه باشدان
آیاق نور ایدی نورننك کولاگه‌سی نیك بولسون واستینه چبن قونمادی * مونینك
کبك ارهاصات ومعجزات وحیات وقتنده ووفات وقتنده ظاهر بولغان کرامت
وبرکات ودخی صحابه‌لرندن وایزگو امت‌لرندن قیامت‌کاچه ظهور ایتکان وظهور
ایتاچك کرامتلر بارچه‌سی پیغمبر علیه السلام ننك عظم شأنینه دلالت ایتار *
بیله تصدیق قیلمق فروض معتقد اندر *

Из фондов Российской Национальной библиотеки

پیغمبر علیه السلام ننك نسب شریفی بیاننده

معلوم اولا که پیغمبر علیه السلام ننك نسبی حقنده عدنانغه‌چه و عدنان ننك حضرت اسماعیل اولادندن بولمقنده اصلا اختلاف یوقدر اما حضرت اسماعیل بلان عدنان آراسنده بولغان شخص لرننك اسملری و عددلری اختلاف اوزه‌در و پیغمبرننك نسبین عدنانغه‌چه بلمك فروض معتقداتدندر پس پیغمبرمز علیه الصلوة والسلام محمد بن عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن مره بن کعب بن لوی بن غالب بن فهر بن مالك بن نضر بن کنانه بن خدیمه بن مدرکه بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان‌در *

عمود نسب اوزه بولغان اشخاص ننك آنالاری بیاننده

پیغمبر علیه السلام ننك آناسی بنی زهره ننك سیدی بولغوچی وهب بن زهره بن کلاب ننك قزی آمینه‌در و آمینه ننك آناسی بره بنت عبد العزی بن عثمان بن عبد الیسار بن قصی‌در و بره ننك آناسی ام حبیب بنت اسد بن عبد العزی بن قصی‌در وام حبیب ننك آناسی بره بنت عوف بن عبید بن عویج بن عدی بن کعب بولوب پیغمبر علیه السلام ننك آتاسی عبد الله بن عبد المطلب ننك آناسی فاطمه بنت عمرو بن عابد بن عمران بن مخزوم بن یقظه بن مره‌در * و عبد المطلب ننك آناسی بنی قحطاندندرکه سلمی بنت عمرو بن زید بن خداش بن عامر بن غنم بن عدی بن تیم (ابن النجار دیرلر ایدی) بن ثعلبه بن عمرو بن الخزرج بن حارثه بن ثعلبه (العنقا دیرلر ایدی) بن عمر المزیقیا ملك بن عامر (ماء السما دیرلر ایدی) بن الحارثه الغطریف ملك بن امرء القیس البطریق ملك بن ثعلبه بن مازن بن الازد بن الغوث بن نبت بن مالك بن زید بن کهلان بن سبا بن یشحب بن یعرب بن قحطاندر * و هاشم ننك آناسی عاتکه بنی مره‌در بنی سلیم دندر و عبد مناف ننك آناسی حبا بنت حلیل بن حبشه بن سلول بن کعب بن عمرو بن لحی که خزاعیه‌در * و قصی ننك آناسی فاطمه بنت سعد بن سیل بن حماله بن عوف بن غنم بن عامر بن عمرو بن جعثمه بن یشکر بن مبشر بن صعب بن دهمان بن نضر بن زهران بن کعب الحارث بن کعب بن عبد الله بن مالك بن نضر بن الازددر * و کلاب ننك آناسی هند بنت سریر بن ثعلبه بن بنی معونه بن کنانه‌در * و مره ننك آناسی مخشیه بنت شیبان بن محارب بن فهردر * و کعب ننك آناسی مادیه بنت کعب بن القین بن حسر بن سبع الله بن اسد بن وبره بن ثعلب

بن الحلوان بن عمران بن الحاف بن قضاعه‌در * ولوی‌ننك آناسی وحشیه بنت
مدلج بن مره بن عبد مناف بن کنانه‌در * وغالب‌ننك آناسی سلمی بنت الحارث
بن تمیم بن سعد بن هذیلدر * وفهرننك آناسی جندله بنت الحارث بن مضاض
بن عامر بن دب الجرهمیدر * ونضرننك آناسی ریحانه‌در * وکنانه‌ننك آناسی بره
بنت اد بن طابخه بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدناندر * وخزیمه‌ننك
آناسی قزیمه‌در * ومدرکه‌ننك آناسی مخه‌در * والیاس‌ننك آناسی خزیمه‌در *
ومضرننك آناسی عبیله‌در * ومعدننك آناسی آمینه‌در * ونبت‌ننك آناسی بنت سعید در *
وقیدارننك آناسی هاله بنت الحارث بن عمرو بن الحارث بن مضاض بن دب الجرهمیدر
واسماعیل علیه السلام‌ننك آناسی هاجردر * وابراهیم علیه السلام‌ننك آناسی ادنی
بنت نمردر * بس پیغمبر علیه السلام نسبی اوچ حیثیتدن اوچ مرتبه ذکر قیلندی
ای اوغل ایمدی ده بلماسانك اویات بولور *

پیغمبر علیه السلام‌ننك ولادتی بیاننده

رسول علیه السلام‌ننك آناسی آمینه رجب آی‌ننك اوّل جمعه کیچه سنده پیغمبر
علیه السلامغه یوکلی بولدی اول وقت قریش ایچنده غایت قحطلق ایدی بس
یر یوزی یاشاروب آغاچلار گوزال یافراقلار بیاردی شوننك اوچون بو یلنی
سنهٔ مبارکه تسمیه قیلنمشدر * پیغمبر علیه السلام‌ننك والده‌سی دیمشدرکه من
حامله بولغانمدنده اوزم‌ننك حامله ایکانمنی بلمادم حامله خاتونلارده بولغان آورلق
ورحمت‌مندە بولمادی باری حیض کورمادانلکمدن حامله ایکانمنی بلدم ومنکا یوقوم
بلان اویوم آراسنده بر کمسنه کیلوب بلورمی سن که سن سید الانامغه حامله بولدنك
دیدی آندان صونك ولادت زمانی یتکاچ اول کمسنه دخی کیلوب (قولی اعیذه
بالواحد من شر کل حاسد ثم سمیه محمدا) دیدی دیمشدر * آمینه‌ننك حملندن
ایکی آی اوتکاچ عبد الله بن عبد المطلب وفات بولمشدر * حضرت رسول صلی الله
علیه وسلم فیل یلی‌ننك ربیع الاوّل‌ننك اون ایکنچی کونی دوشنبه کیچه سنده دنیاغه
کیلدی که هبوط آدمدن آلتی منك بر یوز آلتمش دورت یل وطوفاندان دورت
منك توقز یوز یکرمی ایکی یل * وابراهیم علیه السلام وفاتندان ایکی منك بش
یوز اون یدی یل * وموسی علیه السلام‌ننك وفاتندان ایکی منك بر یوز توقصان
بش یل * وداود علیه السلام‌ننك وفاتندان منك بش یوز یتمش بر یل * ورفع
عیسی‌دان بش یوز یتمش یل کیچمش ایدی *

پيغمبر عليه السلام ننك ولادتندن نبوّتينه قدر بولغان واقعه لر بياننده

پيغمبر عليه الصلوة والسلام مختونا مسرورا توغمشدر يعنى توغان وقتده سنتلى وكندكى كيسولمش بولغان حالده توغدى توغاچده رسول الله نى ثويبه ايمزدى * ثويبه ابولهب ننك آزاد ايتكان جاريه سى ايدى محمد عليه السلام ننك ولادتندن سيونوچ بيركان وقتده ابولهب آنى آزاد ايتمش ايدى آندان صونك بنى سعد قبيله سندن حليمه بنت ابى ذويب بن عبد الله بن حارث بن شجنه رضى الله عنها ايمزدى اوشبو ابى ذويب ننك نسبى الياس بن مضرده پيغمبر عليه السلام ننك نسبينه توتاشادر * وحليمه ننك ايرى حارث بن العزى بن رفاعه در * پيغمبر عليه السلام ننك رضاعا قرنداشلرى عبد الله انيسه جدامه در حارث اولادى در * جدامه ننك لقبى شيما ايدى بو شيما حنين صوغوشنده آسير توشوب من پيغمبرنكز ننك قرنداشى من ديكاچ حضرت رسول حضورينه كيتورديلر پيغمبر عليه السلام آنى تانوب اغنا قيلدى * پيغمبر عليه السلام حليمه يانينده مجموعسى بش يل توردى * كونلرده بر كون حليمهء سعديه مكه ده رسول عليه السلام غه كيلدى اول وقت حضرت رسول خديجه نى تزوج ايتمش ايدى حليمه قحطلقدان وحيوانلارننك قرلماقندن پيغمبر عليه السلام غه شكايت قيلدى بس پيغمبر عليه السلام آننك حقنده حضرت خديجه كا سويلاب خديجه آنكا قرق قوى وتوه بيردى حليمه آلارنى آلوب كيتدى آندان صونك حليمه دخى زوجى حارث بن عبد الله بلان كيلوب حضرت رسول كا بيعت بيرديلر مسلمان بولديلار *

روايت قيلنمشدر كه شق صدر وقتنده پيغمبر عليه السلام اوچ ياشنده ايدى حليمه ايونده ايدى اما شق صدر دورت مرتبه واقع بولمشدر ديب مرويدر * پيغمبر عليه السلام آلتى ياشينه كركاچ والده سى آمينه بنت وهب بلان مدينه كا باردى وآنده بنى عدى بن نجار ننك زيارتينه بارديلار وام ايمن دخى بركا ايدى مدينه ده دارنابعه كا نزول ايتديلر وبر آى مقدارى مدينه ده تورديلار پيغمبر عليه السلام مدينه كا هجرت قيلوب تورا باشلاغاچ بو يرلرده آنام بلان يوركان ايدك ديب سويلار ايدى * آندان آمينه حضرت رسول نى آلوب مكه كا قايتقانده يولده ابوا ديكان يرده وفات بولدى ميتين مكه كا نقل قيلندى ديب مرويدر * آمينه ننك وفاتندان صونك پيغمبر عليه السلام نى ام ايمن قارادى وتربيه قيلدى پيغمبر عليه السلام آنكا (انت امى بعد امى) دير ايدى يعنى آنامدان صونك سن منم آنام بولدنك دير ايدى * ينه پيغمبر عليه السلام غه يدى ياشنده بر قاتى كوز آغروى

پیدا بولدی مکه ده معالجه قیلدی‌لار فایده بولمادی بس عبد المطلب کا آیتدیلر عکاظ ناحیه‌سنده بر راهب باردر کوز آوروینه دارو ایتار دیدیلر عبد المطلب بو سوزنی ایشتکاچ پیغمبر علیه السلامنی آلوب آنده کیتدی وراهب ننک کلیسه‌سینه یتکاچ ندا قیلدی راهب جواب بیرمادی ایشکی دخی بیکلی ایدی شول ساعت کلیسه تزلزل قیلا باشلادی بس راهب کلیسه یقیلا دیب قورقوب یوکوروب چقدی وآیتدی ای عبد المطلب بو یکت اوشبو امت ننک پیغمبریدر اکر سنکا چقماغان بولسام اوستومه کلیسه یقیلور ایدی همان مونی اهل کتاب ننک مکرندن صاقلا دیب حضرت رسول ننک کوزینه دارو ایتوب دخی اوزلری بلان بر آز دارو بیروب یباردی * ودخی حضرت رسول سکز یاشنده ایدی باباسی عبد المطلب وفات بولوب حجونده دفن قیلندی وعبد المطلب اوزی ننک وفاتی وقتنده حضرت رسولنی ابو طالب کا وصیت قیلوب تابشردی آندان صونک ابو طالب تربیه‌سنده بولدی چونکه ابو طالب وپیغمبر ننک آتاسی آتا آنا برتوغان قرنداشلر ایدی زبیر دخی آتا آنا برتوغان قرنداشلر بولغان اوچون محمدنی من آلوب تربیه قیلایم دیب قرغه صالوشدی‌لار قرعه ابو طالب کا توشدی پیغمبر علیه السلام اوزی دخی آنی اختیار قیلدی *
وجه مشروح اوزه عبد المطلب ننک وفاتندان صونک رسول علیه السلامنی آتاسی بلان برتوغمه قرنداشی ابو طالب اوزی ننک تربیه‌سینه آلوب شول قدر محبت ایتمش ایدی‌که دایم برکا آشاب برکا ایچوب برکا کروب برکا چقار ایدی وابو طالب آنکا انک لمبارک دیر ایدی * فاچانکه رسول علیه السلام اون ایکی یاشینه یتکاچ ابو طالب بلان شام غه کیتدیلر بصره‌غه کرکاندن صونک بحیرا راهب که اسمی جرجیدر حضرت رسولنی صفتندان بلدی وه‌بارک قولندان توتوب بو سید العالمین در مونی حق تعالی عالم کا رحمت اوچون کوندردی دیب ابو طالب کا آیتدی مونی شام غه آلوب بارما مکه کا کوندر زیرا که یهوددن بر مضرت ایرشماسون دیدی *
وبحیرا حضرت رسول کا حتی بعثتدن مقدم ایمان کیتورمش ایدی شوننک اوچون بعض علما آنی صحابه‌لر قطاره‌سینه کرتمشلردر * حضرت رسول علیه السلام یاشی اون بش کا یکرمی کا یتکان زمانلارنده آغالاری بلان برکا صوغوشقه چقار ایدی * ویاشی یکرمی بش لرکا یاصقان زمانندە صدق وامانتی خلق آراسنده مشهور بولوب محمد آمین دیرلر ایدی وحضرت رسول ننک صدق وامانتی حضرت خدیجه بنت خویلد بن اسد بن عبد العزی بن قصی بن کلاب‌قه مسموع بولدی حضرت خدیجه رضی الله عنهاننک اولوغ بایلغی بار ایدی بس حضرت رسول کا میسره بلان شام غه تجارت قصدی بلان بارماس میکان دیب کشی یباردی پیغمبر علیه السلام قبول بیوروب

میسره بلان شامغه باروب سود اقیلدی لار مال لارین تیز زمانده صاتوب واول یرننك مالینه آلوشدروب ینه کوب فایده بلان مکه کا قایتدی لار * بس میسره رسول حضرتلرندن کورکان برکات وکراماتین حضرت خدیجه کا سویلادی وخدیجه اوزینی حضرت رسول کا عرض قیلدی بس پیغمبر علیه السلام قبول بیوروب حضرت خدیجه نی تزوج ایتدی اول وقت حضرت رسول ننك عمر شریفلری یکرمی بش یاشنده ایدی * وحضرت خدیجه ننك عمری قرق یاشنده ایدی * ودخی پیغمبر علیه السلام ننك عمری اوتوز اوچ یاشینه یتکان زمانده قریش قبیله سی کعبه ننك بناسین یانکارتماغه اتفاق قیلدی لار بناسی ننك بعض یرلری ویران بولمش ایدی بس کعبه ننك بناسینه حاضرلنوب جده سواحلنده بر کیمه والوب تولقون بلان قاغولوب دریاچیتینه چقمش ایدی آننك آغاچ لارین آلوب مکه ده بر قبطی کمسنه بار ایدی بالطه اوستاسی ایدی شول کیمه ننك تاقتالارندان یونوب کعبه ننك بناسین توزاتدیلر بیوکلکی اون سکز ذراغ ایدی حجر اسودنی اورنینه قویاسی بولغاچ هر قایسی قبیله من قویامن دیب آرالارنده مخاصمه بولدی آندان صونك اتفاق ایتدیلر اکر کم کیلسه ده آنی حاکم ایتوب آننك مصلحتی بلان عمل قیلورمز دیب تورغانده حضرت رسول کیلدی بس پیغمبر علیه السلام غه مصلحتلرین آیتدیلر پیغمبر علیه السلام امر قیلدی بر کیوم کیتوردیلر پیغمبر علیه السلام آنی یرکا جایدی وحجر اسودنی اوستینه قویوب هر بر قبیله بر پوچماغندان توتوب کوتارماکا امر قیلدی وامرینه اطاعت قیلوب اول بیورغانچه کوتاردیلر وحجر اسودنی پیغمبر علیه السلام اوزی اورناشدردی همه سی راضی بولدی لار *

پیغمبر علیه السلام ننك نبوّتندن مقدم عربلرننك دیانتی بیاننده

پیغمبر علیه السلام وعموما عرب طائفه سی پیغمبرلك کیلماسدن مقدم ابراهیم واسماعیل علیهما السلام شریعتی اوزه متدین ایدیلر ابراهیم ننك واسماعیل علیه السلام ننك دینی وشریعتی عرب آراسنده زایل بولوب بتماکان ایدی اوزلری بت پرست بولسه لارده آرالارنده ابراهیم علیه السلام ننك شریعتی بار ایدی مثلا حج وطواف قیلمق وسنت کا اوتورتمق وطلاق اوچ بولغانده واقع بولوب بر ایکی بولغان زمان زوج رجعت قیلسه اختیاری بار ایدی * دیت نفس یوز توه ایدی * جنابتدن غسل ایتمك * مضمضه واستنشاق ایتمك * مسواك توتمق * وتحریم محارم * وترناق کیسمك * وضو بلان استنجا ایتمك * وقولتوق جونون یولوقمق * عانه جونون کیتارمك * اوغری ننك صونك قولین کیسمك عرب آراسنده حضرت ابراهیم دانوق قالغان

شریعت ایدی پیغمبر علیه السلام اوشبولار اوزه ایدی بعض خصوصده اوزی تحری
واجتهاد قیلورایدی * صبی وقتندان اوق اصلاپتقه کوز صالمادی وقرنداشلری
آیدهپتلاریانینه بارایق دیسهلرده یاقن بارماس ایدی وآلاردان عیب ایتار ایدی
اوز قولونکز بلان یاصاغان جامد نرسهکا عبادت‌می قیلاسز دیر ایدی *

پیغمبر علیه السلامغه ابتدا وحی کیلکانی بیانندا

بس پیغمبر علیه السلام قرق یاشینه یتکاچ فیل یلی ننك قرق برنچی سنه سنده رمضان
آیی ننك اون توقزنچی کوننده عالمکا رحمت یوزندن الله تعالی آنکا پیغمبرلك وحی
قیلدی * ابتدأ وحی پیغمبر علیه السلام ننك یوقوسنده رؤیای صادقه بلان وحی
قیلندی آندان صونك پیغمبر علیه السلام هیچ کمکا قاتوشماس بولدی خلوتنی سور
بولدی حرا طاوینه باروب آنده کیچهلرده عبادت قیلورایدی بوحال اوزه مستمر
ایکان آخر حرا طاوننك آنکسزدان الله تعالی ننك امری کیلدی فرشته کیلوب اقرأ
دیدی * پیغمبر علیه السلام اوزی روایت قیلمشدر که حراطاونده ایدم منکا براو
کیلوب اقرأ دیدی من اوقومق بلماسمن دیدم بس منی توتوب قصدی شویله که
بی طاقت بولدم آندان صونك منی قویدی اوقو دیدی ینه اوقومق بلمایمن دیدم
ینه توتوب قصدی شویله که طاقتم قالمادی ینه اوقو دیدی اوقومق بلماس من
دیدم ینه اوچونچی مرتبه دخی قصدی شویله که طاقتم قالمادی ینه (اقرأ وربك الاکرم
الذی علم بالقلم علم الانسان مالم یعلم) دیدی ابتدا پیغمبر علیه السلامغه اینکان
سوره اوشبودر * بس پیغمبر علیه السلام آندان دونوب تتراب خدیجه ننك یانینه
کیلدی منم اوستومه یابنکز دیدی بس اوستنه یابدیلار قورقوی باصولغونچه یاتدی
آندان صونك توروب آیتدی یاخدیجه بلورمی سن منکا نی بولدی دیب قصه‌نی
خبر بیردی خدیجه رضی الله عنها ایتدی سنکا سیونوچ الله تعالی ابدا سنی ذلیل
ایتماس دیب رسول الله بلان ورقه بن نوفل یانینه کیتدیلار ورقه خدیجه ننك عموسی
اوغلیدر جاهلیت زماننده تنصر ایتوب کتاب عربی یازار ایدی قارت کشی ایدی
واوزینه کوزسزلك عارض بولمش ایدی *خدیجه آنکا ایتدی ای عمزادهم قرنداشنك
اوغلی نی سویلار دیدی ورقه ایتدی قرنداشم اوغلی ماتری دیدی بس پیغمبر
علیه السلام آنکا هرنی کورکان لرندن خبر بیردی ورقه ایتدی بو اول ناموس اکبردر که
موسی اوزرینه نازل بولمش ایدی وای کاشکی حیاتده بولسام سنکا یاردم ایتار ایدم
دیدی آندان صونك ورقه اوزاق یاشامادی وفات بولدی * ودخی پیغمبر علیه
السلامدان روایت قیلنمشدر که بر کون حرا طاونده کوکدن بر تاوش ایشتدم کوککا

كوتارلوب قارادم منكا كيلكان فرشته كوك بلان يرآراسنده كرسى اوزره اوتورور ايدى آندان قورقوب قايتدم منم اوستومه يابونكز ديدم اوستيمه يابديلار اول وقتده الله تعالى يا ايها المدثر سوره سين ايندردى ديمشدر * پيغمبر عليه السلام ننك مجموع پيغمبرلكنده جبرائيل عليه السلام يكرمى دورت منك وحى كيتوردى ديمشلردر تفصيل حاجت بولسه اوزون تواريخ كتابلارندان قارا *

تمام نبوّت ورسالت صونكنده طهارت ونماز بيانىده

الله تعالى محمد عليه السلام نى پيغمبر مبعوث ايتكان كونده حضرت رسول ننك عمرى تمام قرق ياشده بركون ايدى بس آلتى آى رؤياى صادقه بلان وحى الهى ظهور ايتكاندن صونك جبرائيل عليه السلام ابتدا حرا طاونده كيلوب يارليغ رسالتنى تبليغ قيلدى رسالت كيتوركان كون دوشنبه كون بولوب رمضان آيى ننك اون توقز كونى اوتمش ايدى رسالت ظهور ايتدى قرآندان اينك اوّل اينكان سوره اقرأ سوره سى ايدى حرا طاونده اينمشدر * حرا طاونده جبرائيل عليه السلام قناتى بلان يركا صوقدى صو پيدا بولدى پيغمبر عليه السلام غه طهارت آلمقنى اوگراتدى وايكى ركعت نماز اوقومقنى اوگراتدى ابتداء اسلامده ايرته نمازى ايكى ركعت احشام نمازى ايكى ركعت فرض بولدى * آندان صونك معراج كيچه سنده بش وقت نماز فرض بولدى * مواهب كتابنده منقولدر كه جبرائيل عليه السلام پيغمبر عليه السلام غه غايت گوزال صورتده وغايت خوش ايس بلان ظاهر بولوب ايتدى يا محمد تحقيق الله تعالى سنكا سلام ايتوب بيورور كه سن منم آدمى لركا وجن لركا يبارلمش رسولم سن آلارنى لا اله الا الله ديماكا دعوت قيل * جبرائيل عليه السلام بو سوزنى تبليغ قيلوب آياغى بلان يركا تيبدى صو پيدا بولدى بس حضرت جبرائيل پيغمبر عليه السلام غه اوگراتمك اوچون طهارت آلدى پيغمبر عليه السلام دخى طهارت آلدى وجبرائيل عليه السلام توروب نماز قيلدى پيغمبر عليه السلام غه دخى امر قيلدى او شبو كيفيتده طهارت آل او شبو كيفيتده نماز اوقو ديب اوگراتدى آندان صونك جبرائيل عليه السلام كوككا چقدى حضرت رسول دخى اوزى ننك خانه سينه يونالدى يولده تا خديجه ننك خانه سينه كيلوب يتكونچه تاش بارمو آغاچ بارمو حيوان بارمو بارچه سى السلام عليك يا رسول الله ديب قالورلار ايدى بس حضرت خديجه كا قايتوب خبر بيردى وآنكا هم حضرت جبرائيل اوگراتكان كيفيتچه طهارت آلماغه ونماز اوقوماغه اوگراتدى * اينك اوّل مرتبه توحيد كا كنه والله تعالى ننك عذابندان قورقوتماغه غنه امر بولدى الله نى بر ديب آيت رسولنى حق ديب آيت الله تعالى ننك عذابندان قوتولورسن ديب

دعوت قیلماغه غنه امر بولمش ایدی آندان صونك معراج کیچه سنده بش وقت نماز فرض بولدی *

پیغمبر علیه السلام ننك دعوتینه اینك اوّل ایمان کیتورکانلر

اینك اوّل حضرت رسول کا تصدیق ایتوب ایمان کیتورکان حضرت خدیجه در آندان صونك حضرت علی رضی الله عنه در اول وقتده علی اون یاشنده ایدی آندان صونك ابو بکر صدیق رضی الله عنه در آندان صونك غیرلری برام برام کیلوب ایمان کیتوره باشلادی لار اما بحیرا راهب بارچه سندان ایلکاری ایمان کیتورمش ایدی * اما اولوغ لاردان اینك اوّل ایمان کیتورکان ابو بکردر * صبی لاردان اینك اوّل ایمان کیتورکان علی در * خاتون لاردان اینك اوّل ایمان کیتورکان خدیجه در * ودخی قل لاردان اینك اوّل ایمان کیتورکان زید بن حارثه در دیب بلمك کیرا کدر * آندان صونك عثمان بن عفان * زبیر بن عوام * عبد الرحمن بن عوف * سعد بن ابی وقاص * طلحه بن عبد الله * حضرت ابو بکرننك دعوتی بلان اسلام غه کیلوب ابو بکر آلارنی حضرت رسول حضورینه کیتوروب نماز قیلدی لار * آندان صونك ابوعبیده بن عامر بن عبد الله بن جراح * وعثمان بن مظعون وغیرلری برام برام ایمان کیتورمشلردر اما عمر رضی الله عنه ننك اسلامی صونکراق واقع بولمشدر *

پیغمبر علیه السلام ننك آشکاره دعوت کا مأمور بولمقی بیاننده

پیغمبر علیه السلام ابتداء نبوّتنده خلقنی اسلام غه یاشرنچه دعوت قیلور ایدی وحضرت ابو بکر رضی الله عنه دخی اوزی ننك یاقن لارین وقرنداشلرین یاشرنچه اسلام غه دعوت قیلوب حضرت رسول حضورینه کیتورور ایدی * پیغمبر علیه السلام ننك ابتداء نبوّتندن اوچ یل اوتکاچ الله تعالی فاصدع بما تؤمر آیتی بلان آشکارا دعوت ایتما کا بیوردی بس مأمور بولغان کیفیتچه قومینه ندا قیلوب آشکارا دین اسلام غه دعوت قیلا باشلادی آندان صونك عمر رضی الله عنه مسلمان بولغاچ دین اسلام تمام قوّت تابدی * اوّلده پیغمبر علیه السلام بت لارینه وجاهلیت عادتلرینه تیما کانلکدن ویومشاقلق بلان دعوت قیلغانینه کوره قومی ردقیلمادی لار لکن صونکنده ان الله تعالی ننك امری بولوب قاطیلق بلان دعوت قیلا باشلاغاچ اسلام غه کیلکاندن غیرلری همه سی بر یاقلی بولوب پیغمبر علیه السلام غه دوشمان بولدی لار عموسی ابو طالب آنی حمایه قیلور ایدی * بو ایش قریش قومینه آور

کیلوب قریش اولوغ لارندان بر بولوك آدم ابو طالب کا کیلدیلر وایتدیلر که
قرنداشنك ننك اوغلی برننك دینمزنی عیب ایتادر وبزنی احمق قه صایادر
وبابالارمزنی آزغونلاردان صایادر یا که آنی بو اشدن منع قیل یا که برننك آرامزدان
چق دیدیلر بس آلارنی ابو طالب یومشاقلق بلان رد قیلدی * تکرار بیله واقع
بولغاندان صونك ابو طالب عاجز بولوب بیك خفاچیلق قه توشدی ایتدی ای قرنداشم
اوغلی سننك حقنکده قومنك شولای ایته لر بولای ایته لر دیکاچ پیغمبر ایتدی ای قرنداشم
آلار کیراك ایسه قویاشنی بر یاغیمه آی نی بر یاغیمه قویسونلار آنلاده من الله
تعالی ننك امرین قویمامن دیب یغلاب بر یاققه کیتدی ابو طالب ایتدی ای
قرنداشم اوغلی تلا کاننکنی سویلا والله سنی هیچ بر ذلیل قیلماس دیدی * بس
هر قبیله اوزلرندن مسلمان بولغان آدملرنی غایت رنجوتما کا باشلادیلار الله تعالی
ابو طالب نی وپیغمبر علیه السلام نی صاقلادی اما قریش کافرلری سوز بلان غایت
حقارت قیلورلار ایدی باشلاری ابو لهب وابو جهل ایدیلر آندان صونك حضرت
عمر وحضرت حمزه مسلمان بولغاچ قریش کافرلری آقرون آقرون باصولدیلار
اسلام قوّت تابدی * قاچانکه ابو طالب کا اولوم سرخاوی تیکاچ آنکا پیغمبر علیه السلام
ای قرنداشم ایمان کیتور تاکه آخرتده سنکا شفاعت قیلماغه قادر بولایم دیدی قبول
ایتمادی نبوّت ننك اونچی یلنده هلاك بولدی *

پیغمبر علیه السلام ننك معراج غه آشماقی بیاننده

حضرت رسول ننك معراجی پیغمبر مبعوث بولغاچ اون ایکنچی یلنده رمضان ننك
اون یدنچی کیچه سنده شنبه کیچ واقع بولمشدر مکه دن مدینه کا هجرتندن اون سکز
آی مقدمدر * حضرت رسول جسدلری وروحلاری بلان معراج غه آشدی ومعراج
کیچه سنده الله تعالی نی باش کوزی بلان کوردی والله تعالی بلان سویلاشدی والله
تعالی آنکا وامتینه بش وقت نماز فرض قیلدی آندان صونك پیغمبر علیه السلام
معراجدان قایتوب قومینه خبر بیردی ابو بکر رضی الله عنه وباشقه صحابه لر همه سی
تصدیق قیلدیلار وکافرلری انکار قیلدیلار ویالغان غه توتدیلار معراج خبرین
کیتورکاندن صونك کافرلرننك انکاری آرتوب بیکراك دوشمانلق لارین اظهار قیلدیلار
پیغمبر علیه السلام غه ومسلمانلارغه شول قدر زحمت وجفا چیکدردیلر هیچ ممکن
توکل اوّل سوز بلان مسخره قیلورلار ایدی صونکندان حتی قول اوزاتماغه باشلادیلار
کافرلرننك بورنچتولرندن پیغمبر علیه السلام ایمان کیتورکان صحابه لرکا مدینه کا
کوچماکا امر قیلدی ابو بکر رضی الله عنه دخی هجرت قیلماغه اذن صورادی

پیغمبر علیه السلام ایتدی آشوقمه شاید که الله تعالی سنی منکا یولداش قیلسه کیراك دیب قالدردی *

پیغمبر علیه السلام ننك معجزالری بیاننده

اما پیغمبر علیه السلام ننك معجزالری حقنده ایتوب بتورمکدن تل لر عاجزدر ویازوب بتورمکدن قلم لر قاصردر معجزاسی حقنده نیچه اولوغ کتاب لار تصنیف قیلنمشدر لکن بو کیچکنه رساله مزده تبرکا بر نیچه سین بیان ایتایك * اوّل مبارك یوزنده نبوّت نوری بارلغی ظاهر ایدی کورکان کشی هیچ کم بو پیغمبر توکل دیب ایتماس ایدی دخی قیامت کوننه چه کیلاچك امتلرندن ظهور اینکان کرامات همه سی معجزاسندن در ودخی آی نی ایکی کا شق قیلدی هر اطرافداغی خلق عیانا کوردیلر * قرآن دخی معجزاسی ننك اینك اولوغسیدر قرآن معجزا ایکانین حتی دوشمان لار اقرار قیلمش لاردر * شق قمر قصه سی هجرتلرندن مقدم مکه ده واقع بولدی نبوّتی سکزنچی یل ایدی * ودخی آغاچ لار تاش لار سویلاشدی السلام علیك یارسول الله دیرلر ایدی * آز طعام بلان کوب کشینی تویدرماقی دخی معجزاسندندر * دخی تبت سوره سی نازل بولغاندان صونك ابو لهب ننك خاتونی پیغمبر علیه السلام غه کیلدی ابو بکر رضی الله عنه دخی پیغمبر علیه السلام بلان ایدی ایتدی یارسول الله بو ملعونه عورتدر سنکا زحمت بیرماکای ایدی بر طرفقه کیتسانکز بولماسمی دیدی پیغمبر علیه السلام ایتدی اول منی کورماس دیدی بس ملعونه کیلوب یتدی سننك یولداشنك محمد منی هجو ایتمش دیدی ابو بکر ایتدی محمد شاعر توکلدر شعر سویلاماس دیدی خیر آلای مومن سنکا اشانامن دیب کیتدی * اول کینکاچ ابو بکر ایتدی یارسول الله اول ملعونه سنی نیچوك کورمادی دیدی پیغمبر علیه السلام ایتدی منی بر فرشته قناتی بلان قابلاب توردی دیدی * ودخی اولوغ معجزاسی معراجدر و مسجد اقصی و بیت المقدس احوالندن خبر بیرماکیدر * معراج قصه سی نبوّتی ننك اون ایکنچی یلنده واقع بولدی دیب یوقاریده ذکر قیلنمش ایدی *

پیغمبر علیه السلام ننك مکه دن مدینه کا هجرتی بیاننده

پیغمبر علیه السلام ننك امری بلان بعض صحابه مدینه کا هجرت قیلوب مدینه ده انصار و مهاجرین برکا قوشولغانین قریش کافرلری بلدیلر بس رسول اکرم ننك دخی مدینه کا هجرت قیلوونداان خوف کا توشدیلر دار الندوه دیکان بر یرده مصلحت قیلوب رسول الله نی حاشا اولتورورکا قصد قیلدی لار ابلیس لعین دخی آلارننك

Из фондов Российской национальной библиотеки

ایچنده ایدی بر شیخ نجدی صورتنده ایدی مصلحتلری قرار تابوب هر قایسی
یرلو یرینه تارقالدی لار * بس جبرائیل علیه السلام کیلوب رسول اکرم کا ایتدی
بو کیچه توشاکنکده یوقلاما دیدی * قریش کافرلری کیچ بولغاچ بر نیچه کافرلر
حضرت رسول ننک قاپوسینه کیلوب یوقلاغانین کوتوب توردی لار یوقلاغاچ کروب
اوترورمز دیب تورورلار ایدی بس پیغمبر علیه السلام چغوب توفراق آلوب اول
ملعونلرننک کوزلرینه ساچدی و یس سوره سندن فاغشیناهم فهم لا یبصرون غه چه
اوقوب کیتدی الله تعالی آلارننک کوزلرین کورماس ایتدی آلار ابو جهل وابو لهب
بلان اونلاب کشی ایدیلر * رسول الله ننک امری بلان حضرت علی آننک ایونده
یاتوب قالدی * اول کافرلر یانینه برغیر کشی چیتدن کیلوب مونده نی کوتوب
توراسز دیکاچ آلار محمدنی کوتوب تورورمز دیب جواب بیردیلر اول کشی ایتدی
الله سزنی خائب قیلدی که محمد سزننک باشنکزغه توفراق ساچوب چغوب کیتدی دیدی
هر قایسی باشلارین قارادی لار واقعا توفراق در راست میکان دیب حضرت رسول ننک
خانه سینه نظر صالوب کوردیلر حضرت رسول ننک اورنونده براو یاتور کینماکان
ایمش دیب تانکغه قدر کوتوب توردی لار علی ایکانین بلکاچ محمد قایده دیدیلر
علی رضی الله عنه من بلمیمن دیب جواب بیردی * بس نبوّتی ننک اون اوچونچی
یلی ربیع الاوّل ننک غره سنده حضرت رسول ابو بکر رضی الله عنه بلان مکه دن چغوب
مدینه کا یونالدی لر * بو طرفده کافر بیله آلدانوب قالدیلار اول آراده ابو بکر بلان
حضرت رسول مکه آستونده ثور طاوینه باروب بر مغاره کا کرمشلر ایدی الله
تعالی ننک امری بلان شول ساعت مغاره ننک قپوسینه اورماکوچ اویالادی کوکارچین
یومورقه صالوب بالاچقاردی بولار بارچه سی دوشمانلارنی دفع اوچون ایدی *
بس اول کافرلر حضرت رسول ننک کینکانین بلکاچ مکه نی آستون اوستینه کیتوروب
ازلادیلر هر طرفقه قائفلر کوندردیلر تابا آلمای عاجز بولدی لار حتی محمدنی
توتقان کشی کا توه بیرورکا وعده قیلدی لار بو اش آلارغه کمال مرتبه مشکل بولدی
هر قبیله دن قلچلار بلان یکتلر چقدی * مذکور ثور طاوینه غارکا کیلدیلر کوردیلر
اورماکوچ اویالاغان کوکارچین بالاچقاروب یاتور مونده یوق دیب آندان
قایتماقچی بولدی لار اوّل برسی مغاره ننک ایچینه کروب قارایق دیدی امیه بن
خلف دیکانلری ایتدی آنده نی قاری سز مونده بو کوکارچینلر وبو اورماکوچلر
اویالاغانده محمد توغماغاندورده دیدی * آندان صونک حضرت رسول ابو بکر بلان
مغاره ده اوچ کیچه کوندوز توروب مدینه کا یونالدیلر * مدینه خلقی پیغمبرننک

مکه دن چققانین ایشتکاچ هر کون قارشو چغوب کوتوب تورورلار ایدی ربیع الاوّل ننک
اون ایکنچی کونی مدینه کا باروب کردیلر مدینه خلقی غایت ممنون بولدیلار *

پیغمبر علیه السلام ننک هجرتندن صونک بولغان واقعه‌لر بیاننده

بس حضرت رسول مدینهٔ منوّره‌ده هجرت ننک اوّل یلنده مسجد نبی ننک بنا سینه
شروع قیلدی مسجد شریف ننک اوزونلغی یوز ذراع وآرقلیسی کیمراك ایدی
و مدینه کا نزول ندن توقزنچی آیده حضرت عائشه نی تزوج قیلدی * مدینه ده دورتار
رکعت نماز فرض بولدی ایلکاری ایکیشار رکعت ایدی اما سفر نمازی اوّلکیچه
ایکی رکعت فالمشدر دخی مدینه ده اذان مشروع بولدی * پیغمبر علیه الصلوة
والسلام ابتدا بعثتنده یومشاقلق بلان وخفیة دعوت بلان مأمور ایدی آندان
صونك قاتی لق بلان وقورقوتوب دعوت بلان مأمور بولدی * حکمت الهیه اقتضاسنچه
بعثت ننک اوّلنده آیت کریمه بلان قتال نهی قیلنمش ایدی آندان صونك مدینه کا
هجرت قیلغاچ ابتدا قتال خصوصنده اینکان آیت (اذن للذین یقاتلون بانهم ظلموا
وان الله علی نصرهم لقدیر) آیتی بولدی * بس رسول الله حضرتلری و صحابه‌لر
کافرلر بلان غزا ایتوب هر طرفقه عسکر یبارا باشلادی تا که خلق دین کا کرکونچه کا
قدر مجاهده بیوردی * پیغمبر علیه السلام اوزی یکرمی یدی غزا قیلمشدر توقزنده
اوزی بالذات مقاتله قیلدی که آلار اوشبولاردر بدر احد حنین مریسیع خندق
قریظه خیبر مکه وطایف صوغوشلاریدر وقرق یدی یرکا اوزی بارمایانچه عسکر
کوندرمشدر ابتدا ودان غزوه‌سیدر که هجرت ننک ایکنچی یلنده صفر آینده واقع
بولدی * ومدینه کا قدومندن اون سکز آی اوتکاچ شعبان آینده قبله بیت مقدس دن
کعبه کا تحویل قیلندی * وآندان صونك رمضان روزه‌سی فرض بولدی دخی اوشبو
رمضان ننک عیدندن ایکی کون مقدم زکات وفطر واجب بولدی * ودخی توقزنچی آیده بدر
غزاسی واقع بولدی رمضان ننک اون ایکنچی کونی ایدی صحابه‌دن اوچ یوز کمسنه
ایدیلر * ودخی مدینه کا قدومی ننک اوچونچی یلنده احد صوغوشی واقع بولدی
شوّال آینده ایدی اون ایکسنده * احد غزاسندان صونك مذکور یل ایچنده حسن
بن علی وجودکا کیلدی ورسول الله حضرتلری زینب بنت حزیمه نی تزوّج بیوردی
وکریمهٔ مکرمه‌سی ام کلثومنی عثمان رضی الله عنه کا نکاحلاندی واوشبو یلده خمر
حرام بولدی * وهجرت ننک بشنچی سنه سنده مریسیع غزوه‌سی واقع بولدی غزوهٔ
بنی مصطلق دیب دخی تسمیه قیلنور شعبان ننک ایکنچی کوننده ایدی وبو یلده
شوّالده دخی خندق غزوه‌سی واقع بولمشدر وخندق صوغوشندان قایتو بلان بنی قریظه

Из фондов Российской государственной библиотеки

غزاسینه چقماغه امر بولوب مذکور ییلده دخی حضرت رسول زینب بنت جحشنی
تزوّج بیوردی آناسی آمیمه بنت عبد المطلبدر واوشبو سنه ده دخی حج فرض بولدی *
هجرت ننك یدنچی سنه سنده خیبر صوغوشی واقع بولدی محرم آیی ننك آخرنده ایدی
واوشبو سنه ده پیغمبر علیه السلام ام حبیبه بنت ابی سفیان نی تزوج ایتدی اسمی
رمله در واوشبو ییل ایچنده دخی پیغمبر علیه السلام کوب طرفلارغه ایلچیلر وکوب
پادشاه لارغه نامه لر کوندروب اسلامغه دعوت قیلدی * وهجرت ننك سکزنچی ییلنده
مکه فتح قیلندی حضرت رسول کعبه ننك آچقچین عثمان بن ابی طلحه کا تابشردی
واوشبو ییلده دخی حنین صوغوشی واقع بولدی ومذکور ییلده حضرت رسول ننك
ابراهیم اسملی اوغلی وجودکا کیلدی ماریهء قبطیه دن وزینب بنت رسول الله
وفات بولدی * وتوقزنچی سنهء هجریه سنده هر اطرافدان گروه گروه ایلچیلر کیلوب
اسلاملرین اظهار قیلدیلار هر اطرافدان خلق کیلوب اسلام دینینه کرورلر ایدی
ام کلثوم بنت رسول الله اوشبو سنه ده وفات بولدی * اونونچی سنهء هجریه سنده
حضرت رسول مکه کا حج کا چقماغه بیوردی مونی حجة الوداع دیرلر مدینه دن توقصان
مینك آدم بلان چقدی زوجات طاهراتلری بارچه سی حج کا چقدیلار (الیوم
اکملت لکم دینکم) آیتی نازل بولدی واوشبو اونونچی ییلده دخی هر اطرافدان
وپادشاه لاردان ایلچیلر کیلدی مجموعسی یتمش ایکی عدد ایلچیلر در * وآندان
صونك هجرت ننك اون برنچی ییلنده رسول الله حضرتلری ننك روح پرفتوحلری
اعلاء علیین کا طیران قیلدی مرض موتی بیزکاك وباش آوروی ایدی آلتمش اوچ
یاشنده ایدی * قرق یاشنده پیغمبرلك کیلدی پیغمبر بولغاچ مکه ده اون اوچ ییل
آندان مدینه کا هجرت قیلوب مدینه ده اون ییل ترکلك قیلدی *

* پیغمبر علیه السلام ننك زوجات طاهراتلری بیاننده *

پیغمبر علیه السلام ننك زوجات طاهراتلری حقنده مختار بولغانی اوشبودر که اون بردر
آلتسی قریشدن دورتسی غیر قبیله لردن وبری اسرائیلیه دندر وزوجات مذکوره لرننك
ایکسی اوزندن مقدم وفات بولوب توقزی اوزندن صونك دنیادان کیتمشلردر
اوزندن مقدم وفات لاری برسی خدیجهء کبری رضی الله عنها وبرسی ام المساکین
بنت خزیمة الهلالیه در رضی الله عنها قالغانلارین قصقه لق بلان ابن الفضل المقدسی
اوچ بیتده ذکر ایتمشدر که *

توفی رسول الله عن تسع نسوة   الیهن تعزی المکرمات وتنسب
فعائشة ومیمونة وصفیة   وحفصة یتلوهن هند وزینب
جویریة مع رملة ثم سودة   ثلاث وست ذکرهن مهذب

حضرت

Из фондов Российской национальной библиотеки

حضرت خدیجه رضی الله عنها زوجات طاهرات ننك اوّلکیسی وافضلی ایکانی متفق
علیه درکه خویلد بن اسد بن عبد العزی بن قصی بن کلاب ننك قزی ایدی آناسی
فاطمه بنت زایدة بن الاصمدرکه بنی عامر بن لوی دندر هجرتدن اوچ یل مقدم
آلتمش بش یاشنده وفات ایتدی پیغمبر علیه السلام ننك نی قدر اولادی بولسه
بارچه سی حضرت خدیجه دندر مگر ابراهیم ماریهء قبطیه دن توغمش ایدی *
ایکنچی سوده بنت زمعه بن قیس بن عبد الشمس بن عبدود بن نصر بن مالك
بن حسل بن عامر رضی الله عنها در آناسی شموس بنت قیسدر حضرت خدیجه ننك
وفاتدان صونك تزوج ایتمش ایدی اما حضرت خدیجه ننك حیاتنده او ستینه خاتون
آلماش ایدی سوده حضرتلری حضرت عمر ننك خلافتنده وفات ایتدی * اوچونچی
حضرت عائشه رضی الله عنها بنت ابو بکر الصدیق در کاها پیغمبر علیه السلام آنی
حمیرا تسمیه قیلور ایدی آناسی رومان بنت عامر بن عویمر بن عبد شمس
بولوب بنی مالك بن کنانه دندر پیغمبرلك کیلکاچ اوچونچی یلنده تزوج ایتمش
ایدی اول وقت آلتی یاشنده بولوب مدینه کا هجرت قیلغاندان صونك توقز یاشنده
زفاف قیلنمشدر پیغمبر علیه السلام دان اون سکز یاشنده قالدی فقیهه و عالمه و فصیحه
ایدی صحابه دن و تابعین دن کوب کشیلر آندان حدیث روایت قیلمشلاردر
هجرت ننك ایللی یدنچی یلنده آلتمش یاشنده وفات بولدی * دورتنچی حفصه
رضی الله عنها بنت عمر بن الخطاب در آناسی زینب بنت مظعوندر هجرت ننك
اوچونچی یلنده نکاح ایتمش ایدی حفصه رضی الله عنها دان روایت قیلنمش حدیثلر
دخی کوبدر * بشنچی زینب رضی الله عنها بنت خزیمه بن الحارث الهلالیه در
مسکینلرنی دایم طعاملندرمکی سببلی ام المساکین دیرلر ایدی آنی پیغمبر علیه السلام
هجرت ننك اوچونچی یلنده تزوج ایتدی اما اوزاق یاشامادی هجرت ننك دورتنچی
یلنده وفات بولدی * آلتنچی زینب بنت جحش بن ذیاب بن یعمر بن صبره
بن مره بن کثیر بن غنم بن دودان بن اسد بن خزیمه رضی الله عنها در آناسی
امیمه بنت عبد المطلب بن هاشمدر عمه سی قزی ایدی پیغمبر علیه السلام آنی
وحی بلان تزوج ایتدی اسمی بره ایدی پیغمبر علیه السلام زینب دیب تسمیه
قیلمشدر الله تعالی منی یدی کوکدن نکاح ایتمش دیب تفاخر قیلور ایدی رضی الله
عنها هجرت ننك بشنچی یلنده نکاح قیلنوب یکرمنچی یلنده مدینه ده وفات ایللی
اوچ یاشنده ایدی * یدنچی ام حبیبه در اسمی رمله بنت ابی سفیان بن حرب بن
امیه بن عبد شمس بن عبد منافدر رضی الله عنها آناسی صفیه بنت العاص در
هجرت ننك یدنچی یلنده تزوج ایتوب قرق دورت تاریخنده مدینه ده وفات

Из фондов Российской национальной библиотеки

ایتدی قرق ایکی یاشنده ایدی * سکزنچی ام سلمه در رضی الله عنها اسمی هند بنت
امیه بن المغیره بن عبد الله بن مخزوم بن یقظه بن مره بن کعب بن لوی در
آناسی عاتکه بنت عامر بن ربیعه در غایت حسنا وجمال ایاسی بولمقی جهتندن
حضرت ابو بکر وحضرت عمر صورادی لار آلارغه بارمادی حضرت رسول ننک آلای
ایسه من آلایم دیکان سوزین ایشتکاچ مرحبا برسول الله دیب هجرت ننک دورتنچی
یلنده عقد نکاح قیلندی ایللی توقزنچی یلده سکسان دورت یاشنده وفات بولمشدر *
توقزنچی میمونه بنت الحارث الهلالیه رضی الله عنها در آناسی هند بنت عوف بن
زهیر بن الحارث در هجرت ننک یدنچی یلنده تزوج ایتمش ایدی ایللی برنچی یلده
وفاتدر * اوننچی جویریة بنت الحارث بن ابی ضرار مصطلقیه در رضی الله عنها *
مصطلق صوغوشنده آسیر توشوب ثابت بن قیس ننک حصه سینه چقمش ایدی پیغمبر
علیه السلام بهاسنی بیروب تزوج ایتدی یکرمی یاشنده ایدی آلتمش بش یاشینه
یتوب ایللنچی یلده وفات بولدی * اون برنچی صفیه بنت حی بن اخطب بن
سعیل رضی الله عنها در ایری خیبر صوغوشنده قتل قیلنوب صفیه آسیر ایدی
پیغمبر علیه السلام آنی آزاد ایتوب تزوج قیلدی اول وقت اون یدنچی یاشنده
ایدی ایللی آلتنچی یلده وفاتدر *

﴿ رسول علیه السلام ننک اولاد کراملری بیاننده ﴾

پیغمبر علیه السلام ننک اولاد کراملری آلتی در که ایکسی ایر بالا ایدی بری قاسم
بری ابراهیمدر دورتسی قز بالا ایدی لر که زینب رقیه ام کلثوم فاطمه در بولار
بارچه سی اسلامغه ایرشوب حضرت رسول بلان برکا هجرت قیلمشلار ایدی *
قاسم حضرت رسول ننک پیغمبرلکندن مقدم اوّلکی اوغلی ایدی شول جهتدن
حضرت رسول ننک کنیه سی ابو القاسمدر آیاغینه یوری باشلاغاچ وفات بولدی *
زینب بنت رسول الله پیغمبر علیه السلام اوتوز یاشنده ایکان دنیاغه کیلدی
هجرت ننک سکزنچی یلنده وفاتدر ابو العاص اسملی صحابه ننک تحت نکاحنده ایدی
علی اسملی بر اوغلی وامامه اسملی بر قزی بار ایدی * رقیه بنت رسول الله پیغمبر
علیه السلام اوتوز اوچ یاشنده ایدی رقیه رضی الله عنها توغدی عثمان بن عفان
رضی الله عنه ننک نکاحنده ایدی آندان عبد الله اسملی بر اوغلی بولوب آلتی
یاشینه یتکاچ وفات بولمشدر رقیه حضرتلری غایت جمال ایاسی ایدی پیغمبر علیه السلام
بدر صوغوشنده وقتده وفات بولدی پیغمبر علیه السلام آننک تعزیتنده (الحمد لله
دفن البنات من المکرمات) بیورمشدر * ام کلثوم بنت رسول الله رضی الله عنها *

رقیه حضرتلری ننك وفاتندان صونك پیغمبر علیه السلام ام کلثوم نی دخی حضرت عثمان غه بیرمش ایدی هجرت ننك توقزنده وفات بولمشدر شول جهتدن حضرت عثمان ذی النورین آتالدی * فاطمة الزهراء بنت رسول الله رضی الله عنها پیغمبر ننك اینك کچی قزی ایدی شوننك اوچون پیغمبر علیه السلام آنی غایت سور ایدی اون بش یاش یاریمده حضرت علی گا نکاحلانمش ایدی علی رضی الله عنه یکرمی بریاشنده ایدی حسن حسین محسن ام کلثوم زینب اسملی باللاری بولدی محسن اسملی اوغلی کچکنه چاغنده وفات بولدی پیغمبر علیه السلام ننك اولادندن فاطمه دان غیر یسندن نسلی قالمادی نسل محمدی سبطین محترمین حسن وحسین رضی الله عنهما دان ظهور ایتدیلر کثرهم الله تعالی * فاطمه رضی الله عنها هجرت ننك اون برنچی یلنده پیغمبر علیه السلام ننك وفاتندان آلتی آی صونك دنیادان انتقال قیلدی یکرمی توقز یاشنده ایدی * روایت قیلنمشدر که حضرت فاطمه اولوم سرخاونده غسل ایتوب یانکا کیوملر کیدی اونك قولین یانکاغی آستینه قویوب قبله غه قارشی یونالوب یاتدی ایمدی من جان تسلیم قیلامن برکشی ده منی آچماسون وغسل ایتماسون دیب جان تسلیم قیلدی شول حالچه دفن قیلدیلار * ابراهیم ابن رسول الله ماریه قبطیه دن توغوب وفات بولغان کوننده قویاش توتولدی خلق مونی ابراهیم وفاتی اوچون توتولدی دیدیلر پیغمبر علیه السلام ایتدی قویاش وآی الله تعالی ننك آیتلرندن ایکی آیتدر برکمسنه ننك موتی اوچون توتولماس دیدی *

﴿ خلفاء راشدین رضی الله عنهم بیاننده ﴾

خلفاء راشدین وخلفاء اربعه وچهاریار تسمیه قیلنور که حضرت ابو بکر وعمر وعثمان وعلی رضی الله عنهم در * اوشبو دورت خلیفه حضرت رسولدن صونك باترتیب مجموعسی اوتوز یل خلیفه بولدیلار حضرت رسول هم مندن صونك خلیفه لك اوتوز یل بولور دیمش ایدی *

﴿ حضرت ابو بکر رضی الله عنه ننك خلافتی بیاننده ﴾

نسبی اوشبودر عبد الله بن عثمان بن عمرو بن کعب بن سعد بن تیم بن مره در قریش قبیله سندندر نسبی حضرت رسول بلان مره ده جیولور جاهلیت زماننده اسمی عبد الکعبه ایدی پیغمبر علیه السلام عبد الله دیب اسم بیردی کنیه سی ابو بکردر آتاسی ننك کنیه سی ابو قحافه در وحضرت ابو بکرننك لقبی عتیق در ایکنچی لقبی صدیقدر حضرت رسول بروقت ابو بکر رضی الله عنه ننك یوزینه قاراب

توردی ده (هذا الرجل عتیق من النار) دیدی شوننك اوچون عتیق آتالمشدر وهم اینك اوّل معراج غه تصدیق قیلغان اوچون صدیق آتالمشدر پیغمبر علیه السلام ننك ولادتندن ایکی یل و بر نیچه آی صونك توغمش ایدی * ابو بکر رضی الله عنه غایت مال ایاسی بولوب قومی قبیله سی آراسنده غایت مروّت ایاسی جوماردآدم ایدی جاهلیت زماننده قریش ننك رئیس لرندن واصحاب مشاوره دن ایدی محبوب القلوب وآدملرننك عفیفراکی ایدی ابو بکر وعثمان حضرتلری جاهلیت زماننده انوق خمرنی اوزلرینه حرام قیلمشلار ایدی * انساب علمینه غایت ماهر ایدی اما اسلام صوننکنده اغی فضیلتینه هیچ کلام یوقدر آناسی ابو قحافه مکه فتح کوننده اسلام غه کیلوب مدینه گا هجرت قیلدی مدینه ده وفات بولدی توقصان یدی یاشنده ایدی * حضرت ابو بکرننك آناسی سلمی بنت صخر بن کعب بن سعد بن تیم بن مره بولوب ابو قحافه ننك آتا بر توغمه قزقرنداشی ننك قزیدر * حضرت ابو بکرگا هجرت ننك اون برنچی یلنده ربیع الاوّل آینده خلیفه لك گا بیعت بیرلدی * پیغمبر علیه السلام حیاتنده ایکان آنگا امامت لك قیلماغه امر بیوردی حضرت رسول زماننده وآندان صونك دخی پیغمبرلك دعوا قیلغوچیلاردان یمنده اسود بن عنس ویمامه ده مسیلمة الکذاب وبنی تمیم دن سجاح بنت حارث بر خاتون کشی پیغمبرلك دعواسی قیلدی لار ودخی طلحه بن خویلد پیغمبرلك دعواسی قیلدی بس ابو بکر رضی الله عنه همه سین قردی واشد قتل بلان قتل قیلدی مسیلمة الکذاب یوز ایللی یاشنده ایدی مقتول بولدی * حضرت ابو بکر قایده عسکر یبارسه سالمین وغانمین قایتدیلار دین قوّتلانورگا سبب بولوب جزیرهٔ عرب بوتونلای اسلام قولینه کردی * اون اوچونچی یلده ابو بکر حضرتلری شام وعراق طرفلارینه عسکر بلان ابو عبیده بن الجراح نی وعمرو بن العاص نی امیر ایتوب یباردی اینك اوّل باروب بصره نی فتح قیلدی لار اوشبو یلده یرموك صوغوشی بولدی اولوغ واقعه در یوز یکرمی منك کافرلر عسکری ویکرمی دورت منك اسلام عسکری ایدی * شام طرفی اوشبو یلده فتح قیلنه باشلادی * مذکور یرموك صوغوشنده کوب صحابه لر شهید بولمشلاردر آخر دوشمان عسکری منهزم بولوب اسلام خاتونلاری کوب کافرلرنی قردی لار یوز یکرمی منك کافرلر عسکری قایسی قایا ساچولوب بتدیلر * حضرت ابو بکر رضی الله عنه اولوم سرخاونده اون بش کون نمازغه چغا آلمادی عمر بن الخطاب رضی الله عنه گا امر قیلدی خلافت نی هم آنگا وصیت قیلوب هجرت ننك اون اوچونچی یلنده جمادی الاخر آینده وفات بولدی آلتمش اوچ یاشنده ایدی مدت خلافتی ایکی یل اوچ آی واون کون بولمشدر * اولادی عبد الله اسماء

عبد الرحمن

عبد الرحمن عائشه ام کلثوم اسملی ایدیلر * ابو بکرننك عائشه اسملی قزی رضی الله عنها حضرت رسول ننك تحت نکاحنده ایدی *

حضرت عمر رضی الله عنه ننك خلافتی بیاننده

نسبی اوشبودر عمر بن الخطاب بن نفیل بن عبد العزی بن رباح بن قرط بن رزاح بن عدی بن کعب بن لوی در حضرت رسول نسبی بلان لوی ده قاتوشادر لقبی فاروقدر کنیه سی ابو حفصدر قریش قبیله سندن ایدی فیل یلندن اوچ یل صونك دنیاغه کیلدی قریش ننك اولوغلارندان بولوب جاهلیت زماننده سفارت آننك قولنده ایدی یعنی بر بر یرکا ایلچی کوندرمك لازم بولسه آنی یباروررلر ایدی نبوّت ننك آلتنچی یلنده اسلامغه کیلوب اسلامنی بیکراك حضرت عمر شایع قیلدی* آناسی ختمه بنت هشام بن المغیره المخزومیه در * ابو بکر رضی الله عنه اجل سرخاوی تیکاچ حضرت عمرنی خلیفه ایتمك حقنده خلق قه مشورت قیلوب خلق گرچه عمر خلیفه بولو چیلغنده شك توتماسلار ایدی اما بعض لر حضرت عمر بیك قاتی وغیرتلی آدم بولغانینه کوره خلیفه بولماغانین یاراتورلار ایدی* والحاصل حضرت ابو بکر آنی چاقروب خلیفه لکنی آنکا تابشردی بس ابو بکر وفات بولغاچ خلق کیلوب حضرت عمرکا بیعت بیردیلر هجرت ننك اوچونچی یلنده جمادی الاخرده ایدی * ابتدا حضرت عمر امیر المؤمنین آتالدی حضرت ابو بکرنی خلیفه رسول الله دیرلر ایدی* آننك وجه سی بو ایدی که اکر عمرنی شول طریقچه خلیفة الخلیفة رسول الله دیب آتالسه * عثماننی خلیفة الخلیفة الخلیفة رسول الله تسمیه قیلنسه* وعلی نی خلیفة الخلیفة الخلیفة الخلیفة رسول دیب ایتولسه کوب اسمدن مرکب بر تسمیه بولوب آور کیلور ایدی شول جهتدن حضرت ابو بکردن صونکغی خلیفه لرنی امیر المؤمنین آتامققه اتفاق قیلدیلار اما موندان باشقه وجه لری ده باردر اوزون توار یخلردن قارارسن* بس حضرت عمر خلیفه بولغاچ اینك اوّل مغیره بن شعبه کیلوب تبریك قیلدی وابو موسی الاشعری حضرت لری دعا قیلدی آندان صونك حضرت عمرکا رسول الله ننك خاتمین ورداسین تابشرلدی * مشهوردر که عمر رضی الله عنه آزغه قناعت قیلوب یاماولی وطو پاس کیوم کیار ایدی * اولوغ فتوحاتلر قیلوب کوب ولایت لرنی آلدی خلیفه لکنده اینك اوّلکی اشی خالد بن ولیدنی سر عسکرلکدن توشوروب ابو عبیده بن الجراحنی شام والیسی و سر عسکر نصب قیلدی خلق نی عراق وفارس فتحینه دعوت قیلدی* وجه مشروح اوزره ابو عبیده نی سر عسکر ایتوب امر قیلدی ابو عبیده حضرت لری باروب دمشقنی محاصره قیلدی اما ابتدا حضرت ابو بکر زماننده باشلانمش ایدی

Из фондов Российской национальной библиотеки

بس ابو عبيده دمشق اوز رينه باروب اوزى بر طرفدان وخالد ايكنچى طرفدان عمرو بن العاص اوچونچى طرفدان دمشق نى يتمش كون محاصره قيلديلار خالد اوز طرفينى قلچ بلان فتح قيلدى * اهل دمشق ايكنچى طرفدان چقوب ابو عبيده دن امان استاديلر قابقانى آچديلار ابو عبيده امان بيروب شهرگا كردى شهرننك اورتاسنده خالد بلان بولوقوشديلار بو واقعه هجرتننك اون اوچونچى يلنده حضرت عمر خليفه بولغاچده واقع بولدى * هجرتننك اون دورتنچى يلنده بعلبك حمص حماه شهرلرين محاصره قيلوب صلحا فتح قيلندى سر عسكر عبيده بن جراح ايدى * كوپرى واقعه سى اوشبو يلده واقع بولدى كه حضرت عمر خلق نى عراق سفرينه دعوت ايتكانده ابتدا ابو عبيده بن مسعود صحابه لرننك اولوغسى ايدى اجابت ايتوب خلق دخى آنكا تابع بولديلار بس حضرت عمر ابو عبيده نى آلارغه سر عسكر ايتوب يباردى كوفه كا ياقين يركا بارديلار آنده اهل فارس دن بر اولوغ عسكر بار ايدى اهل اسلامننك آطلارين قورقوتمق اوچون اوزلرى بلان بر فيل دخى كيتورمشلر ايدى بس ايكى عسكر بر برينه ياقنلاشوب آرالارنده بارى زاب جلغه سى قالدى ابو عبيده صونى كيچمك خصوصنده خلق بلان مشاوره ايتوب كوب خلق كيچودن منع لاندى لكن ابو عبيده آلارغه قارامايىنچه صوغه كوپر صالدى طوغاوكرها كيچديلر اهل اسلامنى تشجيع وكافرلرنى تخويف اوچون صفلار توزودى اهل اسلامننك آطلارى فيلدان اوروكدى اول وقت ابو عبيده كيلوب فيلننك خرطومن قلچ بلان چابدى فيل كيلوب ابو عبيده نى آياق آستينه آلوب شهيد ايتدى اسلام عسكرندن سكزيوز آدم شهيد بولدى بر مقدارى صوغه كروب غرق بولديلار * حضرت عمر خبردار بولوب تكرار آلتى منك آدم بلان سعد بن ابى وقاص نى سر عسكر ايتوب يباردى باروب حيره طرفنه توشديلر و بغداده قدر غارت قيلديلار وكوب يرلرنى آلديلار اسلام نشرت تابدى * اون بشنچى سنهٔ هجريه سنده ابو عبيدة بن الجراح شيرز و معره نى فتح قيلدى صلح بلان آنى معرهٔ حمص ديرلر ايدى آندان صونك حضرت معاويه وقتنده نعمان بن بشير حمص ومعره اوزرينه والى بولوب آننك اسمى بلان معرة النعمان آتالمشدر و بو يلده دخى ابو عبيده لادقيه نى وجبله نى وطرسوس نى فتح قيلدى آندان قنسرين كا باردى اول وقتده قنسرين شهرى حلب مملكتى ننك كرسيسى ايدى * آنده رومدان بر اولوغ عسكر بار ايدى صوغوشوب مسلمانلار نصرت تابديلار شهرنى تخريب ايتمك اوزه صلح قيليديلار آندان صونك حلب انطاكيه منبج دلوك سرمين وغيرلرى فتح قيلندى * وخالد دخى مرعش نى وحصن الحدث نى فتح قيلدى بولار بارچه سى اون بشنچى سنه ده ايدى بس هرقل شام مملكتندن مأيوس بولوب رهاده ايدى رهادان استامبولغه قاچدى دخى اوشبو يلده

قيصاريه‌نى فتح قيلندى حضرت يحيى وزكريا قبرلرى آنده‌در * دخى نابلسنى يافه‌نى
عسقلان‌نى معاويه قولنده فتح قيلندى واردن شهرى دخى عنوة فتح قيلندى وطبريه‌نى
صلح فتح قيلندى * آندان ابو عبيده بيت المقدس‌نى محاصره ايتوب بيك اوزاق
وقت تورغاچ بيت المقدس اهاليسى ابو عبيده‌دن صورادىلار حضرت عمرگا مكتوب
كوندروب حضرت عمرننك كيلماكن رجا ايتديلر ابو عبيده دخى رجالرى اوزه مكتوب
كوندردى بس حضرت عمر اوزى اورنينه حضرت عثمان‌نى قالدروب بيت المقدسكا
كيلدى بيت المقدس اهاليسى بلان كنيسه‌لرين هدم ايتماماك وراهب‌لرين نفى
ايتماماك اوزه صلح بولوب بر مسجد بنا قيلدردى وبر نيچه كون آنده توروب مدينه‌كا
قايتدى وبو يلده دخى قادسيه واقعه‌سى بولدى مسلمانلارننك سرعسكرى سعد بن
ابى وقاص وعجم‌لرننك سرعسكرى رستم ايدى لر عجم عسكرى آلتمش منك ومسلمان
عسكرى اون منكدن كيمراك ايدى بر نيچه كون صوغوش ممتد بولوب آخر برقاتى
جيل چقدى عرصات علامتى بولوب جيل توزاننى كافرلر اوستنه سوردى بر برين كوره
آلماديلار قاچوب رستم‌ننك سريرينه ايرشديلر رستم سريرندن توشوب خزينه قطارلارى
طرفينه بارمش ايدى اهل اسلام‌ننك هجومين كوروب قاچدى هلال بن علقمه درحال
ايرشوب رستم‌ننك آياغندان توتوب آطندان تارتوب توشوردى قتل قيلدى
ورستم‌ننك سريرينه چقوب كعبه‌ننك تنكريسى حقى اوچون رستم‌نى اوتردم ديب ندا
قيلدى عجم‌لر تمام مرتبه بوزولوب حسابسز كافر قرلدى واهل اسلام‌ننك آلاردان
حاصل ايتكان غنيمت مال‌لارى طاوطاو بولوب جيولدى بنى نخعدن بر كمسنه عجم‌لرننك
بر سنجاغين آلدى درفش كاويان ديرلر ايدى قاپلان تيرسندن ينجو مرجان آلتون
وياقوت بلان مزين ايدى وعجم‌لرننك معتبر سنجاقلارى ايدى ايكى ميليون درهم
بهاقويديلار * سعد حضرتلرى بو فتح عظيم‌نى حضرت عمرگا يازوب غنيمت مال‌لارين
مدينه‌كا كوندردى وقادسيه اطرافى تمام اهل اسلام قولينه كردى مگر مداين شهرى
قالدى آندان صونك سعد بن ابى وقاص باروب مداين كسراغه قارشى شير جلغه‌سى
يانينه قوندى واهل اسلام ايوان كسرانى كوروب تكبير ايتديلر ايمدى الله‌ننك
ورسول‌ننك بزگا وعده ايتكان ابيض كسرى ديگانى بو ايمش ديديلر * بس هجرت‌ننك
اون آلتنچى يلى بولوب صفر آينده سعد حضرتلرى دجله جلغه‌سين كيچوب مداين
شهرين يدى آى محاصره قيلدى بس يزدجر اوزى‌ننك توابعلارى بلان آلورغه ممكن
بولغان نرسه‌لرين آلوب حلوانغه قاچدى بو طرفده مسلمانلار مداين شهرينه كروب
شهرده قالغانلارين قتل قيلديلار آندان صونك سعد بن ابى وقاص قصر ابيضغه
كروب ايوان كسرانى مسجد ايتدى نماز اوقودى نهايتسز مال غنيمت حاصل ايتدى

Из фондов Российской национальной библиотеки

یزدجرننك بر ایشاككا تو یاكان یوكی بلان صوغه كروب آیرولوب قالغان ایدی
كسرانینك تاجی و قوشاغی آنده ایدی وجواهر بلان مزین قیمتلی ذاتلاری بار ایدی
اسلام قولینه كردی آندان حاصل بولغان غنیمت مالی اچنده بر اولوغ پالاس بار ایدی كه
جایوب قارادیلار بر باقچه چاقلی بولدی بعینه باقچه صورتنده او ستینه جواهردن منقش
چچكلر صابلاری آلتوندن ایدی * اول پالاس نی و دورت یوز یوك مالنی و كوب
آسیرلرنی حضرت عمر طرفینه كوندردی وحضرت عمركا باروب یتكاچ حضرت عمر امر
قیلدی مالنی بوشاتدیلار واهل اسلام نی جیوب رسول الله ننك كسری خزینه لری
وقیصر خزینه لری فی سبیل الله انفاق بولناچقدر دیكان سوزی حقمی ایمش قارانكز
دیدی * آندان صونك سعد بن ابی وقاص مداینده تو روب جلولاغه عسكر كوندردی
عجملر آنده جیولشلار ایدی باروب عجمدن بی نهایه آدم نی قتل قیلدیلار یزدجر
حلواندان قاچدی اهل اسلام حلوان نی دخی آلدیلار * ینه اون یدنچی یل كركاچ اسلام
عسكرینه مركز بولمق اوچون سعد بن ابی وقاص حضرت عمرننك امری بلان كوفه
شهرین بناقیلدی وآنده مسجد بنا قیلدی * وابو موسی الاشعری نی موصل تكریت
ونصیبین فتحینه یباردی بس ابو موسی بعض سینی صوغوشوب وبعضسنی صلح بلان
فتح قیلدی * وعثمان بن ابی العاص نی آرمنیه كا واذربیجان غه یباردی عثمان باروب
آلارنی خراجغه صلح قیلوب فتح ایتدی عجم مملكتی ننك كوب یرلری اسلام قولینه
كروب یزدجر اصطخرغه قاچدی اول وقتده هرمزان بر اولوغ عسكربن اهوازغه
كوندرمش ایدی اهوازننك كرسیسی ومحكم شهری تستر شهری ایدی هرمزان عسكری بلان
آنده طوپلاندی بس تیز زمان ابو موسی بصره دان عسكر كیتوروب تستر نی محاصره غه
آلدی اما هرمزان ابو موسی غه اطاعت قیلمایچه من امیر المؤمنین كا اطاعت قیلورمن
دیب خبر كوندردی ابو موسی بو خصوص نی حضرت عمر كا یازدی حضرت عمر بیك
دوب آلای بولسون منم حكمیمه اطاعت قیلسون دیب جواب كوندركاچ هرمزان نی تستردن
چغاروب انس بن مالك دخی بر نیچه ایلچیلر بلان حضرت عمر طرفینه كوندردی بس
مدینه كا باروب یتدیلر هرمزان دیباج وآطلاس كیوملر كیوب و باشینه یاقوت بلان
مزین تاج كیمش ایدی حضرت عمر یاننه باردی اول وقت حضرت عمر مسجدده ایدی
همان هرمزان نی كوردی الحمد لله موننك كبك متكبرلرنی اسلام ذلیل قیلدی دیب
هرمزان ننك اوستوندن مجوهر ومرصع كیوملرین صالدروب برحشن كیوم كیدردیلر
آخر هرمزان عمر حضورنده اسلامغه كیلدی قصه سی اوزوندر * آندان صونك اون
سكزنچی یلده ابو موسی سوس شهرین فتح قیلدی وحاكملرین قتل قیلدی دانیال علیه
السلام ننك قبری سوس شهرنده ایمش میتین تابدیلار تاشدان بر تابوت ایچنده ایدی

حضرت

حضرت عمرننك امری بلان صو آستینه دفن قیلدیلار * بو بی تخمینا دورت کشی بویی بار ایدی دیب صحایف الاخبارده منکوردر * اون توقزنچی ویکرمنچی یللارده مصر واسکندریه شهرلری فتح قیلندی عمرو بن العاص وزبیر بن العوام سردار ایدیلر ومصرنی فتح قیلوب جامع شریف نی بنا قیلدیلار مصردان صونك اولوغ مقاتله بلان اسکندریه نی آلدیلار * یکرمی برنچی یلده عجمستانده نهاوندنی فتح قیلندی مونی فتح الفتوح دیرلر زیرا بارچه عجم وفارس اولوغلاری جیولوب عمر بلان صوغوشامز دیب اولوغ عسکر حاضرلدیلر یوز ایللی منك آدم ایدی باشلاری فیروزان ایدی حضرت عمر موندان خبردار بولغاندان صونك صحابه لر بلان مشاوره قیلوب اوزی بارمققه اراده قیلمش ایدی لکن حضرت علی راضی بولمای نیچه آلارغه جواب بیرورلك عسکر کوندرماکا قرار قیلندی بس حضرت عمر اولوغ عسکر چغاروب نعمان بن مقرن نی سرعسکر قیلدی ودخی اولوغ صحابه لردن خذیفه بن الیمان وجریر بن عبد الله ومغیره بن شعبه وعمار بن یسارنی برکا قوشوب یباردی باروب نهاوندکا ایکی فرسخ قالا بر اورونغه نزول ایتدیلر وآنده دوشمانغه مقابل بولوب برنیچه کون توتوش صوغوش بولدی آخر نعمان بن مقرن شهید بولوب سنجاقنی خذیفه بن الیمان آلدی آخر اهل اسلام نصرت تابوب دوشمان منهزم ومقهور بولوب بی نهایه دوشمان قرلدی واهل اسلام شول قدر غنیمت حاصل ایتدیلرکه مونندك کبك غنیمت هیچ قاچان بولغانی یوق ایدی عجملرننك باشلاری فیروزان دخی مقتول بولوب آندان صونك عجملر برجمعیت پید اایته آلمادیلار شول جهتدن فتح الفتوح آتالمشدر وصحابه لردن دخی برمقدار کمسنه شهید بولدیلار نهاوندنی آلوب وغنایم بلان حضرت عمرکا مژده چی کوندردیلر همدان اصفهان دخی اوشبو یلده فتح قیلندی دینور ضیمره دخی فتح قیلندی * آندان صونك یکرمی ایکنچی یل جرجان ری قزوین زنجان طبرستان بارچه سی اوشبو یلده فتح قیلنوب احنف بن قیس اوشبو یلده خراسان اوزرینه باروب یزدجر بلان مقاتله قیلوب هراتنی عنوة فتح قیلدی ومرو طرفنه اوزی باردی وترکستان وصغد وچین پادشاهلارینه نامه لر کوندروب اسلامغه یاکه صوغوشقه دعوت قیلدی * یزدجر بلخ کا قاچمش ایدی مصالحه دن باش تارتقانلقی اوچون خلقی آنی سوردیلر وخلقی اهل اسلام بلان مصالحه قیلوشوب هرکم اوزی ننك یورطنده قالدی * اوشبو یلده دخی عمرو بن العاص برقه نی جزیه قویوب صلحا فتح قیلدی وطرابلس غرب بعد المحاصره فتح قیلندی مغرب طرفنده اینك اوّل فتح قیلنغان شهر اوشبودر * حضرت عمر زماننده فتح قیلنغان شهرلر دمشق طبریه قیصاریه فلسطین عسقلان بعلبك بیت المقدس حمص حلب قنسرین انطاکیه

جلولا رقه حران موصل جزیره نصیبین آمد رها قادسیه مداین کوردجله ایله کوراهواز همدان اذربیجان خراسان جابیه نهاوند اصطخر اصفهان تستر بلد فارس ری مرو هرات مرورود رأس العین خابور بیسان دینور ضیمره مصر اسکندریه طرابلس الغرب بلاد الروم ودخی کوفه شهرلری حضرت عمر زماننده بناقیلندی * ودخی حضرت عمر زماننده بولغان واقعاتدن اون سکزنچی یلده حجاز طرفنده قحطلق واقع بولوب اول یلنی سنهٔ رماده تسمیه قیلنمش ایدی بس عمر رضی الله عنه اطرافداغی شهرلردن امداد اسنادی ابوعبیده شامدان دورت منک یوک آزق بلان کیلدی وقحط وقتنده حضرت عباس بلان استسقاغه چقدیلار یغمور یاودی خلق شاد بولوب حضرت عباس یانینه تبرکا جیولوب ایتاکینه یابوشدیلار * ودخی اوشبو مذکور یلده شامده طاعون عمواس واقع بولدی بر آیده یکرمی بش منک لب خلق قرلدی وبصره ده هم شول قدر خلق قرلدی اصحاب کباردن کوب کمسنه لر کیتدی اول طاعون وقتنده حضرت عمر شامغه بارور اوچون مدینه دن چقمش ایدی صحابه لر آراسنده اختلاف بولوب حضرت عمر بارماس یاغین ترجیح قیلغاچ ابوعبیده آیتدی اللهننک تقدیرندن قاچارسزمی دیدی حضرت عمر آنکا یا اباعبیده بوسوزنی غیر کشی آیتسه کیراک ایدی * بلی اللهننک تقدیرندن اللهننک تقدیرینه قاچارمز دیب دخی بر تمثیل کیتوردی که بر ولایتده قحطلق بولوب غیر ولایتده فراوان بولسه البته قحطلق بولغان یرکا بارولماینچه اوچسزلق وفراوان بولغان یرکا بارولور دیدی آندان صونک عبد الرحمن بن عوف کیلوب بر حدیث روایت ایتدی که اکر بر یرده طاعون بولغانی ایشتولسه آنکا بارولماس اکر بر کمسنه طاعون بولغان یرده بولسه قاچوب چقولماس دیدی بس حضرت عمر بو حدیثکا موافق عمل قیلغانینه مسرور بولوب طاعون باصولغانین ایشتکاچ شامغه یونالدی * عمر رضی الله عنه مدت خلافتنده هر یلنی حج قیلماغه ملازمت اوزره ایدی حجدان صونک مدینه کا کیلوب خلقه خطبه اوقودی وذوالحجه آیی چقماسدان بورون مسجدده وقتنده ابولؤلؤ دیکان بر حبیث مسجدکا کروب خنجر بلان حضرت عمرنی آلتی یردن جراحتلب شول جراحتدن شهید بولدی هجرتننک یکرمی اوچنچی یلنده آلتمش اوچ یاشنده ایدی مدت خلافتی اون یلده آلتی آی دخی بش کوندر *

عمر رضی الله عنهننک کرامتلری بیانده

خلافت کونلرنده برجون جبه کیار ایدی اول جبه ننک اون توقز یاماوی بار ایدی حتی

بعض

Из фондов Российской государственной библиотеки

بعض یاماوی کون بلان یاماغان ایدی * بر کون حضرت عمر شامغه کیلگانده عسکر
خلقی خلیفه کیله دیب قارشو چقدیلار حضرت عمرننك باشنده بر چالما بیلندن توبان
باری بر ازاری بار ایدی مبارك آیاغنده ان چیتوکین صالوب قولتوغی آستنده ایدی
آیتدیلر یا امیر المؤمنین ایمدی شام عسکری و بطریقلار استقبالنگزغا کیلورسز بو
حالده بار اسز دیدیلر حضرت عمر آیتدی بز بر قوم مزکه الله تعالی بزنی اسلام بلان
عزتلادی بز اسلامدان غیر نرسه بلان عزتلانمکنی استامای مز دیدی اصلا دنیاغه
التفاتی یوق ایدی * اورامده قامچیسینی کوتاروب یوروب خلقنی تاٴدیب قیلور
ایدی ایکی بیتنده کوز یاشندن پیدا بولغان قارا نقطه لاری بار ایدی آننك
فضیلتی حقنده اوشبو یتار که پیغمبر علیه السلام آیتدی اگر من دن صونك پیغمبر
بولسه عمر بولور ایدی دیدی وکراماتی کوب ایدی جمله دن بری بو اورنده تبرکا
ذکر قیلنورکه عمرو بن الحارثدن روایت قیلنمشدر بر جمعه کوننی حضرت عمر خطبه
اوقوغانده همان خطبه نی قویوب ایکی مرتبه یا ساریه الجبل دیب ندا قیلدی نی سبب
بولدی دیب صورادیلار عمر آیتدی بر طاوتوبنده اهل اسلام کافرلر بلان صوغوشقه
توروب کافرلر اهل اسلامننك آلدندان وآرتندان هجوم ایتارلر ایدی آننك
اوچون الجبل دیب ندا قیلدم که اهل اسلام طاوغه صیونسونلار دیدی بس اول تاریخنی
یازوب قویدیلار بر ایکی کوندن صونك ساریه طرفندان خبر کیلدی فلان جمعه
کون کافرلر بلان صوغوشقانده حضرت عمرننك یا ساریه الجبل دیگان تاوشین ایشتدك
وطاوغه صیونوب دوشماننی بوزدوق دیدیلر * نهاوند طاونده بر مغاره بار ایدی
ساریه اول مغارهننك ایچندن عمرننك تاوشین ایشتدی * عمر رضی الله عنهننك
اون اوچ اولادی بار ایدی توقزی ایر بالا دورتسی قز بالا ایدی *

* حضرت عثمان رضی الله عنهننك خلافتی بیانینده *

نسبی عثمان بن عفان بن العاص بن امیه بن عبد الشمس بن عبد منافدر حضرت
عثمانننك نسبی رسول الله نسبی بلان عبد منافده جیولور * کنیه سی عبد الله در
ولقبی ذوالنورین در رضی الله عنه * حضرت رسولننك ولادتندن صونك آلتنچی
یلده طائفده دنیاغه کیلدی * آناسی اروی بنت کریز بن ربیعه بن حبیب بن
عبد الشمس بن عبد مناف در * حضرت عثمانننك آتاسی عفان بن ابی العاص شامغه
صاتو بلان بارغان یرنده وفات بولوب قالمشدر * عمر رضی الله عنه وفاتی وقتنده
امر خلافتنی آلتی کشی آراسنده اختیار قیلمش ایدی دفن قیلوب اوچ کوندن صونك
اول آلتی کشی بارچه سی بر یرگا جیولوب عبد الرحمن بن عوفکا تابشردیلار سن

کمنی خلیفه ایتسانك بز راضی مز دیدیلر بس عبد الرحمن دخی حضرت عثماننی
اختیار ایتدی آندان صونك هجرت ننك یکرمی اوچونچی یلی ایدی ذوالحجه ننك
آخرنده بیعت ایتدیلر ورسول الله ننك رداسین وخاتمین آنکا تابشردی لار اوشبو
روشچه خلیفه بولوب عبد الرحمن نی امیر حج قیلدی خلافتی ننك آخرینه قدر هر
یلنی حج ادا قیلدی * حضرت عثمان ننك فتوحاتندن اوّلکی سنه که یکرمی دورتنچی
تاریخدر ری اهالیسی نقض عهد ایتمشلر ایدی ابو موسی آلار اوزرینه سفر
قیلدی * خلافتی ننك ایکنچی یلنده اسکندریه اهالیسی دخی عهدلرین بوزوب
عمرو بن العاص یانکادان عسکر بلان اسکندریه اوزرینه سفر قیلدی اسکندریه
اهالیسی بر مقدارین قروب بر مقدارین اسیر آلدی وبو یلده عراق والیسی
سعد بن ابی وقاص نی عزل قیلوب آننك اورنینه حضرت عثمان ننك اخ لام قرنداشی
ولید نصب قیلندی اوشبو ولید سلیمان بن ربیعه نی ایکی منك عسکر بلان
اذربیجان غه کوندروب بردعه شهرین فتح قیلدی * واوچونچی یلنده عمرو بن العاص
مصر والیلکندن عزل قیلنوب عبد الله بن ابی سرحنی نصب قیلندی * ودخی
فارس اقلیمنده شابور شهرین صلحا فتح قیلندی عثمان بن ابی العاص سردار ایدی *
واوشبو یلده دخی شام والی سی معاویه بن ابی سفیان قبریس جزیره سین محاصره
قیلوب قاتی صوغوشقاندان صونك خراج اوزه صلح بلان فتح قیلدی کوب اسیر
آلدی پیغمبر علیه السلام قبریس واقعه سندن خبر بیرمش ایدی * خلافتی ننك
دورتنچی یلنده ارجان دارا بجرد خراج قویوب صلحا فتح قیلندی * ودخی مصر
والیسی ابن ابی سرح قیروان اوزه عسکر چیکوب قیروان یاقننده کافرلرکا یولوقدی
پادشاهسی جرجیر دیکان کمسنه ایدی ایکی یوز منك مقدار عسکر بلان صوغوشقه
حاضرلنمش ایدی بس جرجیر قتل قیلنوب مسلمانلار نصرت تابدی لار بر اولوغ
فورقنچلی واقعه ایدی کوب غنیمت حاصل ایتدیلر مسلمانلار یکرمی منك لب
عسکر ایدی کافرلر احاطه قیلوب آلدیلار عبد الله بن زبیر حضرتلری باروب
جرجیر ننك باشین کیسوب سونکی باشینه سانچوب اسلام عسکرینه کیتوردی بردن
تکبیر ایتوب کافرلرنی قردیلار قیروان فتح قیلندی * آلتنچی یلنده ابو موسی
بصره والیلکندن وابن ابی العاص فارس والیلکندن عزل قیلنوب اول ایکی ولایت
حضرت عثمان ننك قاین آتاسی بلان بر تونغه عبد الله بن عامر بن کریزکا تابشرلدی
اول وقتده عبد الله یکرمی دورت یاشنده ایدی اصطخر اوزرینه غزا ایتوب تکرار
فتح قیلدی واصفهان اهالیسی دخی اباقیلمشلار ایدی آنی هم ایکنچی مرتبه فتح قیلدی *
آندان صونك حضرت عثمان خلافتی ننك یدنچی یلنده ارمنیه کا سفر ایتوب سلمان بن

ابی

Из фондов Российской национальной библиотеки

ابی ربیعه بلنجرده شهید بولوب ترکلر آنی بر تابوتقه قویوب قبری بلان استشفا
ایتارلر ایدی وتبرکلنورلر ایدی غایت بهادر آدم ایدی * بو یلده دخی طبرستان فتح
قیلندی * سعید بن عاص بن کریز جور شهرین آلدی وسجستانده یعنی حالا
بلوجستانده زالقا ویاش شهرلری فتح قیلندی * وخراسانی فتح ایتماکا عسکر
کوندردی هرات وطواس نواحیلری اوشبو یلده صلحا فتح قیلندی سرخس شهری
کذلك صلحا فتح قیلندی مروشهری دخی خراج قویوب صلحا فتح قیلندی *
طخارستان جرجان اوشبو یلده فتح قیلندی آلارننك سرداری طغان شاه ایدی کمال
مرتبه قاتی صوغوش بولوب مشرکلر منهزم بولدیلار وبلخ شهری دخی اوشبو یلده
فتح قیلندی ابن کریز برنیچه آی ایچنده یکرمیلب شهرنی فتح قیلدی * موننك
شکرانه سی اوچون حج کا عزیمت قیلوب حج نی تمام ایتکاچ مدینه کا حضرت عثمان
یانینه کیلدی خراسانده احنف نی وکیل قالدرمش ایدی خراسان اهالیسی مروده
جیولمشلار ایدی آلارنی بوزدی * سکزنچی یلنده مصر والیسی عبد الله بن ابی سرح
دریاغه سفر ایتوب غزا قیلدی دخی کسرا یزدجرد اوشبو یلده مقتولدر حضرت عمر
خلافتنده بلخ کا قاچوب قالمش ایدی مرو اهالیسی وبرروایتده ترکلر قتل قیلدیلار که
کسراننك آخریدر * شام والیسی معاویه استامبول اوزرینه سفر ایتوب مضیق
واقعه سی بولدی * هرات اطرافی دخی تمام اوشبو یلده اسلام قولینه کردی اول
وقت هرانده قرق منك کافر ایدی ابن حازم دورت منك عسکر بلان باروب اوّل
سردارین قتل قیلدی * ودخی مصر والیسی معاویه حضرتلری حبشه کا عسکر
کوندروب برمقدارین فتح قیلدی وکوب غنیمت حاصل ایتدی اهل اسلامغه
کوب وسعت وکوب بایلق حاصل بولوب مدینه ده غنیمت دن حاصل بولغان مال شول
قدر کوبایدی که مدینه طولدی غایت معمور وجنت مثال بولوب اهل اسلام هر
اطرافنی فتح وتسخیر قیلدیلار حضرت عثمان زماننده هجرتننك اوتوزنچی
یلنده قرآن خصوصنده اختلاف واقع بولوب هر طرفننك مسلمانلاری برزننك
قرآنمز درست دیب قرآنده بعض یرلرین تغییر قیلمشلار ایدی بو خبر حضرت
عثمانغه ایشتولکاندن صونك هر اطرافقه قرآن یازدروب تارقاتدی حضرت رسولننك
وفاتندان یکرمی بش یل وهجرتدن اوتوز بش یل اوتکانده عثمان رضی الله عنه
اوزی ننك خانه سنده قرآن اوقوب اوتورغانده آرتندان کیلوب چابدیلار قانی
قرآن اوستینه آقدی شهید بولدی سکسان ایکی یاشنده ایدی حضرت عثمان
شهید بولغاندان صونك فتنه دریاسی تاشوب توقصان منك لب مسلمان شهید
بولمشلاردر * مدت خلافتی اون یل ده اون آی یکرمی ایکی کون بولمشدر * بر

وقتنی حضرت عثمان‌ننك بارماغندان پیغمبر علیه السلام‌ننك خاتم شریفی بر قیوغه توشدی تمام قیونِنك صوین چقاروب ازلدیلر تابولمادی حضرت عثمان‌ننك اشلری اول خاتم ضایع بولماس بورون آباد ایدی آندان صونك كوب اختلاف اوزره بولدی قصه‌سی اوزوندر * حضرت عثمان‌ننك اون آلتی اولادی بار ایدی طوقزی ایرلر یدیسی قزلار ایدی * ایر بالالاری عبد الله عمرو ایان خالد عمر سعید (خراسانده والی ایدی) ولید عبد الملك عبد الله * قزلاری مریم ام سعید عائشه ام ایان مریم ام البنین ایدیلر *

حضرت علی رضی الله عنه‌ننك خلافتی بیاننده

نسبی علی بن ابی طالب بن عبد المطلب رضی الله عنه در حضرت رسول‌ننك نسبینه عبد المطلب ده قاتوشادر ایكی طرفدان هاشمی بولوب آناسی فاطمه بنت اسد بن هاشمدر كنیه‌سی ابو الحسن ولقبی مرتضی در موندان باشقه دخی لقبلاری كوبدر * پیغمبر علیه السلام‌ننك قرنداشی وكیاوی ایدی اسلامی حقنده یوقاریده بیانی كیچمشدر بهادر وزاهد ومعروف خطیبلرننك برسی در مكهٔ مكرمه‌ده حضرت رسول یكرمی سكز یاشنده ایدی حضرت علی دنیاغه كیلدی پیغمبر علیه السلام‌ننك تربیه‌سنده بولوب حضرت رسول قاشنده اوغلی كبك بلكه اوغلندان ده عزیزراك ایدی وآنی مكارم اخلاقغه اوگراتمش ایدی حضرت علی‌ننك آناسی اوزی اسد قزی بولغانغه كوره علی‌ننك اسمین حیدر قویمش ایدی آناسی آنی كریه كوروب علی دیب یانكادان اسم قوشدی * حضرت عثمان شهید بولغاندان صونك خلیفه‌لك آنكا قرار تابدی * وآنكا خلیفه‌لك تكلیف قیلنغانده خلیفه‌لكنی من استامای‌من سز كمنی اختیار ایتسه‌نكز من راضی‌من منم وزیر بولوب تورماقم امیر بولماقمدان خیرلیدر دیب جواب بیردی لكن خلق غیری كشینی اختیار ایتمایانچه علی‌دن التماس قیلدیلار آندان صونك بالضرور مسجدكا باروب آنده بیعت قیلندی حضرت علی خلیفه‌لككا تعیین قیلنوب هجرت‌ننك اوتوز آلتنچی یلنده اطرافقه عامللر وولیلر نصب قیلدی * آخر حضرت معاویه بلان حضرت علی آراسنده كوب واقعه‌لر بولوب عراق مصر یمن حرمین خراسان فارس بارچه‌سی علی‌كا منقاد بولدیلار اهل شام معاویه‌كا انقیاد قیلدیلار اوشبو واقعه‌لرده آلتمش یتمش منك لب مسلمانلار شهید بولدی قصه‌سی اوزوندر * هجرت‌ننك اوتوز آلتنچی حضرت علی خلافتی‌ننك ایكنچی یلنده بدخشان غور طخارستان تالقان والوالجیه فتح قیلندی اول وقت بو مملكتده ضحاك اولادندن تیسی دیگان كمسنه

حاکم ایدی اسلامغه کیلوب اول دیارغه حکومتلک منشورینی آلدی بهرام شاه
زمانینه‌چه حضرت علی یازوی قوللارنده بار ایدی دیب منقولدر * ارادهء ازلیه
اقتضاسنچه معاویه بلان حضرت علی آراسنده واقعه‌لر بولوب اسلامننگ بر نرسه
ترقیسزلکینه سبب بولمشدر یوق ایسه حضرت علی بهادرلغی بلان حضرت عمر
شیکللی طنچ بولسه ربع مسکون اسلامغه عاید بولماسه‌ده آز قالور ایدی (ماشاءالله
کان وما لم یشأ لم یکن) *

حضرت علی‌ننگ وفاتی بیاننده

عبد الرحمن بن ملجم دیکان بر خبیث کمسنه حضرت علی‌گا قصد قیلوب کوفه‌گا
کیلدی بنی تمیم قبیله‌سندن قطام بنت شحنه اسملی بر گوزال خاتونغه عاشق بولدی
اول خاتون خارجیه طائفه‌سندن بولوب آتاسین وقرنداشین حضرت علی نهروان
صوغوشنده قتل قیلمش ایدی ابن ملجم اول خاتوننی صوراغانده خاتون آیتدی اگر
منگا اوچ منگ آلتون بر قل بر جاریه بیرسانگ وعلی‌نی اولترسانگ سنگا بارورمن
دیدی ابن ملجم راضی بولدی واول ملعونه وردان اسملی بر عم زاده‌سینه خبر
کوندروب ابن ملجم‌گا معین بولماقین استادی دخی شبیب دیکان بر کمسنه بلان اوچاو
بولوب حضرت علی نمازغه چققانین صاقلاب توردیلار ایرته نماز وقتی ایدی * اول
کیچه حضرت علی توشنده رسول الله‌نی کوروب امتندن کورکان جور وجفالارندان
شکایت قیلدی حضرت رسول بیوردی که سن آلارغه بد دعا قیل دیدی بس علی
رضی الله عنه یارب سن منگا خیرلیسین بیر وآلارغه شر بولغانین بیر دیدی * علی
رضی الله عنه یوقودان اویغانوب درحال مؤذن ابن النباح ایرته آذانین اوقودی
حضرت علی توروب مسجدگا بارورغه چقدی مؤذن آلدان (ایها الناس الصلوة
الصلوة) دیب قچقوروب بارور ایدی وحضرت حسن آرتدان بارور ایدی ناگاه اول
مذکور اوچ ملعون یوصوب تورغان یرلرندن چقوب حضرت علی‌گا هجوم ایتدیلر
وقلچ اوردیلار ایکسی‌ننگ قلچی علی‌گا تیمادی ابن ملجم‌ننگ قلچی حضرت علی‌گا
تیوب باشینه جراحت صالدی حتی مییینه قدر کیتدی حضرت علی آنگا ملعون
مرادنگا ایرشدنگ قاچورمانگز اول اتنی دیب بیورغاندان صونگ اطرافدان
خلق جیولوب ابن ملجم‌گا هجوم ایتدیلر ایکسی قاچدی ابن ملجم ملعون خلق اوستینه
قلچ بلان کیلوب حمله قیلدی خلق یول آچدی قاچوب بارغانده مغیره بن نوفل بن
الحارث بن عبد المطلب راست کیلوب اوستنه اکی قفتانین صالوب ملجم اوستینه
ارغوتدی ابن ملجم قفتانغه چرنالوب تورغان آرادا کیلوب بیلندن توتدی کوتاروب

Из фондов Российской национальной библиотеки

يركا اوردی اوستينه منوب بوغازلايم ديكانده حضرت علی بيوردی آنی حبس ايتوب
يومشاق توشاكده ياتقورنكز يخشی طعاملر آشاتنكز اكر من سلامت قالسام ياكه
قصاص ياكه عفو ايتارمن اكر وفات بولسام آنی دخی منم آرتمدان كوندرنكزكه
رب العالمين حضورنده مرافعه قيلوشورمز ديدی وحضرت علی مجروح بولغان كون
جمعه كونی ايدی شنبه كون توروب يكشنبه كون هجرت ننك قرقنچی سنه سنده
رمضان ننك اون توقزنچی كيچه سنده حق ننك رحمتينه واصل بولدی آلتمش اوچ
ياشنده ايدی مدت خلافتی دورت يل ده توقز آی بولمشدر * اولكان وقتنده حسن
وحسين حضرتلرينه برمقدار وصيتلر ايتوب آخرنده آيتدی كه يابنی عبد المطلب
من دن صونك امت محمد ننك قانلارين توكوب منكا بد دعا ايتدرماكای سز باری
منی قتل قيلغاننی قتل قيلنكز ايمدی من سزدن آيرولامن سزمن دن آيرولاسز
ديكاچ ام كلثوم پرده آرتندان يغلادی حضرت علی آيتدی اكر سن من كوركاننی
كورسانك يغلاماس ايدنك ديدی * يا امير المؤمنين نی كوردنك ديديلر * آيتدی
ايمدی ملائكهٔ كرام وانبياءٔ عظام كيلديلر ورسول الله منكا بيوردی كه يا علی مژده
سنكا بولسون كه آلداغی كونده بولاچق يرنك بو يرنكدن خيرليدر ديب وصيتين
تمام قيلغاندان صونك (اقرأ عليكم السلام ورحمة الله) ديب جان تسليم قيلغونچه غه
قدر لا اله الا الله دان غير سوز سويلامادی رضی الله عنه * نمازين حضرت حسن
قيلوب نجف خيرده دفن قيلندی * دفن قيلوب تمام بولغاچ ابن ملجمنی زنداندان
چقارديلار خلق جيولوب اوتقه ياندرمق تلاديلر حضرت علی ننك بالالاری بزكا
ايرك بيرنكز انتقام آلوب حرارتمزنی برمقدار تسكين ايتايك ديب عبد الله بن
جعفر ملجم ننك قوللارين آياقلارين كيسدی * ابن ملجم اصلا فرياد ايتمادی آندان
صونك تيمور قزدوروب كوزلرينه باصديلار اصلا فرياد قيلمادی اقرأ سوره سين
اوقوماغه باشلادی كوزلری آغوب چققاچ قرائتين بوزدی تلين كيسماكا تلاديلر
فرياد قيلدی * ای الله ننك دوشمانی باشقه اعضانكنی كيسكانده فرياد قيلمادنك
ايمدی تلنكنی كيسكانده فرياد ايتاموسن ديب تلين دخی كيسديلر آندان صونك
كيسكان اعضالارين همه سينی جيوب ياندرديلار لعنة الله عليه * ايمدی حضرت
علی ننك فضائلی بابنده سوز آچساق آننك فضائلی حقنده كيلكان خبرلر اصحاب
كرامدان هيچ بر كمسنه حقنده كيلمامشدر كه پيغمبر عليه السلام ننك قرنداشی وكياوی
ايدی حضرت رسول آننك حقنده تبوك غزاسينه چققان وقتده (اما ترضی ان تكون
منی بمنزلة هارون من موسی) ديب بيورمش ايدی وينه دخی (انا مدينة العلم
وعلی بابها) ديمشدر * حضرت عباسدان روايت قيلندی كه قرآن كريمده حضرت

علی

علی شأننده اینکان آیت بر کمسنه حقنده اینمادی که آننك حقنده اوچ یوز آیت اینمشدر دیدی * ودخی حضرت علی پیغمبر علیه السلام دان بش یوز سکسان آلتی حدیث روایت قیلمشدر بو سوزلر باریسی امام سیوطی ننك تاریخ الخلفاء رساله سندن منقولدر * حضرت علی ننك اوتوز ایکی اولادی بار ایدی اون آلتیسی ایر بالا اون آلتیسی قز بالا ایدی دیمشلردر معلوملری اوشبولاردر * ایر بالالاری حسن حسین محسن محمد عمر عباس محمد یحیی عون محمد عبیدالله ابو بکر * قز بالالاری زینب ام کلثوم رقیه ام الحسن رمله ام هانی میمونه زینب فاطمه خدیجه نفیسه در * وحضرت علی ننك نسلی حسن حسین محمد عباس وعمردن ظهور ایتمشلردر * اون توقز بالاسی اوزندن مقدم وفات بولوب اون اوچ اولادی اوزندن صونك وفاتلاردر آلتیسی شهید بولمشلاردر *

حسن بن علی رضی الله عنه ننك خلافتی بیاننده

نسبی معلوم در کنیه سی ابو محمد لقبی تقی در تفصیلین ائمه بابنده قارا * بس علی بن ابی طالب حضرتلری شهید بولغاندان صونك اهل عراق حضرت حسن کا بیعت ایتوب معاویه قولندان شامنی آلمق اوچون اشارت ایتدیلر ایکنچی طرفدان دخی معاویه عسکر تارتوب ایکی عسکر ارض سواده انبار ناحیه سنده مسکن دیکان یرده بر برینه ملاقی بولدیلار حسن رضی الله عنه قارادی که بو ایکی عسکرننك قایسی غالب بولسه ده معلوب بولغان طرفی ننك عسکری کوبراك قرولاچقدر واوزی ننك عسکرنده دخی اختلاف کوردی بو سببدن صوغوشقه رغبت ایتمادی ومعاویه طرفینه برنیچه شرط بلان سلطنت سنکا تابشرلسون دیب مکتوب یازوب کوندردی * بر شرط بودر که مدینه حجاز وعراق اهالیسندن انتقام آلمق قصدنده بولما * من ولی عهد بولایم ده بیت المالدان حاجت قدر نرسه آلماغه مأذون بولایم دیدی بو شرطلار معاویه کا معلوم بولغاندان صونك معاویه شاد بولوب بو شرطلارنی قبول ایتدی وحسن رضی الله عنه اوزینی اوزی عزل ایتوب امر خلافتنی معاویه کا تابشردی اهل اسلام آراسنداغی فتنه نی باصدی وحضرت رسول ننك معجزاسی ظاهر بولدی که مقدمده آننك حقنده حسن ایکی اسلام عسکری ننك آراسنده اصلاح قیلسه کیراکدر دیب خبر بیرمش ایدی * حضرت حسن ننك عزل قیلنوی هجرت ننك قرق برنچی یلنده ربیع الأوّل آینده ایدی مدت خلافتی آلتی آی وبرنیچه کون بولمشدر * اوشبو مدت بلان حدیث شریفده تصریح قیلنغان اوتوز یل مدت خلافت تمام بولدی چونکه پیغمبر علیه السلام (الخلافة بعدی ثلثون سنة ثم یصیر ملکا عضوضا) دیمش ایدی * یعنی من دن صونك مدت خلافت اوتوز یللر

Из фондов Российской государственной библиотеки

آندان صونك طالاغوچی پادشاه‌لار بولور دیب بیورمش ایدی * وحضرت حسن ننك اصحابندن حقیقت حال‌کا واقف بولماغان بعض کمسنه‌لر آنکا یاعار المؤمنین دیسه‌لر (العار خیر من النار) دیب جواب بیرور ایدی * وکوفه‌کا کیلکان زماننده بر کمسنه (السلام علیك یامزل المؤمنین) دیدی حضرت حسن آیتدی آلای دیمه من مسلمانلارنی تذلیل قیلمادم لکن ملك طلبی اوچون سزنی قردرماقنی استامادم دیب جواب بیردی رضی الله عنه *

ائمهٔ اثنی عشر بیاننده

معلوم اولا که خلافت دیکانمز متکلمین قاشنده امامت‌کا مرادفدر که دین ودنیا اشلرنده رئیسلکدر امامت وخلافت ننك شرطی بودر که اول خلیفه یا که امام بولغان کشی ایر کشی وآزاد کشی ومکلف کشی بولمقدر وقریشی بولوب شریعت‌نی ومصالح امامتنی عالم بولمقدر وتوغری عقل ایاسی بولوب بهادر وعدل بولمقدر چونکه خلیفه‌لك بولاردان باشقه بولماس وآنی صایلاب نصب ایتمك مسلمانلارغه واجبدر هیچ بر زمان خلیفه‌لك‌کا مستحق بولغان آدمدن خالی بولماس وبو اشنی ترکده یعنی امام وخلیفه نصب ایتمایانچه مبهم قالدرمقده دین ودنیانك احوالینه اولوغ خلل کیلمك مقرردر وخلافت اشی کتاب وسنت واجماع اهل حل وعقد بلان ثابت بولغان ماده‌لردن بولوب ابتدا حضرت ابو بکرکا آندان صونك حضرت عمرکا آندان صونك حضرت عثمانغه آندان صونك حضرت علی‌کا آندان صونك حضرت حسن‌کا ثابت بولدی * آندان صونك شرط خلافت‌ننك برسی عدل‌لك ایدی اول ساقط بولوب آندان صونك قریشی بولمقلق وآندان صونك دخی مصالح دین وشریعت‌نی بیك بلگوچی بولوب رأیی ثاقب ساقط بولغاندان صونك ملك عضوض وسلطنت تغلب قیلدی * حضرت رسول‌ننك (الخلافة بعدی ثلاثون سنة ثم یصیر ملکا عضوضا) دیکان حدیثی منطوقنچه اوتوز یلدان صونك باری سلطنت وریاست دنیاویه تغلب اینوب بر شخص‌کا مخصوص بولوب ضروریات دینیه آننك بلان قایم بولور بس عدالت ایاسی بولسه دین توزوك والا دین خراب * وخلافت نبویه اوتوز یلدان صونك تمام بولوب شرط عدالت ساقط وملوك وسلاطین‌غه اطاعت وامرلرینه امتثال ایتمك اهل اسلام اوزرینه واجبدر که حق تعالی (اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم) بیورمشدر بو امامت وخلافت خصوصنده کوب سوزلر باردر مونده شوننك بلان کفایه قیلندی * تأمل قیلغان کشی‌کا یاشرون توکلدر که خلق خلیفه وامام لفظلارین مجازا ملك وسلطان‌غه ولو ضرورة مصالح دینیه آلار بلان قایم بولغان اوچون اطلاق قیلورلار *

ایمدی

ایمدی ائمه اثنی عشره که اوّلکیسی حضرت علی بن ابی طالب در مدت امامتی
یکرمی توقز یل وآلتی آی در *

ایکنچیسی حسن بن علی در کنیه‌سی ابو محمد ولقبی تقی وسید وریحانة النبی وسبط
النبی بولوب آناسی فاطمه رضی الله عنها بنت رسول الله در * هجرت‌ننک اوچونچی
یلنده مدینه‌ده دنیاغه کیلدی آلتی آی خلیفه بولوب ایللنچی یلده قرق یدی
یاشنده وفات بولدی مدت امامتی اون یلدر * وفاتینه سبب بودرکه معاویه آلداب
حضرت حسن‌ننک زوجه‌سی جعده بنت اشعث‌کا حسن‌نی زهرله سنی من آلورمن
دیب زهر بیردردی آندان صونک وعده‌سین ایفا قیلمادی آخر جعده حسرت
الدنیا والآخرة قالدی *

اوچونچیسی امام حسین بن علی رضی الله عنه کنیه‌سی ابو عبد الله لقبی شهید سید
ریحانة النبی وسبط النبی در آناسی فاطمه بنت رسول الله در هجرت‌ننک دورتنچی
یلنده مدینه‌ده وجودکا کیلمشدر وآلتمش برنچی یل هجریه‌سنده محرم آینده
عاشورا کون شهید بولدی اول وقتده یاشی ایللی آلتی یاش وهم بش آی
ایدی مدت امامتی اون یل بولمشدر *

دورتنچیسی امام علی بن حسین بن علی بن ابی طالب در کنیه‌سی ابو الحسین ولقبی
زین العابدین در رضی الله عنه * آناسی ام ولد بولوب اسمی غزاله ایدی * امام
علی بن حسین حضرتلری هجرت‌ننک اوتوز اوچونده مدینه‌ده توغمشدر وهجرت‌ننک
توقصان دورتنچی یلنده مدینه‌ده وفات بولدی ایللی سکز یاشنده ایدی مدت
امامتی اوتوز اوچ یلدر *

بشنچیسی امام محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب در آناسی ام عبد الله
فاطمه بنت الحسین بن علی در کنیه‌سی ابو جعفر لقبی باقر در رضی الله عنه هجرت‌ننک
ایللی یدیسنده مدینه‌ده توغمشدر یوز اون یدی تاریخنده یتمش اوچ یاشنده
وفات بولمشدر مدت امامتی ایللی یلدر *

آلتنچیسی امام جعفر الصادق بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب
کنیه‌سی ابو عبد الله لقبی صادق در آناسی ام فروه بنت القاسم بن محمد بن ابی بکر
الصدیق رضی الله عنه در هجرت‌ننک سکسانانچی یلنده مدینه‌ده توغوب یوز قرق
سکزنچی یلنده مدینه‌ده وفاتدر آلتمش سکز یاشنده ایدی مدت امامتی اوتوز
دورت یلدر *

یدنچیسی امام موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب در
کنیه‌سی ابو الحسن ولقبی کاظم در رضی الله عنه آناسی حمیده اسملی جاریه بربریه

ایدی هجرت ننك یوز یکرمی سکزنچی یلنده مدینه ده دنیاغه کیلوب یوز سکسان اوچونچی یلنده وفات بولدی قبری بغدادده در آنده زهر بیروب اوترمشلردر ایللی بش یاشنده ایدی مدت امامتی اوتوز بش یل بولمشدر *

سکزنچیسی امام علی الرضا بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب کنیه سی ابو الحسن لقبی رضادر آناسی اروی اسملی ام ولد ایدی هجرت ننك یوز ایللی اوچونچی یلنده وجودکا کیلوب ایکی یوزده سکزنچی یلنده طوس بلادنده سناباد قریه سنده وفات بولدی ایللی بش یاشنده ایدی مدت امامتی یکرمی سکز یلدر *

توقزنچی سی امام محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالبدر کنیه سی ابو جعفر بولوب امام باقرکا کنیه داشدر ابو جعفر ثانی دیرلر ایدی لقبی تقی در آناسی حرزان اسملی جاریه ایدی هجرت ننك یوز توقصان بشنچی یلنده وجودکا کیلوب معتصم خلیفه زماننده ایکی یوز یکرمی ده مسموما وفات بولدی یکرمی بش یاشنده ایدی مدت خلافتی اون یدی یلدر علم وفضیلتده کامل بولمقی جهتندن مأمون خلیفه قزی ام الفضل نی آنکا بیرمش ایدی *

اونونچیسی امام علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی حسین بن علی بن ابی طالب در کنیه سی ابو الحسن بولوب ابو الحسن الثالث دیرلر ایدی لقبی تقی در آناسی ام الفضل بنت مأموندر ایکی یوزده اون دورتنچی یل وجودکا کیلوب مدینه ده ایکی یوز ایللی دورت تاریخنده وفات بولدی قبری سرمن رای ده در قرق یاشنده ایدی ومدت امامتی اوتوز دورت یلدر *

اون برنچیسی امام حسن بن علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب در کنیه سی ابو محمد لقبی زکی در حسن عسکری دیب مشهوردر آناسی سوسن اسملی جاریه بولوب هجرت ننك ایکی یوز اوتوز ایکنچی یلنده مدینه ده توغدی ایکی یوز آلتمشنچی هجرت یلنده وفات بولمشدر یکرمی سکز یاشنده ایدی مدت امامتی آلتی یلدر *

اون ایکنچیسی امام محمد بن حسن بن علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب در کنیه سی ابو القاسم بولوب لقبی مهدی در * چونکه امامیه طائفه سی آنی حجت قائم منتظر صاحب الزمان دیب تورلو لقب بلان تلقیب ایتوب آلار قاشنده اون ایکی امام ننك آخرغیسیدر * وامامیه طائفه سی ننك گمانلاری شوننك اوزرینه درکه بر وقت نی آناسی آنکا قاراب تورغانده سرمن رای داغی یورطنده بولغوچی سرداب قه کروب آندان قایتوب چقمادی دیرلر

بو واقعه هجرت‌ننك ایکی‌یوز آلتمش بش یلنده واقع بولدی دیرلر * شیخ علاء الدوله السمنانی دن منقولدرکه محمد بن حسن العسکری قطب مرتبه‌سینه ایرشمشدر زیرا مختفی بولغاندان صونك ابدال دائره‌سینه کروب طبقه‌طبقه درجه‌گا آشوب سید الافراد بولدی اول وقت قطب علی بن حسین البغدادی ایدی علی وفات بولوب اورنینه محمد جلوس ایندی اون توقز یل اول اورونده برقرار بولوب عزم جنان اینکاچ اورنینه عثمان بن یعقوب الجوینی کیچوب محمدننك نمازین اوقودی حدیبه‌ده دفن قیلندی وجوینی وفات بولغاندان صونك آننك اورنینه عبد الرحمن بن عوف اولادندن احمد کوچك اوتوردی آننك هم وفاتی دیار عجمده‌در * خروج مهدی حقنده کوب صحیح حدیثلر وارد بولمشدرکه مهدی چقماقلغینه اینانمق واجبدر فتوحات مکیه ایاسی دیمشدرکه مهدی بلان برگا رجال الله‌دان اوچ یوز آلتمش آدم بولاچقدر وبو مهدی خلیفه حضرت رسول‌ننك کریمه‌سی حضرت فاطمه اولادندن بولوب اسمی رسول الله‌ننك اسمی وکنیه‌سی حسن بن علی‌ننك کنیه‌سی (ابو محمد) بولاچقدر رکن بلان مقام آراسنده بیعت قیلنوب آنگا اصحاب کشف بولغوچی اولیاء الله‌لار بیعت ایناچکدر بو اولیاء الله‌لار عارف بالله رجال الله بولوب آننك دعوتینه اجابت قیلوب آنگا نصرت ویاردم قیلاچقلاردر وبولار اول مهدی‌ننك وزیرلری بولوب آنگا اعانت اوزره بولورلار وبو خلیفه مهدی حیوانلارننك تلین بلوب عدلکی آدمگا وجن‌گا وحیواناتقه سرایت اینه‌سه کیرا کدر * سمنانی سوزی مونده تمام بولدی * خروج مهدی‌گا ایناتمق فروض معتقداتدندر *

عشرهٔ مبشره رضی الله عنهم بیاننده

عشرهٔ مبشره دیرلر حضرت رسول اوزی‌ننك حیات زماننده صحابه‌لرندن اون کمسنه‌گا اوجماحلق دیب اوجماح بلان سیونوچ بیرمش ایدی ایناتمق واجب بولغان نرسه‌لر جمله‌سندندرکه فروض معتقدات دیرلر * آلارننك اوّلکیسی ابو بکردر ایکنچیسی عمردر اوچونچیسی عثماندر دورتنچیسی علیدر رضی الله عنهم آلارننك ترجمه‌لری یوقاریده کیچدی ایمدی مونده بشنچیسی زبیر بن عوام بن خویلد بن اسد بن العزی بن قصی‌در کنیه‌سی ابو عبید الله‌در وحدیجهٔ کبراننك برادرزاده‌سیدر وآناسی صفیه بنت عبد المطلب‌در رضی الله عنه * ابتدا اسلامغه کیلگانلرننك بشنچیسی ایدی حضرت رسول آننك حقنده هر پیغمبرننك حواریسی باردر منم حواریم زبیردر اوجماحلقدر دیب بیورمشدر هجرت‌ننك اوتوز آلتنچی یلنده غدرا شهید بولدی غایت غنیلردن ایدی *

ИЗ ФОНДОВ РОССИЙСКОЙ НАЦИОНАЛЬНОЙ БИБЛИОТЕКИ

آلتنچیسی طلحه بن عبد الله بن عثمان بن عمر بن کعب بن سعد بن تیم بن مره بن کعب بن لوی بن غالب القریشی در کنیه‌سی ابو محمد آناسی صفیه بنت الحضرمیدر رضی الله عنه اوجماح بلان سیونوچ بیرلمش اون کشی ننك برسیدر اسلامده سابقینلردندر هجرت ننك اوتوز آلتنچی یلنده جمل واقعه سنده شهید بولدی آلتمش دورت یاشنده ایدی اوتوز یلدان صونك قزی عائشه آنی توشنده کوروب ایکنچی یرگا کوچوروب دفن قیلندی بدنی چرومامش ایدی *

یدنچیسی عبد الرحمن بن عوف بن عبد عوف بن الحارث بن زهره بن کلاب بن مره کنیه‌سی ابو محمددر آناسی شفا بنت عبد عوف بن الحارث بن زهره‌در رضی الله عنه ایلکاری اسمی عبد عمرودر صونکندان پیغمبر علیه السلام عبد الرحمن دیب تبدیل قیلمشدر فیل یلندان اون یل صونك دنیاغه کیلوب اسلامده سابقلر جمله سندندر پیغمبر علیه السلام سن اوجماحلق دیب سیونوچ بیرمش اون کمسنه ننك برسیدر غایت مالدار ومنعم وجوماردکمسنه ایدی یتمش ایکی یاشنده هجرت ننك اوتوز برنچی یلنده وفاتدر *

سکزنچیسی (ابو عبیده بن الجراح) عامر بن عبد الله بن الجراح بن هلال بن وهیب بن ضبه بن الحارث بن فهر بن مالك بولوب کنیه‌سی ابو عبیده آناسی ام غنم امیمه بنت جابر رضی الله عنه‌در پیغمبر علیه السلام اوجماح بلان سیونوچ بیرمش کمسنه‌لرننك برسی در امین هذه الامه دیرلر ایدی چونکه پیغمبر علیه السلام آننك حقنده (لکل نبی امینا وامینی ابو عبیده) دیمشدر هجرت ننك اون سکزنچی تاریخنده طاعون عمواسده وفات بولدی * عمواس رمله بلان مقدس آراسنده بر قریه‌در شامنی اول فتح قیلمش ایدی ایللی سکز یاشنده ایدی *

توقزنچیسی سعد بن مالك (ابی وقاص) بن وهیب بن عبد مناف بن زهره بن کلاب بن مره بن کعب بن لوی کنیه‌سی ابو اسحاق آناسی جهنه بنت سفیان بن امیه بن عبد شمسدر رضی الله عنه پیغمبر علیه السلام سن اوجماح اهلی بولورسن دیب سیونوچ بیرمش کمسنه‌لر جمله سندندر واسلامده سابقلر جمله سندندر اون یدی یاشنده مسلمان بولمش ایدی حضرت عمر آنی کوفه‌گا والی ایتوب کوفه شهرین اول بنا قیلدی ایللی بش تاریخ هجریه سنده مدینه‌دن اون میل عقیق دیکان یرده وفات بولدی سکسان یاشنده ایدی *

اونونچیسی سعید بن زید بن عمرو بن نفیل بن عبد العزی بن رباح بن عدی بن کعب بن لوی رضی الله عنه عشره مبشره ننك برسی در مستجاب الدعوة کمسنه ایدی هجرت ننك ایللنچی یلنده مدینه‌ده وفاتدر * یتمش یاشنده ایدی کوفه‌ده

کوب

کوب اولادی قالمشدر * بو عشرهٔ مبشره‌ننك اسملرین ضبط قیلمق اوچون صوفی‌الله یارننك اوشبو ایکی بیتین کونکل‌کا بیکلامك تیوشدر *

ابو بکر عمردر صونکره عثمان * علی‌در طلحه‌در هم عبد رحمان
زبیر وابو عبیده بولدی اخیار * سعید وسعددر آیغان بو اون‌یار

اصحاب شوری بیاننده رضی الله عنهم

اصحاب شوری دیرلر حضرت عمرننك وفاتندان صونك آننك اورنینه خلیفه‌لك‌کا صایلامق خصوصنده اولوغ صحابه‌لردن آلتی کمسنه آراسنده مشورت‌کا صالمشلار ایدی اول صحابه‌لر مذکور عشرهٔ مبشره‌دن عثمان بن عفان * زبیر بن العوام * طلحه بن عبدالله * عبدالرحمن بن عوف * سعد بن ابی وقاص * سعید بن زید ایدیلر رضی الله عنهم مشورتلری حضرت عثمان‌غه قرار تابوب آنی خلیفه انتخاب قیلمشلاردر بس اصحاب شوری اوشبولاردر * ایمدی تواریخ اسلامیه‌دن اینك کیراکلی‌سی وهر کم اوچون بلمکی لازم بولغان قدریسی اوشبودرکه یازلدی * فروض معتقداتقه متعلق شی‌لردر *

الحمد لله علی الاتمام والسلام

Инв. № 27.838

Из фондов Российской национальной библиотеки

яз. татар 951

Татар.
3-8832

Насыри, Каюм

Насыйри, Каюм

Краткая история пророков, халифов и т. д.

Из фондов Российской национальной библиотеки

Из фондов Российской национальной библиотеки